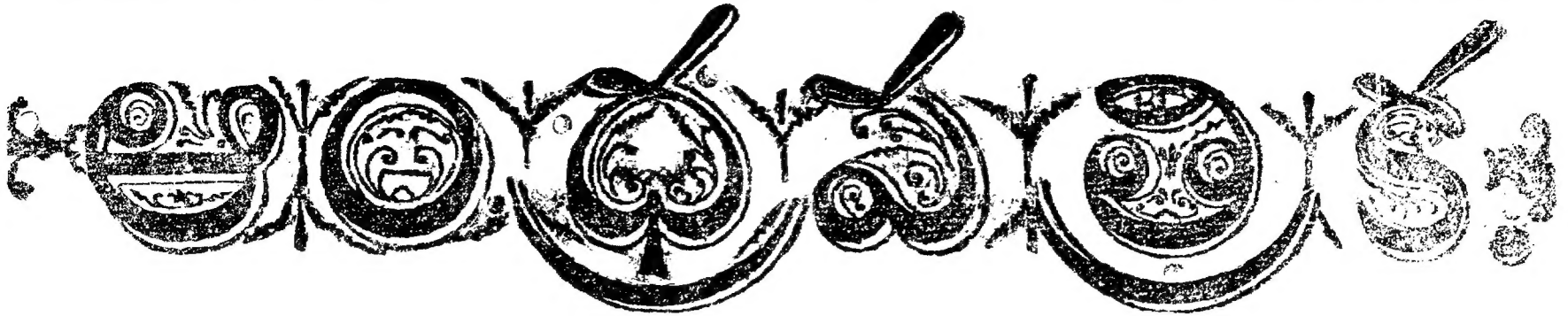

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

న క క క క క క క క

Telephone No. 544.

311066

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 11
సంపుటము ౧౧

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 19-వ తేది శుక్రవారము

శ్రీ రక్తాక్షి నామ సంవత్సరము, మార్గశిరమాస బహుళ అష్టమి ౮.

No. 220

సంచిక ౨౨౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

కొన్ని గొప్పవారితో వేలకు వేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. సంవత్సరము చితి కూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిద

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుబొట్ట బాపును,
పొన్నపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
జగ్గను తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

నొప్పులకు నంజీవివంటిది

ఈమందును రుద్దగానే శమట వట్టుటవలన శరీర
మంకలి దువ్వదార్థములను తొలగించి డిహమున
కాశోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడా వాడుచున్నారు.

చక్కనిడబ్బితో నహ సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంజుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

ఆంధ్రపత్రిక సంవత్సరాది సంచిక

ఎప్పటి తీరున రాజావు 'క్రోధన' సంవత్సరాది సంచికను బ్రకటింపఁబోవుచున్నామి
అందు సారస్వత, సాంఘిక, రాజకీ యార్థికాది విషయములకు సంబంధించిన వ్యాసములు ప్రకటింపఁ
బడును. తాము పూర్వమువలెనే దయతో సమాల్యములగు వ్యాసములతో సంచిక నలంకరించి
మాయుద్యమమునకుఁ దోడ్పడఁ బ్రార్థితులు.

ఈ సంచికయందు విషయవిభాగమును గావించి యేవిభాగమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల
నావిభాగమునందే ముద్రించి ఉగాడినాటి కాంధ్రుల కర్పింపఁ దలఁచినాము. నియమిత కాలమునకుఁ
బూర్వమే వ్యాసము లన్నియు మాకుఁ జేరినగాని విషయవిభాగమును గావింప ననుకూలము గానేరదు.
సంచికాముద్రణ మారంభించిన పిదపఁ బంపువ్యాసములను సంచికయందుఁ జేర్చుటకు వీలుండదు.
కావున వ్యాసములు 1924 డిసెంబరు నెల 31-వ తేదిలోపల మా కందవలెను. ప్రతివ్యాసమునను
'సంవత్సరాది సంచికకు' అని వ్రాసియుండవలెను. వ్యాసములును, వానికి సంబంధించిన చిత్రములును,
ఇతర చిత్రములును సంపూర్ణ వివరణములతో నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే మాకుఁ బంపుదురుగాక
యని ప్రార్థించుచున్నాము. చిత్రములను మాత్రమే ప్రకటింపఁ గోరువారట్టి చిత్రములను వాని
సంపూర్ణవివరములను నియమిత కాలమునకుఁ బూర్వమే పంపవలెను. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు,
ఆంధ్రపత్రికాధిపతి.

Madras-Races 1924-25.

చెన్నపురి
గుఱపు పందెములు
1924-1925

ఈదిగువ తెలుపబడిన తేదీలలో పందెములు జరుగును
1924 సం॥రం డిశంబరు నెల 20, 24, 27.
1925 సం॥రం జనవరి నెల 1, 8, 10, 13, 17, 24, 31.
1925 సం॥రం ఫిబ్రవరి నెల 7, 14.

ఎల్లెక్ట్రిక్ బోటాలి జేటరు బుక్కుమేకర్లు

ప్రవేశకల్పము:—

మొదటితరగతి: పురుషులకు రు 5. స్త్రీలు రు 3.
రెండవతరగతి: ,, ,, 1. ,, 0.6-0.

వీచ్, వార్కు, ఎగ్జోరు మొదలగు స్టేషనుల
నుండి స్పెషలుబుక్కు పోవురు.

ఇతర వివరములకు గోడలకు అంటించియుండు
మా పెర్మనోంటోనులను చూడకోరెదము.

వెల్లింగ్టన్ సినీమా,

మాంటూ రోడ్డు, మద్రాసు.

4 దినములవరకు మాత్రమే

18-12-24 తేది శనివారమునుండి 16-12-24 తేది మంగ
ళవారమువరకు శని ఆదివారములందు వధ్యాహ్నము 8 గం 15 ని
మాటిని గలదు.

బ్లిస్- యూనివర్సల్ డ్రామా

హాట్ గెబ్బన్ సాహస, అద్భుతకృత్యములు చూడదగినవి.
తెదరు పుష్పరసలు, లాట్టు రొండు, కామిక్ చూపబడును.

నుందరమైన నితరము! బహుమాన పతకములు, డాలర్లు న్యాయమైన ధరలు!!

పీటిని కోరిన ప్రతి యొక్కరు తప్పక మా ప్రదర్శన కాలకు రా ప్రార్థితులు. సీమ పెండికి, సవరముబంగారుకు పూచి
నిచ్చెదము. తృప్తికరముగా లేనిచో వాపసు తీసుకొనెదము. 172 పుటలుగల చిత్రమైన క్యాటలాగు 1 కి రు. 1-0-0
మీ వద్ద ఇది అనేక సార్లుగల మోస్తరులలో సిద్ధముగా నున్నవి. లేనివి అర్జరిచ్చిన మీరు కోరు కాలములోగా తయారు
యిచ్చెదము. తరుగు నహా మజారి 1/2 సవరము 1/2 సలి రు 4, 1 సలి రు 5, 2 సలి రు 6. ఒక అక్షరమును
విన గ్రహించు చేయుటకు మజారి రు 0-1-0 వివరములను వ్రాసివను లేక శీరులో వచ్చినను తెలుపబడును. (6)
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ, 25, చైనాబాదు రోడ్డు, మద్రాసు.

కార్య కమము నిర్ణయింపబడుట

ఎన్నికలు:— అటులేరువాత విశ్వవిద్యాలయమునందలి
ముఖ్యసంస్థలన్నిటికిని, నూతననియములను నడుపరించి యొన్ని
జరిగినవి. ఆయొన్నికల ఫలితముగా ఈ క్రిందివారు ఆయా
సంస్థలకు పర్యవేదికపడిరి.

1. ఆర్. ఎన్. రామచంద్రరావు 2. సత్యనారాయ
గార్లు (కళింగ ప్రాంతముతరపున) 3. గుండవల్లి పున్న
య్య, 4. కిషి ఆంజనేయులుగార్లు (పశ్చిమాంధ్రము తరపున)
5. మాగంటి జాగీసిండు, 6. ఊటుమూరి వెంకట ముజ్జురాయ
శ్రేష్ఠీగార్లు (పశ్చిమాంధ్రము తరపున) 7. మాదపాటి హనుమం
రావు 8. రాయప్రోలు సుబ్బారావుగార్లు (నైఋత్య రాష్ట్ర)

అంతటితో సభ ముగిసినది. మరల మార్చి నెలలో సమావేశమగును.

మొదట నాకర్షించినది, "ఏ" 24 సంవత్సరములవాడు. రూపసి, రాబిన్సన్ కు 22 సంవత్సరములది. తరువాత వీరొకరున్నచోటి కొకరుపోవుట మొదలుపెట్టిరి. ఒకరోజున రాబిన్సన్ కు యింటి కడ "ఏ" అంగరక్షకుడున్న సమయమున న్యాయుడు అచటికి వచ్చెను. రాబిన్సన్ కు న్యాయుడుగూర్చి అంగరక్షకునికి తెలిపెను. న్యాయుడు "ఏ" కును రాబిన్సన్ కును లావాదేవీలను పసి గ్రహించెను.

కుట్ర

అంతిమో పిలిచి కుట్రగా చూచుచు, అత, తంత్రము మూలకములు ధీ యొక్కసాకిగా యుదయించెను. రాబిన్సన్ కు ఉన్నవిలో న్యాయుడు, రాబిన్సన్ కునుండి తప్పించుకొని లేచిపోవు రాబిన్సన్ యింటియందున్నటుల న్యాయుడుకు పొడగట్టెను. లోను రాబిన్సన్ కు తగుల్గొనిపోవుట కేల్పాట్లుగూడ జరియెను. దీనివలన రాబిన్సన్ కు తెలిపినట్లే "ఏ" యు అతని అంగరక్షకుడును వాని అంగరక్షకుని కలియబడును గూడ ఏ రాబిన్సన్ జరిగినది. అందుచేతనే అంగరక్షకుని జైల్లోనికి "ఏ" నగరమే యొకభుజు నాటకరంగము) పేరిననగరములో, రాబిన్సన్ కు బీజములు పెంట్టుకొని పూటకొట్టి యింటిలోను "ఏ" యు అతని అంగరక్షకుడును పెంట్టు అల్ప నిబంధనయందు పసింబుటకు ఏ రాబిన్సన్ కాపింపబడెను. క్రిష్టము 1906లోగూడ "ఏ" యు రాబిన్సన్ కు కలిసి రాత్రి హోటలుతిరిగివచ్చిరి. మరునాడు ప్రాతము 8 గంటలకు న్యాయుడు వచ్చి పడకగదికినున్నట్లుగా, ఎవరో నాకరు పిలుచుచున్నాడని రాబిన్సన్ కు తెలుపుతే నీను చూచున న్యాయుడు గదిలోనికి మాకి "పట్టుకున్నా. నా క్లాసునిపాత్రుల దొరికింది" అని గద్దించినట్లేను. అప్పుడు "ఏ" రాబిన్సన్ కు "పోయినా అంగరక్షకుని పిలుపును" చెప్పెను. రాబిన్సన్ కు తెలిపినట్లే పల న్యాయుడు అనుటకు, రాబిన్సన్ కు దిగులుపుట్టి వెంటనే లండనుకుపోయి భర్తను కలిసికొనవలెనని తెలిపెను. న్యాయుడుకున్న గూడ ముందుపోయెను. డిసెంబరు 25 లేదని బీజతోగూడ తిరిగివచ్చెను. కాని యీలోగానే న్యాయుడులందఱు వచ్చి రాబిన్సన్ కు అతని భార్యనుగూర్చి అంతయు చెప్పివేసెను. జనవరి 17 లేదని రాబిన్సన్ తన భార్యకు 25000 పౌండ్ల చెక్కునుకొనినిచ్చెను. కాని దానిలో 4000 పౌండ్లు హాబిస్ నకు రాబిన్సన్ కు యిచ్చివేసెను. తరువాత రాబిన్సన్ కు "ఏ" తో కలియుండుటకు యింటిదేళములోని నైస్ నగరమునకు పోయెను. అచ్చట మరల న్యాయుడు (ప్రత్యక్షమై ఆమెకు దబాయించి పడతన్న 10000 పౌండ్లు మరల సంతకొనిపోయెను. అంతట రాబిన్సన్ కు బీజముతోగూడా మాంటీ కట్టికొని పోయెను. అక్కడ "ఏ" ను కలిసికొనెను. కాని యీలోగా న్యాయుడుచేపంపబడి పోలీసుగూఢచారియొకడు వారి నచట నుండగూడదని యజ్ఞపించెను. "ఏ" ను రాబిన్సన్ కు కలిసికొనుట న్యాయుడు కిష్టములేదు. వారిరువురు కలిసికొన్నయెడల నష్టముకలుగునని యాత డనుకొనెను. రాబిన్సన్ కు "ఏ" ను కలిసికొనుటకు విశ్వప్రయత్నిములుచేసెనుగాని లాభములేక నిరాశతో లండనుకు తిరిగివచ్చెను. జబ్బుపడెను. ఈసమయమున భర్తయే యామెకు పరిచర్యచేసెను. ఆమెకు ఎట్లు నయముకాగా నే మరల భర్తతో ఎడబాటుకలిగెను. "ఏ" అంగరక్షకుడు యీలోగా రాబిన్సన్ కు కలిసికొని భాషించెను. ఇప్పటికి రాబిన్సన్ తనకొరకు "ఏ" యిచ్చినది 15000 పౌండ్లుగాని 25000 కాదని గ్రహించెను. ఈ 15000 పౌండ్లలో రాబిన్సన్ కు ముట్టినది 25 వేలపౌండ్లుమాత్రమే. తప్పిన 12500 వేల పౌండ్లు హాబిస్ అంగరక్షకుడుకు పంపకొనిరి. ఈ చెక్కు ఆపలు రాబిన్సన్ కు చెందవలయును. ఈచెక్కు "అప్పిలుటన్" కంపెనీ పేర పుట్టినది. దక్కతు సి. రాబిన్సన్ అని యున్నది. ఇది దొంగదప్పకు. పోర్చుగీ. (తొలిభాగం జోకటి తేనిదొకటి, రెండు 150000 పౌండ్లచెక్కు ప్రతిములు పంచాయతీవార్డుకు చూపబడెను.) డిసెంబరు 30 వ లేదని అప్పిలుటన్ కంపెనీవారి కీచెక్కు యిచ్చబడినది. జనవరి 8 వ లేదని "సి. రాబిన్సన్" పేర ఎక్కాట్లు యేర్పరచవలసినది. ఈక్రింద వారినదప్పకు నమూనా యున్నదని మిడ్లండు బ్యాంకు వారికి తెలుపబడెను. బ్యాంకువారు మిడ్లండువారికి తెలియకుండనే దీనికి సమకొనిరి. మరునాడు హాబిస్ బ్యాంకుకు చెక్కి 180000 పౌండ్లకు చెక్కు బ్యాంకువారియెదుట నుంచెను. వారు మొదట తిక్కెరించుచు మరల రెండు గంటలలో రమ్మని చెప్పిరి. అతడట్లే చేసెను. బ్యాంకువారు రాతనికి డబ్బు నిచ్చివేసిరి. ఇదే యిప్పుడేతగాదా కంత్తును కారణము. తరువాత

హాబిస్ బ్యాంకులో 120000 పౌండ్లు పేరిన బ్యాంకులో తన పేరుతోనే జమకట్టెను. అంతేగాక 1800 పౌండ్లు రాబిన్సన్ కు హాబిస్. ఈ బ్యాంకులోనే అంగరక్షకుడుగూడ 30000 ప్రాంతము జమకట్టెను. అప్పుడు హాబిస్ కు అంగరక్షకుని కాతాకు 1500 పౌండ్లు మార్చబడెను. తరువాత న్యాయుడు గూడ కాతా యేర్పరచెను. కాని తెలివిగూడనటు చేహాబిస్ తో కాతాలో సంబంధములేదు కల్పించుకొనలేదు. హాబిస్ 3800000 పరామపత్రము (చాండు)లనుగూడ కొనెను. ఇందులో సగము న్యాయుడుకు చెందిపోయిరి. ఇందులో న్యాయుడు కాతాకు 40000 పౌండ్లు సంబంధించియున్నది. (ఇంకొక విధ కథ చెప్పెదను) న్యాయుడు, హాబిస్ కు పేరినది 2800 పౌండ్లు తిని కొనిపోవుచుండగా పోలీసులు దొంగిలించెను. కాని అదబ్బు ను ఒక నావికకు సూరించెను. కాని అదబ్బు వారికి దొరికినది" అను చెప్పినప్పటికి కోర్టుతయ అశుభితులనుకట్టెను. ఈగడబడియంతయు రాబిన్సన్ కు 25000 పౌండ్ల విచ్చుటకుభార్యమే జరిగినది. 150000 పౌండ్లు రాబిన్సన్ కే రావలెను. అందులో 25000 నుట్టినది. ఇంకను 125000 పౌండ్లు రావలెను. రాబిన్సన్ కి సూటకు బులుగా కుట్రవారులకు యిచ్చుటలో బ్యాంకు పారబడినది. అందుచే బ్యాంకువారు రాధనమును రాబిన్సన్ కు యాయకతెప్పదు అని హాబిస్ బీగారు వాదించిరి.

రాబిన్సన్ సాక్ష్యము

తరువాత రాబిన్సన్ కు కోర్టువారు విచారించిరి. క్రాసు పరీక్షగూడ జరిగినది. అందులో రాబిన్సన్ యిట్లు చెప్పెను. నేను న్యాయుడును 1917 లో కలిసికొంటిని. ఈతని నాభార్యకు నేను పరిచయముచేసితిని. అంతవరకును యీతనిగూర్చి నేను ఎక్కువగా ఏమియు ఎరుగను. తరువాత 1919 లో న్యాయుడు నాభార్య ప్రవర్తననుగూర్చి నాకు తెలిపెను. అప్పుడే "ఏ" తను నాభార్యకు గల సంబంధమునుగూర్చి తెలిపెను. కోర్టు బ్యారా నాభార్యను నేను విడుదలచేయదలచితిని. కాని హాబిస్ సాలిబరని నన్ను దగాపరచి న్యాయుడు లన్ను హాబిస్ దగ్గరకు తీసికొనిపోయెను. తరువాత హాబిస్ "యీవ్యవహారము 25 వేల పౌండ్లకు పరిష్కారము చేశా"నని చెప్పి నన్ను నమ్మించెను. ఈవిషయము ఎవరితోనూ చెప్పవద్దని నాకు చెప్పెను. ఆసామును నేను నాభార్యకిచ్చితిని. 1928లో "ఏ" అంగరక్షకుడు నాకు చెప్పవరకును "ఏ" నాకు 25000 పౌండ్లు యిచ్చెనని తెలుసుకుంటిని. నాభార్యవేషముతోనూ ధనము అమితముగా ఖర్చుచేసెడిది. 1919 నవంబరులో నాభార్యకు "ఏ"కు సంబంధముకలిగినది. 1919 జూన్ లోనే నేను ద్రవ్య హీనుడనైతిని. నాభార్య నాకప్పుడప్పుడు ద్రవ్యమునిచ్చుచుండెడిది.

అంతట బ్యాంకుతరఫ్ న్యాయవాదిగానున్న సర్ జాన్ సిమన్ గా రిట్లు ప్రశ్నించిరి.
ప్ర:— నీభార్య నుండరమైనదికాదా?
జ:— అవును.
ప్ర:— పదిమంది వెంటబడిటంత అంగరక్షకులదా?
జ:— అవును.
ఇట్లే కొన్ని చిలిపిప్రశ్నలైరములు జరిగినతరువాత మరల జాన్ గా రిట్లెగిరి.
ప్ర:— నిన్ను మోసమచేయుటకొక కుట్రకలనగదా నీయభిప్రాయము?
జ:— అవును. ఆసంగతి మీకుగూడ విశదమే.
ప్ర:— నాకు విశదముగనుక తెప్పుచున్నాననియును. ఈకుట్రలో 8 గురు గజకొంగలున్నారని, అందులో నీ వొకడవ కాని మీలోమీకునన్ను మరేక అందరు నిన్ను మోసమచేసి యుండురు. (నవ్వు)
జ:— జాన్ నీమాటలు తూలుచుగానున్నవి. (నవ్వు)
రాబిన్సన్:— బ్యాంకువారి వాదన అంతియేకదా.
తరువాత విచారణలోని విషయములు న్యాయవాదులు న్యాయమూర్తులు వ్రాసికొనిరి. రాబిన్సన్ కు విచారించుటయే నచటనే హాబిస్ విచారణ నిమిత్తమై పిలువబడెను.
రాబిన్సన్ కు సాక్ష్యము
తరువాత హాబిస్ పిలిచి హాబిస్ బీగారు విచారించుటకు దస్తావేజుల తెచ్చితివా యనలేదని బదులుచెప్పగా న్యాయాధిపతి కాగితముల రేపు లేవలసినదనిచెప్పి ఆరోజున రాబిన్సన్ కు విచారణచేసిరి. క్రాసుపరీక్షగూడ జరిగినది. ప్రతిద్రవ్యకు రాబిన్సన్ కు ఖంగున జవాబుచెప్పినది. హాబిస్ బీగారు కొన్ని

ప్రశ్నలనిడినతరువాత బ్యాంకు న్యాయవాదియును జాన్ గా రిట్లు క్రొందిప్రకారము క్రాసుపరీక్షచేసిరి.
ప్ర:— నిన్ను నీమగడు సాక్ష్యమిచ్చునపుడు కోర్టులో నుంటివా?
జ:— ఉంటిని. సాక్ష్యము వింటిని.
తరువాత ప్రశ్నలకు రాబిన్సన్ కు యీవిధమున దత్తము లిచ్చెను.
"నామగనికి నేను యెప్పుడును పైపాట పాడెదను. నాసొంతపనికెప్పుడైవాయిచ్చియుండును. (ఇంకొక విధమున యొక్క బ్యాంకునామమును తీసికొనబడిపోయెను.) నేను "ఏ" ను ఒకపక్క నైనుండగా న్యాయుడు పేరినలోచూచి పట్టుకొనెను "ఏ" నుంచి ధనమువచ్చినపుడెల్ల నేనుజూడమాడి ఖర్చుచెట్టుకుండెడిదానను. నామగనికి నేను డబ్బు విషయమున భీతిలేదని వాదనకాను. నామగనికి కోపమువచ్చినప్పుడు తూలుగా మాటలాడెడివాడు. నేను ఒకప్పుడు మాటవేషముతోగూడ చెరింపెడిదానను నేనుట్రలోలేను. నా శ్రేయ్యులు తెలియదు. నేను అన్నితరగతులవారితోను విహరించెడివానను. ఈక్రిందనే తన వృత్తాంతము తెలిపలేటల నిన్నటిని క్రాసు పరీక్షలో రాబిన్సన్ కు ఎరుకపరచెను. ఇంతలో హాబిస్ బీగారు వేజులను తేగా యాతడు విచారించబడెను. ఇందు ముఖ్యముగ డబ్బుకు సంబంధించిన విషయములకలవు. తరువాత న్యాయుడు విచారించబడెను. బ్యాంకువారు న్యాయుడుసాక్ష్యమునకు 30000 పౌండ్ల నిచ్చుటకొప్పుకొనిరిని బయల్పడెను. అంతేగాక న్యాయుడుగూడ కుట్రలో భాగస్వామియనియు, తా నిద్రవకు పోలీసుక్రింద పరీక్షనను భవిష్యించుటననియు తనకు కేసుకుగల సంబంధమును క్రాసుపరీక్షలో తోగకుండ న్యాయుడుకే చెప్పెను.
కే సింకను జరుగుచున్నది

గోల్డ్ ఫోటోలెంఖు సాక్షనము
పునః, డిసెంబరు 18 — గోల్డ్ గారి మరణాక్షరము (18.12.25) వారి పేరను పునఃసంగ్రహము నిర్మింపవచ్చు గోల్డ్ ఫోటోలెంఖు 500 తేజబహదూరు సప్రమాగారు కంఠస్థాపనము చేసెదరు. (ఆ. ప్రె.)

ఇండియన్ డ్రమాటిక్ కంపెనీవారు
బెజవాడ మైలనరముహాల్ లో
హరిశ్చంద్ర నాటకమును
22.12-24 తేది హనువారమునాడు ప్రదర్శింతురు

22.12-24 హనువారము రోజున
ఏలూరు శ్రీ సీతారామాంజనేయ
నాటకసమాజము
వారు బెజవాడలో మారుతి మోతే హాల్ లో
ప్రతాపరుద్రయ నాటకమును
ప్రదర్శించెదరు.
నచ్చిన ధనము బెజవాడలోని గాంధీజాతీయ విద్యాల యమువారికి యిచ్చెదరు.
(బి) మంజూరు కృష్ణారావుగారు యంగంధర పాత్రను ధరించెదరు.
బెజవాడ గాంధీజాతీయ విద్యాలయ పాలకవర్గము.

ప్రీమియర్ "బీ" టయింపెను
ఇది జర్మనీనుంచి రప్పించబడినది. ఎల్ల కాలమునకు చక్కగా గంట కాలమునకు సరిగా చూపును. శ్రీధ్రుముగా త్వరపడును.
ధర 1 కి రు 240
1 డజను 2400
అనురిక్ కోల్డ్ గోల్డ్ రపుండు
8 స్టూ వాలి 1 కి రు 580
,, ఎనిమిది చూలల 8 స్టూ వాలి
సెకండు ముల్లుతో రు 680
పూచి రెండు సంవత్సరములు
ఇచ్చుడును.
కే. ఎన్. రాధాకృష్ణ అండ్ బ్రదర్లు,
184, చై నాబాబురోడ్డు ముద్రాను.

బ్రాహ్మణేతర వక్ష సమావేశము

సర్ పి. త్యాగరాయశెట్టిగారి చర్యను నిరసించుట

బ్రాహ్మణేతర వక్ష సమావేశము - దేశమందలి వివిధరాష్ట్రముల నుండి సహకారమును గోరుట.

బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖుల తీర్మానములు

నిన్ను జరిగిన సమావేశమున సాయంత్రము ౧౦ రి లకు సాంఘిక వర్గాల నందు జి|| బి|| వి. తిరుమలపెట్టిగారి అధ్యక్షత క్రింద దక్షిణ ఇండియా లిబరల్ ఫీడరేషన్ పథ్యము సమన్వయముగా జరిగినది. త్యాగరాయశెట్టిగారు ప్రధానమం దీ సల 25 వ తేదీన కూడనున్న అఖిలభారత బ్రాహ్మణేతర జాయింటు కాన్ఫరెన్సుకు అత్యంత ఎన్నుకొనుటలో గావించిన చర్యలపై తమ యసహ్యత బాహుళ్యము వలన గావించిరి.

సభానివేదికలంకరించిన ప్రముఖులలో సర్ మాన్య వెంకటరెడ్డినాయుడు, చల్లా గురుస్వామిశెట్టి, బి. వేణుగోపాలనాయుడు, రా. బి. డాక్టరు, సి. శివేశ్వరమొదలియారు, ముత్తయ్యమొదలియారు, ఏ. శివరామ మిసన్, ఆర్. మదనగోపాలనాయుడు, శివప్రకాశ మొదలియారు, దొరస్వామి మొదలియారు, బి. యస్. చౌక్కిలింగమొదలియార్, కె.వి. వివాసన్, టి. జానకిరామ్, గారలన్న పలువురు న్యాయవాదులు గలవనభావన మంతట సభ్యులు నిండిపోయిరి.

జి||బి|| చల్లా గురుస్వామిశెట్టిగారు, జి|| బి|| వి. తిరుమలపెట్టిగారిని అధ్యక్షత స్థానమున కుపపాదించిరి.

అధ్యక్షులు:— సేటిసభ సమావేశమైన యుద్దేశము “దక్షిణ ఇండియా లిబరల్ ఫీడరేషన్ అధ్యక్షులగు సర్ పి. టి. త్యాగరాయశెట్టిగారు ప్రెజ్డెంటుగా డిసెంబరు 26 తేదీయందు జరుగబోవు బ్రాహ్మణేతర జాయింటు కాన్ఫరెన్సుకు ప్రతినిధుల సంపుటను గూర్చియు, అధ్యక్షులుగ ఎ. రామస్వామిమొదలియారుగని నెన్నుకొనుటగూర్చియు గావించినచర్యలను ఖండించుటకును సంఘభావనము తెలియజేయుటయు దెల్పిరి. ద. ఇం. లి. ఫి. సభ్యులకు పలువురికి సభ జరుగననిగాని, అట్టి సభయందు పాల్గొనుట కవకాశము గాని లేకపోయినది. ఒకటివలన నందే జన్మింపఁజేయుచు నోటికి ప్రచురింపబడినది. రెండవది నమే (5.12.24) జన్మింపబడినందు పదిమందిగూడ తీర్మానముల గావించిరి. ప్రతియందలి ప్రకటనను సకాలముందు ఎల్లరు జూచుటకు అవకాశము లేదు. పట్టణేతరనివాసు లగు బ్రాహ్మణేతర సాధారణ కాపత్రము ముద్రపడినను మాత్రమే చేరగలదు. కావున ప్రతినిధులకు బట్టి ఈ వ్యవహారమునందు బ్రాహ్మణేతర పక్షమునకు జేరినవానికి తెలియబడినది అగత్యముగ తీర్మానింపబడినది. ఇట్టి సంవత్సరకార్యాలోచనలు తుదముట్టవలెను. సక్రమవిధానములనుబట్టింపబడవలెను. సంఘమువారు చేయు ప్రతికార్యమును దేశము నందలి బ్రాహ్మణేతర సాధారణులెల్లరికను తెలియపరచబడవలెను. బ్రాహ్మణేతర పక్షమందు విభేదములు జనించుట మిశ్రమములకు కలదు. వానికి కారణమేమి? సరియగుట్టుబాటు, కలయిక, పరస్పర భావ వ్యక్తికరణము లేకపోవుటయే. పిదప ఉపన్యాసములు 7 వ బ్రాహ్మణేతర సమావేశమునకు ముందు సర్ కె. వి. రెడ్డిగారికి సర్ పి. టి. త్యాగరాయశెట్టిగారు అధ్యక్షునిగనుండునట్లుల కొరకు వ్రాసిన లేఖను, అటుపైని ఒండొరులకును జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరముల విషయమును విమర్శించుచు బ్రాహ్మణేతర సంఘాభివృద్ధిపై తమ సర్వస్వమును అర్పించిన కె. వి. రెడ్డిగారియొడల నిట్లు ప్రవర్తించగలవారయిన ప్రశ్నించిరి. “అవమానము” అనుకొని రెడ్డిగారిని స్వల్పశీతియందున్నవాడైనను ఇంతకంటె పెక్కుదూరగౌరవభావముతో జూడబడవలసియుండెడివాడు. తనపక్షమందలి సభ్యుల అభిప్రాయముల దీని కొనక, రహస్యముగ విషయములను కిప్పిపుచ్చునట్టి నాయకుల వలన ఇనుమంతయు నుపయోగముండజోడు. దీనికంతకును తగు చర్య దీనికొనబడవలెను. అక్రమపద్ధతుల నుపయోగించువారిని స్థాన ప్రస్తుతయొనర్చి తగిన నాయకుల నాధానములకు దధిష్ఠింపజేయవలెను. అప్పుడే సంఘము వికాసమయితో పనిజేసిన బాగు పడగలను.

తీర్మానములు

1. “మదరాసు బ్రాహ్మణేతరులు ఈసల 25 వ తేదీ నందు బెల్గాములో జరుగబోవు బ్రాహ్మణేతర జాయింటు కాన్ఫరెన్సునందు పాల్గొనుటకు ఈసభవారు తమ ఆమోదమును

వెల్లెబ్బిచ్చుదున్నను, డిసెంబరు 5 వ తేదీ జరిగిన బ్రాహ్మణేతరసభయందు సమావేశమగుటకుగాని, చర్యలందు పాల్గొనుటకు గాని, పలువురు మదరాసునందు బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులకైనను, లేక పట్టణేతర నాయకులైనను పరిసర తదవసారి ఆవకాశ మొసంగుండులకు ద. ఇం. లి. పి. అధ్యక్షుల చర్యను తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు.

2. “బెల్గాము అధికారులచే బ్రాహ్మణేతర జాయింటు కాన్ఫరెన్సును అధ్యక్షుని ఎన్నికనుగురించి మదరాసు బ్రాహ్మణేతరు లేమియు ఆలోచింపబడకుండుటచేతను, అధ్యక్షులు లేనందు అక్రమపద్ధతులచే ఎన్నుకొనబడినందునను, సకారణమైనట్టియు విశేషముగ సర్వధానము అవలంబింపబడనందు కీసభవారు తమ విచారమును తెలుపుచున్నారు.

(3) “చెన్నై రాష్ట్రమందును, ఇతరచోట్లను బ్రాహ్మణేతర సాధారణముల ౭౦ పరులకు అసరమగు చర్యను దీసికొనుటకును, భారతదేశాభివృద్ధికి పాటుబడు తదితర రాజకీయసంఘములలో సహకారము గలిగియుండుటకును ఇతరులకు జేర్చుకొనుటకు అధికారముతో నీకిందివారలు ఒక సంఘముగ నేర్పాటు గావించబడిరి.”

సర్. కె. వి. రెడ్డి, జి||బి|| వి. తిరుమలపెట్టి, చల్లా గురుస్వామిశెట్టి, రా||బి|| సి. శివేశ్వరమొదలియారు, బి. వేణుగోపాలనాయుడు, యస్. ముత్తయ్యమొదలియార్, ఏ. శివరామ మిసన్, సర్. పి. టి. త్యాగరాయశెట్టి, రా||బి|| ఓ. తనికాచలంశెట్టి, శివప్రకాశమొదలియార్, ఆర్. మదనగోపాలనాయుడు, ఏ. రామస్వామి మొదలియారు, కె. వి. మిసన్. టి. వి. నుబ్రహ్మణ్యము, యస్. జి. రంగారావునాయుడుగారు.

శివప్రకాశ మొదలియారుగారు:— మొదటి తీర్మానమును పాదించుచు సేటిసభసల బ్రాహ్మణేతరలలో ప్రముఖులందు కొంతకాలము గలుగునని తెలిసియు జరిగిన పరిస్థితులబట్టి ఇట్టి నిరసనసభజరుపుట అగత్యమును అత్యంతావశ్యకమైనది. మొత్తమున బ్రాహ్మణేతర జాయింటు కాన్ఫరెన్సునందు పాల్గొనుటకు సంపూర్ణామోదమును గలిగియున్నాము. జన్మింపబడినందుకూడ తీర్మానములు గావించిన పదుగురు సభ్యుల కెట్టి శ్రద్ధగలదో అందులకు ఎంతమాత్రము స్వల్పముగాని శ్రద్ధాభిమానములు మాకు నుగలవు. కాని మద్రాసు జాయింటు కాన్ఫరెన్సుకు సమ్యక్ తెలుపుచున్న దని తీర్మానించుటకు వారే బ్రాహ్మణేతరుల అభిప్రాయములను దీసికొని? డిసెంబరు 21 వ తేదీ బొంబాయి అధికారులు జాయింటు కాన్ఫరెన్సునుచేయుమై ప్రతికలందు ప్రచురించిరి. 5 వ తేదీన మద్రాసువారు అంగీకరించుటయు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుటయు ప్రచురింపబడినది, మదరాసులోని నానాయకుల ఆలోచనలేక బొంబాయివారెల్లు ప్రచురింపగలరు? కొంతకాలమునుండి ఉత్తమముందు దుస్థితి సందర్భించినది. తమ జీవితములను సంఘక్రేయమునకై అర్పించిన పెక్కులకు ప్రముఖులు సంఘముకొండి చీలిపోవలసి వచ్చిరి. పలువురు నాయకులు ఉద్యమము సక్రమవిధానముపై వాధారపడనిచో తాము వీడిపోవలసియుండు మను అభిప్రాయములను తెల్పిరి. డాక్టరు. సి. నరేశ్వరమొదలియారు ముత్తయ్య మొదలియారు వంటి వారలు చీలిపోవు పంశయు వివాదకరము. ఏపక్షముగాని ఏదేశముగాని సర్. కె. వి. రెడ్డిగారిపట్ల నాయకులు చేసిన మహత్తర నేపథ్య గర్వింపవలసియుండును. అట్టితరీ వారివిషయమై ప్రవర్తించినతరీ అవమానకరము. నీచము. కట్టుబాటులేని సంఘము నందువలె స్థితిగతులు గడచినవి. చాలకాలమునకు ముందే ఈ విషయమును తెలిసికొంటిమి. సంఘము పేరిటితో నీరధముగ పరిస్థితులు జరుగుటకు బాధ్యులెవరు? ఉపన్యాసములు పిదప బొంబాయి కాన్ఫరెన్సుకు మద్రాసు బ్రాహ్మణేతర ప్రతినిధులు పోవు సందర్భములను వివరించి ద. ఇం. లి. ఫి. అధ్యక్షులకును బొంబాయి పక్షమువారికిని ప్రత్యేకముగ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగినవియు అధ్యక్షులు సర్వతంత్రించి అట్టి పని జేయుటయు అందుపై వచ్చిన అక్షేపణలను సరకుజేయ

కుండుటయు విధితమేననియు కాన అధ్యక్షునిచర్యపై తమ తీవ్రముగ అసమ్మతిని తెలుపవలెనని గోరిరి.

ఆర్. మదనగోపాల నాయుడుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు భారతదేశమందలి బ్రాహ్మణేతరు లందరు బెల్గాములో జాయింటు కాన్ఫరెన్సునందు సమావేశముగాబోవుతరీ నిట్టిసభ జరుపవలసి వచ్చినందులకు విచారమును నూచించిరి. సప్తమ బ్రాహ్మణేతర సమావేశసందర్భములను బ్రాహ్మణేతర నాయకులందు గలిగిన విభేదములను వివరించి ఆసభయందే బ్రాహ్మణేతరులందెల్లరు ఒకమత్య మొనగూర్చుటకు జాయింటు కాన్ఫరెన్సును జరుపుటకు తీర్మానింపబడినదనియు బెల్గాము కాంగ్రెసునకు ముందుగనో లేక కాంగ్రెసువనపిదప తీర్మానింపబడినదను విషయములో మాత్రము భిన్నాభిప్రాయములై అంతటితో నాసభను ఆపివేసినదియు ఇంతలో బొంబాయి నుంచి అఖిలభారత దేశీయసమాజన సభాధ్యక్షుడు దేశమందలి అన్ని పక్షములవారికి నాశ్వనముంపుటయు మద్రాసు బ్రాహ్మణేతరపక్ష ప్రతినిధులు బొంబాయిపోవుటయు, అప్రతినిధులు బెల్గామునందు సభ జరుపుటకు తమ పక్షమువారిని అంగీకరింపజేసెదమని వాదన వినుటయు వివరించిరి. బ్రాహ్మణేతరులందరి యభిప్రాయము లీవిషయమై తీసికొనబడునని ఎల్లరము నాశించియుంటిమి. చర్యలందు పాల్గొనదలచితిమి. కాని స్వల్ప అవకాశము ఒసంగబడలేదు. జన్మింపఁజేయుచు 4 వ తేదీ ప్రచురింపబడిన 24 గంటల నోటికి ఏమాత్రము చాలదు. అది నిష్పయోజనము. జాయింటు కాన్ఫరెన్సును సమావేశపరచుట కిదివరకే తీర్మానింపబడుటవలన ఈసభకుకూటలయం దెట్టి అర్థమును లేదు. అధ్యక్షునిచర్య అక్రమము. సేటి, గభద, ఇం. లి. ఫి. సభ్యులతరపుననే సమావేశపరచబడినదనుట నిస్సంశయము.

పిదప అధ్యక్షులు మొదటితీర్మానమును వోలుటపెట్టి ఇందరు ప్రతిపాటులతో తీర్మాన మమోదింపబడెను.

తీర్మాన మమోదింపబడిన పిదప సభ్యులందఱు తీర్మానము నాక్షేపించుచు మాట్లాడగోరగ తీర్మాన మమోదింపబడినదను కారణమున అధ్యక్షు డెందుల కంగీకరింపక రెండవతీర్మానముపై తమ అభిప్రాయమును తెలుపవలసిన నుడిచిరి.

శివప్రకాశ మొదలియారుగారు:— రెండవ తీర్మానమును పాదించుచు తాము ద. ఇం. లి. ఫి. కు కార్యదర్శిగ పలువురు సభ్యులతోకలె సీసభను సమావేశపరచితి మనియు, తిరి మంచి సభ్యులు ఇదివరలోనే సభను సమావేశ పరచవలెనని అధ్యక్షులగు సర్ పి. టి. త్యాగరాయశెట్టిగారికి వ్రాసికొంగ వాండుల కంగీకరింపకపోవుటయు మరి కారణాంతరము లన్నియు వివరించి అట్టిపరిస్థితులలో తా మిసభను ఏర్పాటు గావించుటతప్ప చేరు కరవ్యము లేదనినుడిచిరి.

తీర్మానముపై మాట్లాడుచు అధ్యక్షుని ఎన్నిక ప్రథమమునుండి చివరవరకు అక్రమముగనే జరిగినదనియు, అధ్యక్షుని ఎన్నికవిషయమై సభలో పాల్గొనదలచినవా రెవ్వరు సభకు రా నవకాశములేకపోయినది. జాయింటు కాన్ఫరెన్సు బొంబాయి, దక్షిణములకుమాత్రమే సంబంధించినదాదు. మద్రాసు ప్రాతినిధ్యమును ఉండవలెను. అట్టితరీ సభ్యుల అభిప్రాయము తీసికొనక సర్ పి. టి. త్యాగరాయశెట్టిగారు ఏ. రామస్వామిమొదలియారుగారి పేరును నూచించుటయు చెంటునే తీర్మానింపబడుటయు విచిత్రముగ నున్నది. సర్ త్యాగరాయశెట్టిగారి పనిని అధ్యక్ష కాధికారముతో నొనర్చికోలేక ప్రత్యేకవ్యక్తిత్వ అధికారముతో నొనర్చికో చెప్పవచ్చును. ద. ఇం. లి. ఫి. సభ్యుల సమావేశపరచిగాని బ్రాహ్మణేతర నాయకులతో సంప్రతించిగాని ఇట్టిపనిని చేయవలసియున్నది. అటుల చేయనందున ఇట్టిచర్య తీసికొనుటకు వారికధికార మేమాత్రములేదు. తనకు సంబంధములేని విషయములో బాధ్యతను తననెత్తిపై నేల నిడుకొనవలెను?

కాంగ్రెసులకు, కాన్ఫరెన్సులకు అధ్యక్షు లెల్లుల నెన్నుకొనబడునది మనకెల్లరకు తెలియును. ప్రథమమున ఆహ్వానసంఘ మేర్పాటు గావించబడి పిదప అధ్యక్షు నెన్నుకొందురు. కాని ప్రస్తుతము ఏ. రామస్వామి మొదలియారుగారిది అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడినదియు తదుపరి 18 వ తేదీన ఆహ్వానసంఘము ఏర్పాటు గావించబడినదియు మనకు తెలియుచున్నది. ఇట్టి వైపరీత్యములకు బాధ్యులు ఉద్ద్యమమును నాయకులుగ నుండవచ్చు. పిదప దొరస్వామి మొదలియారుగారి తీర్మానమును బలపరచిరి.

సభ్యులలో నొకరు తీర్మానము నాక్షేపించుచు ఇట్టి అక్రమవిధులు ఉద్ద్యమము బయలుదేరినప్పటినుండి సాగిరి.

డుచున్నది. నేటిని నూతనములు గావనియు, ప్రస్తుత మొకరిపై
ంజొరులు ఇటుల దండయాత్రలు మాని పరస్పర విశ్వేష
ములు లేక అఖిలభారతదేశమునకు సంబంధించిన జాతీయము
గాన్వయమందు పాల్గొని పిదప తమరాష్ట్రమునందలి ప్రత్యేక
స్థితిగతులను విచారించుకొనవలయును, ఏవ్యక్తియైనను తనవ్యక్తి
వాద్యతపై చేసినపని నెవ్వరు ఆక్షేపించుటకు ఆధారములేదని
యు తెలిపిరి.

తీర్మానము వోటుకు బెట్టబడి 5 గురు ప్రతిపక్షాలతో
యితర ఆధికసంఖ్యాకులకు సభ్యులచే నామోదించబడెను.

సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు:— మాడవ తీర్మా
నము నుపపాదించుచు మహాపన్యాసమును గావించిరి. సంస్క
రణముల ప్రథమదశయందు బ్రాహ్మణేతరపక్ష మెట్టి ఉన్నత
స్థితియందుండెనో అట్టి అధమాధమ స్థితియందు నేడుండెనని
విచేయునకు ప్రతిపాదు సంగీకరించక బోదు. 3 సంవత్సరముల
కాలియొంటిమి. పిదప విభేదము లుద్భవించెను. ప్రత్యేకవ్యవస్థ
లను నేను శోధించి నిర్వహించెను. దానికి బాధ్యులను నేను
దలంపను. కాని బ్రాహ్మణేతరపక్ష మనుదినము క్రమముగ
బలపడెను. తీర్చిదిద్దుచువున్నదను యదార్థము మన కనులకు
బాడగట్టుచునే యున్నది. అట్టితరె ఎల్లరు కలసి వికమత్యము
తో అసంఘమును తునదధరించుట మన విధుక కధర్మముగాదా?
మన మొకప్పుడు అనుభవించిన అత్యున్నతస్థితికి తిరిగి బడయు
ప్రయత్నింపవలదా? మన పక్షమందు ఏదో కృత్రిమము, జరుగు
చున్నదనుట నిస్సంశయము. దానిని బోధించి సంఘమును
తునదధరింపవలెను. బేజాన్మత్యమును మనసార కాంతింపచునా
డు, సంఘక్రేయమున పాలుబడువా డెవడైనను సక్రమ విధు
లచే తిరిగి యాసంఘమును తునదధిపతన తేయ సమకట్టును. నేను
చెన్నపట్టణేతర జిల్లాలనుంచి వచ్చువాడను. రాజధానియందలి
అనేక స్వల్పాద్యక్షణములను తమ కిట్టి బ్రాహ్మణేతరపక్షము లేక
బోయిన బాగుండునని యభిప్రాయపడుచున్నాను. వారనే
కష్టములను అశుకార్యములకు లోనగుచున్నాడు. వారిదరితరి
వారికి జేయూత నొసంగుట మనవిధిగాదా? మనలను నాయకుల
మని పిలుచుకొనుటలనల ప్రయోజనమేమి? ద. ఇం లి ఫి.
యొక్క అసంఖ్యాకులకు సభ్యులేమైరి? బ్రాహ్మణేతరద్యమును
నక్ర సమకూర్చుట వలెనొంది విరాళము లేమైనవి. (అసమా
ఖ్యము అనుకేకలు) వ్యక్తిలాభములకొరకై సంఘము, దేశమును
ఇక్కట్లలకు బాల్పడజేయుబోతుండ, వ్యక్తులను అణచుటకు
తనుదేరున్న అధికారములను పక్షము పేరిటను, దేశము
పేరిటను వినియోగపరచిన అ య్యది దుర్వినియో
గమగును. (వినుడు, వినుడు) నేనుగాని మరెవ్వరైనను సరియైన
వారు గారని మీరు తలంచుచో మమ్ముల వాచల త్రోవేయు
వచ్చును. మేము నాయకులవలెగాక పైనికలవలె నేపచేయు
టకు సిద్ధముగ నున్నారము. నాయకులను వారు స్వార్థచింతి
పడి, దేశక్షేమము నాశించి మమ్ములను నడిపించనిండు! గడచిన
3 సంవత్సరములనుండి ఏమిపని జరిగినది? (ఏమిలేదు) నేను
ఏవ్యక్తియైనను దురుద్దేశముతోగాని అయిష్టముతోగాని ముచ్చ
టించుట లేదు. ప్రథమముగ ఏ. రామస్వామి మొదలియారు
గారు అధ్యక్షునిగ ఎన్నుకొనబడిరిని వినినట్లుడు యువకులలో
నొక బిట్టిసాన మలంకరించిరిగాదా యని నేను నాసంతోషమును
సలువురు స్నేహితులకు తెలిపియుంటిని. అసభ్యచర్యలందు
ఎల్లరు పాల్గొనుటకు అవకాశ మేర్పరుపబడినట్లయిన వారి
నధ్యక్షులగ నెన్నుకొనినందులకు నాకంటె నెక్కుడు సంతో
షించువారి లెప్పుడు నుండబోరు. కాని అందిమిడియున్న కృ
త్రిమమును జూడుడు! దానినే నేను గర్హించుచున్నాను. కా
వున దేశక్షేమమునే మనకునం దిడుకొని స్వాధీనపరత్వమును
వ్యక్తిలాభములను మరచెదరిని కొరుచున్నాను.

వి. వేణుగోపాలనాయుడుగారు బలపరచినపిదప తీర్మా
నము మొల్లరచే సంగీకరింపబడెను.

చాలి బి. దాని సి. నక్షేత్రముదలియారుగారు తమిళమున
ఉపన్యాసించుచు తీర్మానమునకు వ్యత్యేకముగ మాట్లాడినవానికి
సమాధాన మొసంగిరి. పిదప అధ్యక్షులకు సభాసదులకు వందన
ములతో సభ ముగింపబడెను.

నిడదవోలు

(ఒకవిలేఖరినుండి)

18 డిశంబరు: నిడదవోలు హిందూచాలికాపాఠశాల
భవనమునందు 12 లేది సాయంత్రము 2 గంటలకు కె. నారా
యణింగుగారి యాధిపత్యముక్రింద బాలికలకు బహుమతు
భాసంగబడెను.

హెచ్. యస్. యల్. పోలకుగారు

అసోసియేటెడు ప్రెస్ ప్రెసిడెంట్ నందర్శించుట

పోలకుగారి అభిప్రాయములు

బొంబాయి, డిశంబరు 18:— బొంబాయిలో నున్న
హెచ్. యస్. యల్. పోలకుగారిని అసోసియేటెడు ప్రెస్ ప్రెసి
డెంట్ సందర్శింపగా పోలకుగారిట్లు చెల్వరి:—

మునిసిపలు ప్రాంచైజును రద్దుచేయుచు నేటాను బో
లు అర్జినెంసును గవర్నరు జనరలుగారు అంగీకరించిన వాత్త
గుండె బ్రద్దలుచేయుచున్నది. ఏలనన, తామనుగారు చెల్వినట్లు
సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన యాసమ్యము విచారించుటకు
యేపక్షమునకును జేందనివారు దక్షిణాఫ్రికాయందు సమావేశ
మై యిండియా ప్రభుత్వమువారితోను సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువా
రితోను గలసి యాలోచించవలయునను నూచపకు దక్షిణాఫ్రికా
యూనియను ప్రభుత్వమువారు విముఖులైయున్నారని యాతి
ర్యులన తెలియుచున్నది. పార్లమెంటరీ ప్రాంచైజు రద్దు చేసినప్పు
డు నేటానుమునిసిపలు ప్రాంచైజు హైందవులకు యూనియను
ప్రభుత్వమువారి చే గారంటీ చేయబడెను. యూనియను ప్రభు
త్వమువారి విశ్వాసక్రొహముచే దక్షిణాఫ్రికాయందు నున్న
హైందవుల స్థితి దుర్భరమగును. వీరిలో చాలమందిమాదేశ
మందే బుట్టి. నేనికను అర్జినెంసు మూలమును జూడలేదు.
అయినప్పటికిని యిండియానుండియు అమలులోనికి లేచునని
నే ను వలచుట లేదు. చాలకాలము
నుండి అనుభవించుచున్న పోప హక్కులను రద్దుచేయుచునే నే
టాను హైందవులప్రతిపత్తి యెట్లు తృప్తికరింపబడుచున్నదో
జూహించుటకులభము. ఈమాత్రపు హక్కుగూడలేని బ్రాన్సు
వాలు హైందవులకిదితీరరాని ఆకాభంగము గలిగించుటయే కాక
యూనియనుగల కేపునందలి హైందవులకు భయమును బుట్టింప
ను. హైందవుల వాణిజ్యపు హక్కులను నక్షింతుటకు కొంతవర
కైనను నేటాను మునిసిపలు హక్కులు ఉపయోగించుచున్నవి.
హైందవుల వాణిజ్యపు హక్కులను నాశనముచేయుటకు మునిసి
పాలిట్టిలు ప్రయత్నించుతూనర్చుచున్నవి. ఇండియా ప్రభుత్వ
మువారు కత్తివంచనలేక తమయావత్తు అధికారమును ఉప
యోగించెదనని నేను నమ్ముచున్నాను. (అ. ప్రె.)

రీడింగుదండంతులు

కలకత్తా, డిశంబరు 17:— గవర్నరు మొంతు భవనమందుజ
రుపబడిన సంతయందు రీడింగుదండంతులు హాజరైరి. (అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి

కలకత్తా, డిశంబరు 17:— కలకత్తా క్లబ్బుసభ్యులతో
గలసి రాజప్రతినిధి విందరిగించెను. (అ. ప్రె.)

బెల్విడిరునందు ఫలహారమునకు వచ్చినవారు

కలకత్తా, డిశంబరు 18:— బెల్విడిరునందు ఫలహారము
చేయుట కిదిగున శోభము కనవారు వచ్చిరి:—

గౌరవనీయులైన సర్ మహమ్మద్ హఫీ, సర్ సరసిం
హాళ్లకర్, సర్ చార్లెసు యిన్నిసు, చార్లెసు బక్సే గార్లు.
(అ. ప్రె.)

నిర్వాహ పాఠశ్రము

మను సుబేదారుగారి ఉపన్యాసము

బొంబాయి, డిశంబరు 18:— ఎలిఫెంట్స్ హిస్టారికలు
అసోసి యేషనునందు నిర్వాహపాఠశ్రము అను అంశముపై
నొక ఉపన్యాసమును నుబేదారుగారిచే నీయబడెను.

ఇండియను సోషల్ రిఫార్మరు సంపాదకుడగు కె. నలు
రాజుగారు రగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. కుటుంబమునకు
బదులుగా వ్యక్తిని పరిమాణముగా అధునికకాలమందు దీసికొ
నుచున్నందునకు, సమస్యవిషయమున సంగతులను తెలిసికొను
టకు సాధనములు లేకపోవుటకు ఉపన్యాసమును చింతించెను.
పరిశ్రమించు నిరుద్యోగులసంఖ్య వర్తకము మందముగనున్నప్ర
దేశమునకు మున్నదనియు, కార్మికుల నొకవృత్తినుండి మరొక
వృత్తిలోనికి తీసికొనుట కొకసంధి సాధింప వలయుననియు
నుబేదారుగారు నుడివిరి. ఉద్యోగములు లేకగాని పనులలభిం
పకగాని బాధపడువారి విషయమై ఎవ్వరను కనికరము జూ
పుటలేదనియు పనిలేమికి కారణములైన తెలిసికొనుట కెవ్వ
రును బ్రయత్నించుట లేదనియు ఉపన్యాసమును చెల్విన నా
నాతిగతులవారి సంపదయు తీర్చించుచున్నవా లేక పెంపొం
దించుచున్నదా అను అంశము వివాదాంశము. దీనిని నిశ్చ
యించుటకు అర్థికవిచారణను సల్పవలయునని మను సుబేదారు
గారు చెల్వరి. (అ. ప్రె.)

హెడ్డాజిడివుల పేషను

డివుల పేషను నందలిసభ్యులు

సభ్యులుచేయనున్న ప్రయత్నములు

బొంబాయి, డిశంబరు 18:— యస్. యస్. “జిహం
గీరు” ఓడపై హెడ్డాజిడు డివులపేషనుమీద జడలుసభ్యులు
ప్రయాణమై నేడువెడలిరి. వారిని సంతకలతోడి ముసలమానులు
పిట్టికేసిరి. డివులపేషను బోవుట పూర్వము మాలానా
షాకతాలీగారి అధ్యక్షతక్రింద నొక బహిరంగసభ జరుపబడె
ను. హెడ్డాజి డేల డివులపేషనుబోవుచున్నతో సభయందు
చెల్వబడెను. హెడ్డాజి నెత్తు రాజ్యములందును
పోరాడుచున్న ముసలమానులను సక్యముగ
నుండుమని గోరుటకు డివులపేషను వెడలుచున్నదని
అధ్యక్షుడు మాలానా షాకతాలీగారుచెల్వరి. ఎవ్వరి పరిపాలన
యందునుండ ప్రజాపాలన రాజ్యమును (Republic) స్థాపిం
చుకొనవలసినదని తమ మహమ్మదీయ సోదరులకు చెల్వెదమని
డివులపేషను సభ్యులలో నొకరగు మాలానా అబ్దులు హజిద్
బదానీగారు చెల్వరి. 1250 సంవత్సరములు గలిగినపిమ్మట
తిరిగి యిండియానుండి డివులపేషను హెడ్డాజివెడలుచున్నదని
మరియొక సభ్యుడగు సులేమాను నాద్విగారు బల్గీ. మాలా
నా షాకతాలీగారు ఖిలాఫత్తు నిధికి ధనసహాయము చేయవల
సినదని సభికులను హెచ్చరించిరి. (అ. ప్రె.)

సర్. జె. సి. బోసుగారిరాక

లాహోరు, డిశంబరు 18:— పంజాబు విశ్వవిద్యాల
యనువారిచే పట్టప్రదానోత్సవ సందర్భమున ఉపన్యాసము
ను గూర్చించుటకు లిచ్చుట తామెనర్పిన సరిశోధనల విషయ
మున గొన్ని ఉపన్యాసముల నిచ్చుటకు ఆహ్వానింపబడిన జె.
సి. బోసుగారు భార్యాసహితముగ కలకత్తామేలులో దిగిరి.
వారిని విశ్వవిద్యాలయ పై నోచాన్ పెల్లెరు సర్ జాన్ మేనార్డు
గారు సన్మానించుటకు రైలుస్టేషనునకు వచ్చిరి. బోసు దంప
తుడు సర్ జాన్ మేనార్డుగారి అతిథులు. (అ. ప్రె.)

మేరుమార్కెట్టు

బొంబాయి, డిశంబరు 18:— నిబ్బరముగా మేరుమా
ర్కెట్టునందు వ్యాపారము జరిగెను. అవామదాబాదు అదా
న్సు 417/8; బొంబాయి మాది 520; బొంబాయిరంగులు
885; ముఘ్లహిందూస్తానము 518/12; పాజుల్ 867/8; గో
కాన్సు 101/4; యిందూను దీచింగు 220; యిందూను 867/4;
కొహిమాను 1215; మోడెలు 1.5; ఫాయినిక్సు 550; పెరల్
538/12; పాబునె 835; స్వదేశీ60; స్వాక్ 1040; తాతా 177/8
యింపిరియలుబ్యాంకు 1895; 858/12; ఆంధ్రావాలి 825;
ఆర్ కాన్సు ఆహ్వానము 186/4; బొంబాయి బర్మా 80; తాతా
హైడ్రో 717/8; 58/0 బాంబు 1988, 97/2; 58/0/0
వారు బాంబు 1925, 102/8; 1927, 103/6; 60/0 బాంబు
1926 10. /7; 1927, 100/11; 1930, 102/4 1932, 108/4;
సిద్ధముగనున్న ంంగ్లీసు నెండిపాకేసు 78/8; రెండవచేరము
78/6; బంగారము 23/5/6; ముందుచేరము 22/4; రెండవ
చేరము 22/2/9.

మారకము:— బ్యాంకు టెల్లిగ్రాఫిక్సు బ్రాన్సుపరు
1 పి 6 పె; డిమాండు బ్యాంకు బిల్లులు 1 పి 6. /82 పె
(అ. ప్రె.)

రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వహణసభ

సర్. వి. యస్. శర్మగారి సూత్రపదవులు

కలకత్తా, డిశంబరు 18:— సర్ మహమ్మద్ హఫీ
గారి సభ్యుత్వము ముగిసినపిదప సర్ వి. యస్. శర్మగారు
రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వహణ సభ ఉపాధ్యక్షులుగ నుండుట
గవర్నరు జనరలుగారు నియమించిరి.

సర్ మహమ్మద్ హఫీగారు అధికారభారమును త్యజిం
చిన పిమ్మట రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వహణసభయొక్క తాసన
కాళ సభ్యుడుగ (Law Member) నుండురు. శర్మగారు పె
దలసభయందు నాయకుడుగ నియమింపబడుదురు. (అ. ప్రె.)

మహాత్ముడు లోకోత్తరపురుషుడు

డాక్టరు చారల్యు గిల్క్లీ ప్రశంస

అమెరికాలోని బాల్టిమోర్లోని యాజమాన్యమున భారత శత్రువునకు మహాత్ముని లీమనవచ్చిన డాక్టరు చారల్యు గిల్క్లీ యను వారు మహాత్ముని మాహాత్మ్యము నెక్కువగా బోగడిరి. బొంబాయిలోని జాతీయ పాఠశాలలో విద్యార్థుల యెదుట సుపర్యవించుచు డాక్టరు గిల్క్లీ యిట్లు తెప్పెను:-

"విద్యార్థులు నా కెప్పుడును విశ్రాంతియులేనివారు. అందుచేతనే నేను మిమ్ములను సందర్శించుట నా కంతయును కుతూహలముగ నున్నది. నేను మీతో చాత్రమును జదివితిని. పూర్వము మీదేశీయులు మహాసూర్యులు జేసిన పనులు నాకు చాల యొక్కవగా నచ్చివి. ప్రస్తుతము గాంధీమహాత్ముడు ప్రపంచమున తటి దృష్టి నాకర్పించినాడు. ఆయన వ్రాసినదానినిబట్టి జరుగవలసిన మహాత్ముడు ఒక్క భారతదేశము నందేగాక లోకోత్తరపురుషుడని చెప్పవలయును.

"నేను భారత దేశము నకు వచ్చి, తాజా మహాత్ములు, హిమాలయాలను, గాంధీమహాత్ముని యీ మాడును జూడ నాకురలేతో నున్నాను. ఈ మాటిలో నేనైన జూడనున్నయెడల మహాత్ముని జూడ గోరెదను. గాంధీమహాత్ముడు ప్రపంచమున కెంతయో శిష్యులనినది గలదు.

"నేను భారతదేశమునకు బయలుదేరినపుడు చికాగోలో నావిద్యార్థులు గూడ భారతవిద్యార్థులకు తమ సానుభూతి ప్రేమలను తెలుపగలిగిరి. నా ప్రయాణయాత్రలో ఈజిప్టును, పాలస్తీనును సందర్శించితిని. ఆ దేశములలోని విద్యార్థులు భారతవిద్యార్థులకు తమ సానుభూతి ప్రేమలను తెలుపుచుని కొరిరి. భారతవిద్యార్థులు, నేనుజూచుటకిదియే మొదటిసారి. అమెరికా, ఈజిప్టు, పాలస్తీనువిద్యార్థుల యభిమతమును మీకు తెలుప సంతోషముగ నున్నాను."

ఉపన్యాసాంతమున "ఆచార్య" పాఠశాలలో వడికిన నూలుమాలను డాక్టరు గిల్క్లీగారికి నేయగా ఆయన దానిని చికాగోకు దీపికోనిపోయెదనని ధృవముగ తెప్పెను. "పూర్వార్థ"

కొరడాపత్రిక ప్రశంస

ఆంధ్రరత్న గారి సంబంధము

శ్రీరాములుగారు (వర్తమాను) తెజవాడనుండి యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

కొరడాపత్రిక సంపాదకులగు నోరి వెంకటేశ్వరగారికి తెజవాడలోని చాలి కర్మగారు విందానర్పిరి. బారిష్టరు వెంకటేశ్వరరావుగారు కర్మగారిని నుండిరి. పురపెద్దలు వచ్చిరి. ఆంధ్రనాయకులలో ముఖ్యులైనందు రువ్వనీచిరి. చాల ప్రశంసాప్రములు, అందజేయుబడినవి. అందు ఉపేక్షలేక కవి గారిదిగూడ గలదు.

అధ్యక్షుడు యాపత్రికయొక్క యుపయోగమును కొని యాడుచు, ప్రస్తుత దేశావస్థయందు యిట్టిపత్రిక లంకవలెనని చెప్పిరి. ఇట్లాండలో నిట్టివిగలవని పేర్కొనిరి. దుగ్గిరాల గోపాలకృష్ణశర్మగారు వై యభిప్రాయములతో నేకీభవించుచు పత్రికననువులగుచు తన కాభివృద్ధి లేదుగాని, పేరును, వ్రాతలయందు యుద్దేశములు తన వేయని ఆంగీకరించెను. శాశ్వతయరంగమునందు దురాచారముల తొలగించుటకు కొన్ని సాధనము లవసరమనియు, కొరడా అట్టివాని నొసంగుచున్నదనియు, అందు మందలింపులు బుజ్జగింపులుగూడ నుండునని చెప్పిరి.

అయ్యోకి వెంకటరమణయ్యగారు తానుగాని, ఆంధ్రరత్నముగాని సంపాదకులము గానుని తెలుపుచు, ఆంధ్రరత్నము గారు భావసంపదలకు ఒకగనియనియు, వారితో ప్రసంగించినను ఆగనిలోనుండి త్రవ్వకొని పోగలరనియు, కొరడాగూడ నట్లే జేయుచున్నదనియు, చెప్పిరి. ఈవాక్యాలకు సంపాదకుడు ఆనందబాపప్పభారతీ తన జవాబుతెప్పెను. తన పత్రిక నిట్టి పక్షాభిమానములేక ప్రతివారిని అన్ని సంఘములను, పక్షములను విమర్శించుచు నుండుననియు, అపని చాలకష్టమైనదియు, యాదానందము చాల కాలమునుండియున్నను ఆనందమునకై యిట్లుగూడుచుంటిరనియు, ప్రస్తుతదేశపరిస్థితులం దిట్టిపత్రిక చాలయవసరమై యాండుటచే నిష్కర్మ స్థాపించినదియని చెప్పెను. తనను సహాయము జేసినందుకు కృతజ్ఞత జెప్పి నిత్యము సానుభూతి, సహకారముసంగవడెను.

ఫలహారములు పుష్కలముగ నమర్చిరి.

డాక్టరు, బెనెంటు

పూనాలో స్వాగతము

పూనా, డిసెంబరు 18:- డాక్టరు అనీబెనెంటు బొంబాయిపొవుచు వారిలో నిన్న ఉదయ విచలించిగను. ఉదయమున నాయును దివ్యజ్ఞాన సమాజ కాలన సందర్శించెను. పూనాపట్టణము బాలభటసంఘసభ కధ్యక్షతవహించెను. అందు మహారాష్ట్ర బాలభటుల కమిషనరుగ నుండి, దివ్యజ్ఞానసామాజికుడుగ నుండి ప్రజాహితేయజేయుచున్న అహమ్మదునగరవాస్తవ్యులగు కే. కే. పట్టర్జనుగారు పాతాళుగ చనిపోయినందులకు విచారము తెలుపబడెను. ఆసభ వారు ఆయన మరణమునకై విచారమును తెలుపున తీర్మానము జేసిరి.

సాయంత్రము క్రొత్త పూనా కళాశాలవిందుసమయమున విద్యార్థుల కామె యుపన్యసించెను. ప్రాసెసరు సబ్బీసుగారు కళాశాలయభివృద్ధినిగూర్చిచెప్పి డాక్టరు బెనెంటుగారిని గురించి విద్యార్థులకు తెలియజేసిరి.

విద్యార్థులకు హితము

అంతట డాక్టరు బెనెంటు ముందుమహారాష్ట్రదేశ ప్రతిభను గొనియాడి కీ|| కే|| తిలకుమహాశయని యద్యుతవసు గూర్చి విద్యార్థుల స్మరణకుచెచ్చిరి. ప్రస్తుతము విద్యజేయుచున్న పాపము విద్యార్థులకు సంసార తాపక్రయములలో దిండుట యే యని యామె చెప్పెను. నలంద, తక్షశిలమున్నగు పురాతన విశ్వవిద్యాలయములు మహావిజ్ఞానాలోచన పరులను తయారు జేసెను. కారణము విద్యార్థులనే ఆలోచన భాగమునకు వదిలివేసిరి. ఇప్పటి విద్యావిధానము వలన విషయవిభూతిగల విద్యార్థులు బయల్దేరి గాని గొప్ప ఆలోచనపరులు రాలేదు. ఇ|| (ప్రాశిస్తలు క్షిప్తము లేమైన గల్గినయెడల దీర్చిరిగాని ఆలోచన భాగము నెక్కువ జేయలేదు. ఆయను భారతదేశములోని మహావిశ్వవిద్యాలయములన్నిటిని వర్ణించినపిదప విద్యార్థులందరు ను కళను భారత శిల్ప సౌందర్యము మధురించి భారతదేశమును మోక్షమునకు జేర్చుదని బోధించెను. విందనములతో సభ ముగిసెను.

డాక్టరు బెనెంటు నిన్న రాత్రి బయలుదేరి బొంబాయి వెళ్లెను. (ఆ. ప్రె.)

కన్నాటుదంపతుల అగమనము

పర్యటనక్రమము

బొంబాయి, డిసెంబరు 19:- పి. ఆండ్ ఓ. స్టీవరు యన్. యన్ "కలదోనియా" ఓడనందుండి ఘనతనహించిన కన్నాటుదంపతులు నేడుఉదయము యెనిమిదిగంటలకు బల్లార్లు లేవునందు దిరిరి. బొంబాయిగవర్నరుగారును గవర్నరుగారి భార్యయు వీరిని ఆహ్వానించి సత్కరించిరి. పిమ్మట వారు గవర్నరు మెంటుభవనమునకు మోటారులో వెడలిరి. స్వల్పకాలము కన్నాటుదంపతులు బొంబాయిలో నుండెదరు.

రేపురాత్రి కన్నాటుదంపతులు పునహానగరము వెడలెదరు. సోమవారము బయలుదేరి కలకత్తాప్రయాణమయ్యెదరు. కన్నాటుదంపతులు సుఖముగా ప్రయాణమచేసిరి. ఏడవరేపునందు ఓడ ఆగినప్పుడు చుట్టుపట్ల ప్రదేశమును మూడుగంటలు పీరు మోటారులో వెడలి పరిశీలించిరి. పాలిటికలుతేలెంటును, ఏడవ స్వతంత్రసేనాధిపతియు నగు లెఫ్టినెంటు జనరలు టి. యి. స్కాటుగారియొక్క ఆతిథ్యమును కన్నాటుదంపతులు స్వీకరించిరి. ఆరబ్బులు, సోల్దరులు శోడపాడుగునను వీరిని జూచుటకు ప్రోగుబడిరి.

ప్రమాణీకులప్రాత్యహమచే ఓడ కెప్పెనగు కమాండర్ కెంకీనుగారు రాజవంశజులగు కన్నాటుదంపతుల ఆయారాశోగ్యమును గోరుచు వీనించెను. పిమ్మట సంగీతముపాడుదుండ అందురును కన్నాటుదంపతుల ఆరోగ్యాభివృద్ధికోరకు ట్లాస్టు యుచ్చుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

కరంసీ కంట్రిలరుప్రకటన

కలకత్తా, డిసెంబరు 18:- కరంసీ కంట్రిలరుగారి దిగువప్రకటనను గావించి:- 1925 నవంబరు నెలయందు బయి సంవత్సరముల పోస్టాఫీసు సబ్సిడీలుల నమ్ముటవలన రూ. 48,10,000 లు వసూలయ్యెను. 1922 నవంబరు నందు రూ. 91000 వసూలయ్యెను. 1923 సంవత్సరము నవంబరు మాసమున రూ. 174,000 లు వసూలయ్యెను. (ఆ. ప్రె.)

విజయనగరంలో జాతీయ పతాకోత్సవము

అద్భుతవైభవముతో జరిగెను

(ఆంధ్రపత్రిక విలేఖరి)

బెల్గాం, డిసెంబరు 18:- జాతీయ పతాకోత్సవము నివరి సాయంత్ర ముద్యుతముగ జరిగెను. బెల్గాంపట్టణమునుండి చూచుటకు చాలమందివచ్చిరి. కర్నాటకములో నన్ని జిల్లాలనుండి యు జాతీయ స్వచ్ఛందసేవకు లభ్యుడే విజయనగరమును జేరిరి. వారి యసహన శిక్షణమును, కవాతును జూచి చూడవచ్చిన వారు అబ్బురపోయిరి. శ్రీ స్వచ్ఛందసేవకుల కీర్తనలు పాడిన పిదప పట్టుతోజేయబడిన త్రివిధవర్ణ జాతీయపతాకము (నేలాడగట్టబడెను. ఆసమయమున అందరకండ్లును అపతాకస్థ భాగముననే యుండెను. ప్రేలాడ గట్టగనే అనీనాంకుశే కువు గాలికెడురుగ లేచి యాడుమండెను. ఆసమయమున జూచినవార్లందరును పులకాంకితులైరి. చీకటిపడినతరువాత హారతిచ్చి పతాకమును దింపివేసిరి.

కర్నాటక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము

కార్యనిర్వాహకుల ఎన్నికలు

బెల్గాం, డిసెంబరు 18:- ఈసంవత్సరం కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనుటకును, కాంగ్రెసు డెలిగేటుల నెన్నుకొనుటకును, ఆ. భా. కాంగ్రెసుసంఘ సభ్యుల నెన్నుకొనుటకును నిన్న సాయంత్రము విజయనగరములో (బెల్గాం) కర్నాటక రా. కాంగ్రెసుసంఘము శ్రీయుత కాబాల్లి శ్రీనివాసరావుగారి ఆధ్యక్షతను సమావేశమయ్యెను. జిల్లాసంఘముల లెక్కల పరిష్కారమైనపిదప యెన్నికలు ప్రారంభమయ్యెను. కర్నాటక రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షతవదికి కాబాల్లి శ్రీనివాసరావు గారియొక్కయు, కర్నాటక సదాశివరావుగారి యొక్కయు పేర్లు ఉపహింపబడెను. కాని శ్రీనివాసరావుగారు వర్తమానచేత సదాశివరావుగారు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. శ్రీయుత కెంభోవి మాధవరావు, డి. కే. భరద్వాజ, చా|| హ్యూయిల్లూలు గారలు కార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనబడిరి. ఇందు శ్రీయుత కెంభోవిగారు వర్గిం గునెకెటరిగ నియమింపబడిరి. వర్గింగుకుమిట్టి యెన్నికలైన పిదప ఆ. భా. కాం. సంఘమునకు 150 మంది సభ్యులెన్నుకొనబడిరి. ఇందు గంగాధరరావు దేశపాండి, కాబాల్లి శ్రీనివాసరావు, కర్నాటక సదాశివరావు గారలు మున్నగువారు గలరు. నూలుచందా సభ్యత్వమును గూర్చియు, భారతసంస్థానముల ఫిలినిగూర్చియు, తీర్మానములు గావించబడి అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమునకు పంపబడెను. కార్యక్రమమైనపిదప సభ చాలింపబడెను.

500 నెంబరు నూలు

గోదావరిజిల్లా రాజవంశీ తాలూకా పెదపట్నం గ్రామ కాంగ్రెసుసంఘాధ్యక్షులు. శ్రీయుత పెండ్యాల సోమయాజులుగారు బెల్గాం కాంగ్రెసు ప్రదర్శనము నిమిత్తము 967 నెంబరుదలుము 500 నెంబరువరకు 500 గజముల నూలువడికి మాజిల్లా ఖిర్దు సెక్రటరీ శ్రీయుత డాక్టరు సుబ్రహ్మణ్యంగారి ద్వారా పంపియున్నారు. ఇంతపొన్ను నెంబరు ఇదివరలో యొక్కడను తీసియుండలేదు.

కొమ్మల వెంకట్రాజు.

అంతర్జాతీయ కార్మికసమావేశము

జినివానగరమున జరుపబడును.

స్థిర, డిసెంబరు 18:- 1925 నుండి 1926 వరకు జరిగిన సమావేశముందు ప్రముఖంతర్జాతీయ కార్మికసమావేశము జరుపబడునని యిండియా ప్రభుత్వమువారికి తెలుపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిగవర్నరుగారు

బొంబాయి, డిసెంబరు 18:- సింధుదేశముందు పర్యటనము గావించి నేటిమధ్యాహ్నమునకు యన్. యన్. భాగ్లా ఓడమీద బొంబాయిగవర్నరుగారు యచ్చటకు చేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

అలయంను బాంకు వ్యవహారములు

దుర్వ్యయమునకు కేసు

దైరక్తరులు విచారించబడుట

కలకత్తా, డిశంబరు 17. విచారణీకరిత అలయంను బాంకి విషయమున హైకోర్టు న్యాయమూర్తి ఘోషగారి యెదుట డి. మెక్సిని, సి. యి. వాకర్, కె. బి. డన్ లవ్, సి. బి. యాన్ వర్మ గార్లు, లిక్విడేటర్లు, బాంకి న్యాయపరముల విషయమున దరఖాస్తు చేయబడిన యిండియన్ కంపెనీల ఆప్తప్రకారము దైరక్తరులకు చెందుపనులు న్యాయమూర్తి ఆగస్టు 21, 28 తేదీలందు జారీచేసిరి. మొదటి సమయ కంపెనీ దైరక్తరులగు యల్. ఎ. డేవిసు, బి. ఎ. బి. వాన్ పేట్ మెన్, బి. సాట్ ఫిట్స్, మెల్ వెల్లిమాక్ ఫేడన్, హడ్డన్, యి. డి. డిగ్నాస్ సిగ్నల్ పై జారీచేయబడెను. జూలై 7, 1921 సం॥ తేదీన రూ 1,61,737 లు మూలధనమునుండి ప్రిఫరెన్సు వాటాదారులకు సామ్యు పంచిపెట్టుటకును, 1921 ఆగస్టు 30 వ తేదీన మామూలు వాటాదారులకు రూ 860000 డివిడెండులక్రిందను, బోనస్ క్రిందను మూలధనమునుండి పంచిపెట్టుటకు కాంక్షనుచేయుటచేత కంపెనీయొక్క ధనమును దుర్వ్యయముచేసి నమృతద్రోహము చేసిరిని సమయలందు డెల్టబడినది. కంపెనీయొక్క మూలధనమునుండి రూ 162298 లు ప్రిఫరెన్సు వాటాదారులకు 1922 జూలై 10 వ తేదీన సామ్యు పంచిపెట్టినందునకు చెందవలసిన మెక్ ఫేడన్, యల్. యె. డేవిస్, బి. వాక్ ఫేట్ మెన్, యి. డి. బక్సు దైరక్తరులపై జారీచేయబడెను. ప్రతివాదలందఱును కోర్టులో న్యాయమూర్తి సియర్ సమ్యు గారి యెదుట గడచిన సోమవారమునాడు హాజరై 'డివిని ఎన్ స్పీషియల్ గాను మెక్ ఫేడన్ గారి తరఫున దరఖాస్తుచేసిరి. విచారణకు న్యాయమూర్తి గారు నేడు వాయిదావేసిరి. కాన మెక్ ఫేడన్ గారు న్యాయమూర్తి పేజి గారియెదుట 'డివిని ఎన్ స్పీ' విచారణ చేయబడిరి.

మెల్ విల్లిమాక్ ఫేడన్ గారి సాక్ష్యము

బోనుగారిచే విచారించబడి తాను 1917 సం॥ నందు విగట్టు ఛాప్ మన్ కంపెనీలో భాగస్వామిని మెల్ వెల్లిమాక్ ఫేడన్ గారు దెల్పిరి. 1917 సం॥ నందుండియు కంపెనీలో తనకు సంబంధములేదని దెల్పెను. 1918 సంవత్సరము ఏప్రియలులో తన్ను అలయంను బాంకి దైరక్తరుగా నెన్నుకొనబడినప్పుడు తాను మిలిటరీ హ్యాట్ లో నున్నానని మెక్ ఫేడ్ గన్ గారు దెల్పిరి. తాను సిన్హాలో నుంచుండితనని నాతడు నడిచెను. ఇండియా బర్యాదేశములందు అలయంను బాంకునకు 50 శాఖలుండెను. హెడ్ క్వార్టర్స్ సిన్హాలోగలదు. బోల్టనుబ్రదర్స్ కంపెనీవారు అలయంను బాంకి బాంకుర్లు. అలయంను బాంకి దైరక్తరుగా ఎన్నుకొనబడిన వెంటనే తాను స్టాఫు ఆఫీసులోనుండి పదవిలో చేరితనని దెల్పెను. 1919 జనవరిలో తానీదవనుండి విడుదల అయ్యెనని సాక్షి దెల్పెను. తాను ఉద్యోగమునుండి విడుదల అగుటకు పూర్వము కార్యనిర్వాహకుడగు జి. డబ్లియ. బ్లాగురు తన్ను డిల్లీలో కలిసికొనవలసినదని సాక్షికి తెలిసిచ్చెను. ఫిబ్రవరిలో మేనేజరును డిల్లీలో సాక్షి కలిసికొనెను. రెండు కోట్ల స్వరూపాయలు బోల్టనుబ్రదర్స్ కంపెనీకి అడ్వాన్సు యాయబడెనని డాక్యుమెంటులు తనకు బ్లాగురు చూపిరిని సాక్షి నడిచెను. మార్చి నెలలో రెండు దైరక్తరుల సమావేశములు జరిగెను. వెంటనే యిండియాకు బోల్టరుగారిని, మార్క్సిస్ గారిని రమ్మనమని కోరుటకు నిశ్చయింపబడెను. ఆరువారములలో వారు వచ్చిరి. వెళ్తున్నదైరక్తరుల సమావేశములు జరిగెను. సమావేశములందు వీరు ఉభయమును గలరు.

1919 ఏప్రియలు 12, మే 18 తేదీలందు జరిగిన సమావేశముల యొక్క మిలియన్ గలవు. 20 నెలలో బోల్టనుబ్రదర్స్ రు 50 లక్షలు నీయవలయు ననువరకుచేయబడెను. 2½ కోట్ల రూపాయలలోను సాధ్యమైనంత మొత్తము తిరిగి తీసికొనుట సాక్షి యభిప్రాయము. సాక్షి బాంకిలో చేరుటకుపూర్వమే బోల్టవారిచే 2½ కోట్ల రూపాయలు బోల్టను బ్రదర్స్ నకు అడ్వాన్సు నీయుండెను. 1919 సం॥లో బోల్టను మాంట్రేల్ గార్లు వరకు కంగీరించిరి. సామాన్యమైన దైరక్తరుగా సాక్షి యుండెను. 1919 ఆగస్టులోగాని లేక సెప్టెంబరులోగాని బ్లాగు తనపదవికి రాజీనామా యిచ్చిరి.

సర్ జేమ్సు వాకర్, రాబర్టు బోల్టనుగార్లు తొలిగించుటకు బోల్టవారు నిశ్చయించి బ్లాగుగారి స్థానమునం దింకొక

నియమించువరకును తన్ను ఆనరరీ రెసిడెంటు దైరక్తరుగా బాంకు వ్యాపారములను జరపవలసిన దని సాక్షి గోరబడెను. 1919 అక్టోబరులోగాని లేక నవంబరులోగాని కంపెనీ వ్యవహారములను స్వంతముగా సాక్షి విచారణ చేసెను.

సర్ జేమ్సు వాకర్, రాబర్టు బోల్టనుగార్లు రాగానే సాక్షి వారితో సంప్రదించెను. ఫరము తరఫున కొన్ని వరతులు బోల్టనుగా రంగీరంచినగాని తాను దైరక్తరుగా నుండజాలనని డెల్టరు 1919 డిశంబరు 1వ తేదీన సాక్షి బోల్టనుగారికి వ్రాసెను. వారుభయం లందున కొడంబడిరి. జనరలు మేనేజరు నియమించువరకును సాక్షిని మేనేజింగు దైరక్తరుగా నుండవలసినదని దైరక్తరులు గోరిరి. 1919 అక్టోబరునందు ఐరోపానుండి రాగానే సాక్షి కొన్ని వరతులను గోరెను. దైరక్తరులు అందునకు ఒప్పుకొనిరి. తనకుయిచ్చునులేనండ సామ్యుయిచ్చు రికిని బదులీయకుండ దైరక్తరులు జేయవలయునని సాక్షికోరిక. ఏకగ్రీవుగ ఆమోదింపబడిన సూచనలను తాను సంప్రదించు వరకును నిల్పివేయబడవలయునని సాక్షి కోరెను. 1920 జనవరిలో సాక్షి ఇంగ్లాండు బోగానే నీమయందు బోల్టను బ్రదర్స్ తో సాక్షి చర్చింప సాగెను. అలయంను బాంకియొక్క ముఖ్యమైన ఆక్టాంబెంటుగా ఆంధ్రాను ఆనువానితో సాక్షిమాట్లాడెను. తాను సిన్హానుండి బయలుదేరుటకు పూర్వము మారకవిషయమై చేయబడిన నిబంధనలు రద్దు కావడెనని సాక్షికి ఇంగ్లాండు చేరగనే తెలియచేయబడెను. కాన బాంకియొక్క వరపతి అభిప్రాయములకు నీమయందు యేర్పాటుచేయవలసి. వచ్చెను. 11 మిలియను సానులవరకును అప్పటికి బాంకునకు పరపతిగలదు. పా 700000 ల వరకు పరపతి వృద్ధిచేయబడెను. ఇది దైరక్తరులకు దెలియదు. నీమయందు బాంకి వ్యవహారముల విషయమున యేర్పాట్లుమార్చవలసివచ్చెను. అవసరమున్నయెడ వెస్ట్యారిటీ లేకుండ పా 20 000 ల వరకు బాంకికి అప్పుయిచ్చుటకు యేర్పాటుచేయబడెను. సాక్షి 1920 సెప్టెంబరులో ఇంగ్లాండులో బయలుదేరి సెప్టెంబరు 30 నాటికి యిండియాకువచ్చెను. తాను బాంకియుక్కలు పరీక్షచేయగా పనులన్నియు సరిగా చేయబడలేదని సాక్షి దెలిసికొనెను. బాంకితరఫున మిలియనుపానులు అడ్వాన్సు యాయవలసినదని రాబర్టుబోల్టనుగారు సాక్షికి తెలియిచ్చిరి. పిమ్మట తాను బోల్ట వారిని సమావేశపరచి యాసంగతి వారికిదెల్పి సామ్యు యాయబాలని తెలిసి నంపించెను. ఇది 1920 అక్టోబరు 11-వ తేదీలో జరిగెను. ఈవిషయమున నవంబరు 4-వ తేదీన బోల్టనుకంపెనీ భాగస్వామిలకు సాక్షి ఉత్తరము వ్రాసెను. సాక్షి నీమయందు నన్నప్పడు బాంకునకు పా 900000 ల వరకును పరపతి యుండవలయునని బోల్టనుబ్రదర్స్ తో యేర్పాటు కావించెను. పా 700000 లు తమ ఉపయోగముకొరకు బాంకియొక్క పరపతినుండి నీయవలయునని రాబర్టుబోల్టనుగారు గోరిరి. మిగిలిన పా 800000 ల నీమయందు బాంకివాటిగల నిల్వసామ్యును డెల్టనుని రాబర్టు బోల్టనుగారు దెల్పిరి. బోల్టనుబ్రదర్స్ వారు నూచించు వేరు వేరు యేర్పాట్లను గురించి 1920 నవంబరు 11-వ తారీఖున సాక్షి వ్రాసెను.

పిమ్మట బాంకుయొక్క తేమముకొరకు యిండియాలో యేర్పాట్లు చేయవలసివచ్చెను. లండను ఆఫీసునుండి వెస్ట్యారిటీలు పోయెను. అప్పటినిగితులను విచారించుటకు నవంబరు 20-వ తేదీన బోల్టనుసమావేశములు జరిగెను. వెంటనే సాక్షి నీమయందు బాంకిశాఖ తెరువవలయునని నిశ్చయింపబడెను. రాబర్టుబోల్టనుగాని బాంకి అధ్యక్షతపదవినుండి రాజీనామా నిప్పించి యింగ్లాండులో మరియొక బాంకుతో తమ బాంకువ్యవహారసంబంధములు గలపవలయుననిగూడ తీర్మానింపబడెను. క్రమముగా బోల్టనుబ్రదర్స్ కంపెనీతో తమ బాంకువ్యవహారములను మానుకొనుటకు నిశ్చయించెను. బోల్టను ఫరముయొక్క దైరక్తరుపదవికి తాను రాజీనామా యిచ్చెను. ఇది 1920 డిశంబరు 24-వ తేదీన జరిగెను. 1920 నవంబరు డిశంబరులందు డేవిసుగారు నీమలో నున్నారు. మేనేజరుగాను దైరక్తరుగాను డేవిసుగారు నియమింపబడిరి. బోల్టనుబ్రదర్స్ యొక్క కొన్ని వ్యాపారములను దీసికొనుటకు బోల్టవారు లండనులో శాఖను స్థాపించవలయునని తీర్మానించి నప్పుడు నిశ్చయింపబడెను. జనవరి మాసంలేమునకు డేవిసు గారు యిండియాకువచ్చిరి. జనవరి నెల మొదలు 1921 జూన్ 21-వ తేదీనాటికి బోల్టనుబ్రదర్స్ నుండి పా 1 మిలియను వసూలు చేయబడెను. ఇందులో చాలవరకు రొక్కముసామ్యుగలదు. చార్జర్డ్ ఆక్టాంబెంటుతో గలసి బోల్టనుబ్రదర్స్ యొక్క సిథిని విచారించుటకు సాక్షి 1921 సెప్టెంబరులో యింగ్లాండు

నకు వడలెను. బాల్బుగ్రుభువు సహాయముతో బోల్టనుబ్రదర్స్ కంపెనీవారియొక్క ఫీలిగతులను సాక్షి విచారించెను. సాక్షిపూర్తిగా నోకరిపోర్టు లండనునందుగల దైరక్తరుకంపెనీ వారు మంచిబాంకులో తమబాంకునకు సంబంధమును. గలుగచేయవలసినదని అధికారిమిచ్చుటచే సాక్షి యింగ్లిష్ ప్రభువును, మర్క్యంటైలు బాంకి ఆఫ్ యిండియాతోను సంప్రదించెను. ఇట్లు సంప్రదించుమండగా తనయొక్క ఆభిప్రాయములతో దైరక్తరులు ఏకీభవించుటలేదని తెలిసివచ్చిరి. కాన సంప్రదించు నిల్పిచేయవలసివచ్చెను. 1922 ఫిబ్రవరి 15-వ తేదీనాటికి సాక్షి యిండియాకు వచ్చెను. తన ఆభిప్రాయములవిషయమున సాక్షి దైరక్తరులకు నమృతము బుట్టింజాలకపోయెను. సాక్షి రాజీనామాయిచ్చి తన ఆభిప్రాయములను యింగ్లిషులుబాంకి ఆఫ్ యిండియాకును, యిండియా ప్రభుత్వమునారికిని మూడు ఉత్తరములద్వారా దెల్పెను. 1922 మార్చి 6, 30, ఏప్రియలు 5 తారీఖులందు ఉత్తరములు వ్రాయబడెను.

సాక్షి రాజీనామా యిచ్చినప్పటికి ఆ కనభ్యుదయ సర్ హెల్మహల్ కోముగారిని దర్శించెను. తాను దిగి పదవిలో జేరుటకు సాక్షి అంగీకరించలేదు. 1922 మే 9-వ తేదీన తన సిన్హాను మామయ సర్ బెర్నార్డుహంటరు, సర్ రాబర్టు అట్కిన్సను గారు సాక్షినిజూచుటకు వచ్చిరి.

ఇంగ్లిషులు బాంకిసహాయమువశ్యకమైనయెడ సాక్షి పదవిని తిరిగి స్వీకరించవలయునని అలయంనుబాంకి దైరక్తరులకు సర్ బెర్నార్డుగారు వ్రాసిరి. కొన్ని వరతులపై యింగ్లిషులు బాంకి అలయంనుబాంకికి సహాయమిచ్చును తుద కంగీకరించెను (1) అప్పటినిగితుల అలయంను బాంకి రక్షింపవలయుటకు తగియున్నదని యిండియాదొరతనమువారి మాజమాన్యమున యింగ్లిషులుబాంకివారు నమృతమును (2) అప్పటినిగితులకారము చెందుకొట్టు యాయదగునో లేదో యింగ్లిషులుబాంకి వారికి తోచవలయును (3) రాబోవు అసగా 1922 జూన్ 1 తేదీనుండి మేనేజింగు దైరక్తరులు ఆమోదింపవలయును. ఈవరతులు యింగ్లిషులుబాంకువారు గోరిరి. ఇది 1922 మే 10-వ తేదీమొదలు 1923 జూలై 31 వ తేదీవరకును జరిగెను. డేవిసుగారు మేనేజరుగాను దైరక్తరుగాను ఉన్నారు. మార్చి నుగారు నీమయందు డిప్యూటీ మేనేజరు. ఆంధ్రానుగారు ముఖ్యమైన ఆక్టాంబెంటు. కొన్ని వరతులపై రెండు కోట్లరూపాయలను అడ్వాన్సు యిచ్చెనమని సాక్షి పేర మేనేజింగు దైరక్తరులుగలసి జూన్ 27-వ తారీఖున సోక ఉత్తరమువ్రాసిరి. మేనేజింగు దైరక్తరుల మొదటిసార్లు ప్రకారముగ లేకపోవుట నాడు తరమువిషయమై సాక్షి యేమిచేయలేదు. బాంకువిమింపుటగాని నడపుటగాని బాంకుమీద బాధ్యతహాపబడెను. కాన తిరిగి ఆ డెట్టుకావలయునని సాక్షికోరెను. బాంకియొక్క ఫీలిగతులను బరీక్షించుటకు సర్ బెర్నార్డుగారు బాంకియన్ స్పెక్టరు మూర్చియోగార్లు సిమకుజిరి. 1922 జూన్ 19-వ తేదీనాటికి సర్ డేవి డే యూలు గారు యిండియాకు వచ్చిరి. బాంకుయొక్క ఫీలిగతులగుంచి యూలుగారు విచారణ సల్పిరి. అలయంను బాంకువ్యవహారములను గురించి సర్ బెర్నార్డుగారో సర్ డేవిడ్ గారు సంప్రదించిరి. 1922 జూలై 27 వ తారీఖున సర్ డేవిడ్ గారు సిన్హాఅలయంనుబాంకు అధ్యక్షతపదవి అంగీకరించిరి.

1922 సెప్టెంబరులో సాక్షి యింగ్లాండునకుబోయి నాల్గవారములక్రితము వరకు వచ్చుటనే యుండెను. 1924 నవంబరు మాసారంభమునకు యిండియాకు సాక్షివచ్చెను. తానునాల్గవారములమాత్రమే మేనేజింగు దైరక్తరుగా నుండెను. శలవుమీద యింగ్లిష్ బోవుటచే తాను మేనేజింగు దైరక్తరుగా నుండుట దానియంతటనడే పోయెను. 1923 మే 8 లేక 10 వ తారీఖున అలయంను బాంకియొక్క దివాలవిషయము సాక్షికి దెల్పబడెను. లండనులోనన్న బాంకికి 5 కో విలియం పేటుగారు తాత్కాలిక లిక్విడేటరుగ నియమింపబడిరి. తానెరిగిన విషయములన్నియు పేటుగారితో సాక్షి దెల్పెను. పేటుగారు రిపోర్టుచేసిరి. ఆ రిపోర్టువిషయమై లిక్విడేటరు తమరిపోర్టులో నుదహరించలేదు. అందుమీద యావిషయము లిక్విడేటరుకు దెల్పవలసినదని తెన్నికంపెనీవారికి సాక్షి సమృద్ధతతి నంపగా సాక్షి సారానిదిగట్లు అట్లుగావించిరి. కమిటీవారి విచారణలో సాక్షి యొక్క తెలిసిపోర్టు బహిరంగము గాకుండ ఆచరించేయబడెను. పేటుగారు ఎట్లు తయారు చేయబడినదియు సాక్షి దెల్పెను. రాబోవు శుక్రవారము వరకును విచారణ నిల్పిచేయబడెను.

(ఆ. వె)

ఆంధ్రపత్రిక

1924 వ సం దినాబరునెల 19 వ తేది

శుక్రవారము

మహాత్మని
నాయకత్వము

దైత్యం కాంగ్రెసు సభా తీర్మానము లేనాపము దాల్చినను, గాంధీమహాత్మని నాయకత్వము క్రింద రాజ్యావృత్తి సంవత్సరము తయ్య కృషినిలిపి భాగ్యము భారతీయులకు లభించును. ఇంతవరకును, మహాత్మనే నాయకునిగా పరిగణించుచున్నను, యీమారు ప్రపంచమునకు బహిరంగముగా చాటుటకు కాంగ్రెసుసభ కవకాశము గలిగినది. జాతీయసంయోగప్రయత్నములు సఫలమగుటకు వాయిదా యింకను ముందున్నను, మితవాదు లీ విషయమై తమ సద్భావమును కార్యరూపమున వెల్లడిచేసిన బాగుండెడిది. మితవాద సమావేశమునుగూడ బెల్గాంనందే జరుపుట భావ్యముగ నుండెడిది. కాని, మితవాదనాయకులన్యధా దలచిరి. తమ ప్రతిష్ఠ కెట్టి భంగము వాటిల్లునోయని వీరికింకను భయముగలదు. ప్రజలలో గాని అధికారులలో గాని, మితవాదుల ప్రతిష్ఠ యంత రించెనని పీరింకను కనుగొనరయిరి. గాంధీ శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు హిందూత్రికాను బంధము లో వ్రాసిన దీర్ఘ వ్యాసమునందు, సంయోగ సాధనమువిషయమై అత్యంతానుమానమును గనుబడిచిరి. ఏప్రిల్ మాసము నాటికియినను వీరియనుమానములు దొలగునని దలచెదము. బ్రహ్మచేతరులును, హాంరూలు పక్షమువారును తమతమ సమావేశములను బెల్గాం లో జరుపుటకును, కాంగ్రెసు సభకు హాజరగుటకును సమ్మతించినందులకు, వారి సంతయు అభినందించెదము. బొంబాయి మితవాది మహాత్మాదీయ సమావేశమువారు గూడ సభ జరిగెడి తేదెలను మార్చుకొను మాచనలు గనుపించుచున్నవి.

బెల్గాంనందు భారతమాతృ సందర్శనము గలుగు ననుటకు సందియము లేదు. స్వరాజ్యనిర్మాణమునకు ప్రోద్బలమొసగెడి కిద్దరు నిర్మాణము బలపడునని భావించెదము. నూలుచందా సూత్రమువై భావ్యభివృద్ధి ఆధారపడియుండును. రాటము స్వరాజ్యమునిచ్చునని సత్యము ఇప్పుడు గనుపించి సంతస్వముగ నిద్రవర్తకమును గనుపించెదము. రాటము అధికమోక్షము నొసగుటయగాక, ఆత్మ విశ్వాసమును ఆత్మశక్తిని పెంపొందించు ననుటకు సంయములేదు. మిగిలిన బహిష్కారములున్నను లేకున్నను, కిద్దరు నిర్మాణముకొరకు రాజ్యావృత్తి తీర్మానంతయు దేశము తదేకదీక్షితో వాటుబడుచో స్వరాజ్యము సుసావితమగు ననుటకు సందియము లేదు. ఇంగ్లండులో నే పక్షమధికారము దున్నను, ప్రజల యభిప్రాయము నిరోధింపనేరవు. ఇయ్యది

కనీస సామాన్యశక్తి. వివిధపక్షములు వేర్వేరు కార్యక్రమముల నవలంబించిన నవలంబితురుగాక. వానియందు నమ్మక మున్నవారిలో పొరాడుట కన్న, వారికి స్వేచ్ఛావకాశ మొసగుటయే మేలు. పోరాటములవలన, ఎల్లరకును ముఖ్యమగు నిర్మాణ కార్యక్రమముగూడ మూలబట్టినది. ఏ పక్షమును తనధర్మమును సాధింపజాలకబోయెను. ఇట్టిదుస్థితిని గాంచియే, గాంధీమహాత్ముడు తన కర్తవ్యతప్రియమును, మహత్సంచలన కారణము నగు అసహాయ కార్యక్రమమును సయితము విరమించుట కంగీకరించెను.

మహాత్మనిత్యాగము నిరూపమానము. అసహాయోద్యమారంభమునందు మహాత్ము డెట్టి కార్య నిపుణుడబాపెనో, నేడును అట్టి నిపుణుడనే జూపుచున్నాడు. అందుచే అధైర్యకారణ మగువడదు. అవిశ్వాసమునకు తావులేదు. బెసెంటుగారు చెలిపినటులు, స్వాతంత్ర్య సంగ్రామమునందు, అపజయ మనునది గనుపించదు. స్వాతంత్ర్య సంపాదనకై ఏనాడు ప్రయత్న మారంభమయ్యెనో, ఆనాడే జయభేరి మ్రోగినది. ఈప్రయత్నములను భారతీయు లేనాడు విరమించి, జడత్వముదాల్చెదరో, ఆనాడు అపజయమువాటిల్లును. అంతవరకును అపజయము గలుగజాలదు. ఫలితములబట్టి జయాపజయములను గడించుట పాడీగాదు. స్వాతంత్ర్య సంపాదన ప్రయత్నములలో ప్రాణముల నర్పించిన వారినామములు చరిత్రయందు శాశ్వతముగ నిలిచి యున్నవి. ఇట్టివారు అపజయము గాంచిరిని జెప్పవీలగునా? స్వధర్మము నాచరించుటయే మానవుని ధర్మము. ఫలము దైవాధీనము. ఇట్టి మనోద్వేష హిందూదేశమునకు నిన్ననే జనించినది గాదు. సనాతన సాంప్రదాయముల కిది అనుగుణ్యముగ నున్నది. మహాత్ముని నాయకత్వమును దీనిని బలపరచుచున్నది. తాత్కాలిక లాభాపేక్షలు వెక్కిరించిన వెక్కిరింతురుగాక. మహాత్ముని వెజ్జివాని క్రింద పరిగణించిన పరిగణింతురు గాక. ప్రపంచ చారిత్రయందు, శ్రీకృష్ణుడు, బుద్ధుడు, జీససు, మున్నగు మహామహులు సమకాలికులచే నిరసించబడిరి.

మహాత్మునిసీతి ఇంతకన్నను మెరుగుగ నున్నది. మహాత్ముని యుపదేశముల నామోదింపని వారు సయితము, అతని యుత్కృష్టశీలమునుకొని యాడుచున్నారు. అందుచే మహాత్ముడుపదేక్షించిన మార్గములను పలువురు పరిపరివిధముల భావించుట వింతగాదు. కాని, హిందూదేశ మీ సమయమున మహాత్మునిచే నడిపింపబడుటచే, ప్రపంచదృష్టియందత్త్యన్నత స్థానము నలంకరించెననుటకు సందియములేదు. మహాత్ముని సందేశమును నాగరిక దేశములందు కడు శ్రద్ధతో పఠింపించుచున్నటులు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారే చెలిపిరి. బాలో ఉపన్యాసముల సందర్భమున బంపబడిన డాక్టరు ఛార్లెసు గిల్క్రిగారను అమెరికా పండితుడు బొంబాయి జాతీయచారశాలా విద్యార్థుల యెదుట సుపన్యసించుచు, తాను హిందూదేశమునకు మూడు చిత్రములను తీలకించుటకు వచ్చితినిని నుడివెను. ఒకటి తాజ్ మహల్, రెండవది హిమవత్పర్వతము. మూడవచిత్రము గాంధీమహాత్ముడు. ఈమూటిలో

మొదటిది మానవబుద్ధి కౌశల్యమును చాటును. రెండవది ప్రకృతియొక్క గభీరతను చాటును. హిమవత్పర్వతమునం దున్నత శిఖరమగు ఎవరెస్టు పర్వతము నెక్కుటకు పాశ్చాత్యులు జేయుచున్న ప్రయత్నముల గాంచి న, హిందూదేశమువంకి కాకర్నింపగల శక్తి ఏదియో రూపమున నుండనే యుండునని భావించగలను. డాక్టరు గిల్క్రిగారి కీ రెంటికన్నను, గాంధీమహాత్ముని తీలకించుటయే ముఖ్యమని గనుపించెను. మహాత్ముడు ప్రపంచమున కుపదేశింపవలసిన దెంతయో గలదని యీ అమెరికను పండితుడు చెలిపెను.

డాక్టరు గిల్క్రిగారికి విద్యార్థులు నూలుతో జేసిన మూల నర్పింపగ, దానిని అమెరికాకు భద్రముగ దీసికొనిపోయెదమని వీరు వాగ్దానముజేసిరి. మహాత్మునిపట్లను, నూలుపట్లనుగూడ మీ అత్యంత గౌరవముజూపిరి. మహాత్మునితో ప్రపంచమున కిట్టి యవసరముండగ, హిందూదేశమున కుండదా? భారతీయ ఆధ్యాత్మికశక్తి మహాత్ముని రూపము దాల్చినది. అందుచే బుద్ధి కౌశల్యము కన్నను, ప్రకృతివైశిష్ట్యములకన్నను, మిన్నయగు యద్భుతశక్తి మహాత్మునిద్వారా ప్రపంచ మందంతటను ప్రసరించుచున్నది. అట్టివారు, రాజ్యావృత్తి సంవత్సరమంతయు స్వయముగ నడిపించునపుడు, ప్రజాశక్తి ఎటుల విజృంభించునో దెలుపనక్కరలేదు. మహాత్ము డీమారు నిర్ణయించెడి కార్యక్రమ మేదియైనను, జాతీయసంయోగముకొరకు అతడెట్టి మార్పులజేసినను, ఆయ్యది ఏరూపము దాల్చినను, స్వాతంత్ర్యప్రబోధము నెన్నడును అంతరింప జయజాలదు. సత్య అహింసలు దీని కాధారభూతముగ నుండును. గాంధీ కార్యక్రమము దేశమును ప్రేరేపించుచున్నంతవరకును, ఎట్టి నిరాశకును తావుండదు. పరిస్థితులనుసరించి ఎప్పుడు ముందుకుబోవలయునో, ఎప్పుడు మరల బలములను సమకూర్చవలయునో, ఎప్పుడు వెనుదిగ్గవలయునో, మహాత్మునికు బాగుగ దెలియుననుటకు సందియములేదు. అసహాయోద్యమ మూలసూత్రమునకు భంగము వాటిల్లుచున్నపుడు, పరిస్థితిసఖ్యమునకు మారుగ వైషమ్యము ప్రబలుచున్నపుడు, మహాత్ముడు కార్యక్రమమున మార్పుగావించుటయందు వింత ఎదియు లేదు.

ఇతరు లెటులభావించినను, బాలోలీలో తా నవలంబించిన పద్ధతి న్యాయమునదయే యని, మహాత్ము డింకను భావించుచున్నాడు. శుష్క రాజకీయదృష్టితో జూచిన, లోపము లనేకములు గనుపించినను, ధర్మదృష్టిగూడ ప్రసరింపజేసిన మహాత్మునికార్యములు పాటుబడములుగ గనుపింపకమానవు. మోనప్రేయమును, భారతీయశ్రేయమును ఒక్కటియే యని మహాత్ముడు గ్రహించెను. స్వరాజ్య స్వరాజ్యముల కవినాభావసంబంధము గలదని అతడు కనుగొనెను. ప్రాత రాజకీయ పద్ధతులలో పక్షనొందినవారికి, మహాత్మునికార్యము లెంతవెగటుగ దోచినను, సమగ్ర హైందవాభ్యుదయమును గోరువారికి, అతని నాయకత్వముక్రిందనే దేశము తన అర్హస్థానము బడయునని గనుపింపక మానదు. రేపటిదినము మహాత్ముడు బహిష్కార పక్షమువారితో సంప్రతించును. భోనువారమునాడు

స్వరాజ్యపక్షమువారితో సంప్రదించును. ఉభయ పక్షములవారును, మహాత్ముడు సూచించెడి కార్యక్రమముతో సంతృప్తి చెంది, ఇకమీద కలిసిమెలసి బనిచేయుట కంగీకరించెదరని విశ్వసించెదము. మంగళ బుధవారములందు అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగగలదు. ఆసభ చాల ముఖ్యమైన దనుటకు నందియములేదు. దీనియందు రాజకీయపక్ష సంయోగము, హిందూమహమ్మదీయసంయోగము బలపడు మార్గములు నిర్ణయింపబడగలవు. జరుగదగిన చర్యయంతయు, కాంగ్రెసుసభ ప్రారంభమగు లోపలనే జరుగును. ఇందువలన, వాదప్రతివాద కౌశల్య దక్షతను తిలకించుటకు శుభావకాలు లగువారికి కొంచె మాత్రాభంగము కలిగినను, పెద్ద సమావేశములందు విషయ నిర్ణయము చక్క గ జరుగుట కష్టము. గాంధీ బాను ఒడంబడికవలన, వాదోపవాదము లిదివరకే చాలవరకు తేలిపోయినవి. ఇంకను అవకాశ మన్న యెడల, కాంగ్రెసుకు ముందు జరిగెడి సమావేశముల మూలమున, న య్యది దీరి పోగలదు. కాంగ్రెసునందు గనుపడవలసినది కార్యదీక్ష దప్ప వేరుగాదు. కాంగ్రెసుకు బోవువానికి నూలు వడుకుట కవకాశ మియబడినది. ప్రతివారును నూలు కానుకలను మహాత్మున కర్పించుటకు వీలుగలదు. కద్దరు ప్రదర్శనమును విడిచి ప్రోత్సాహపరచుటకును, నూలు దీయుటలో నేర్పరులగు వారి నైపుణ్యమును తిలకించుటకును వీలుగలదు. కాంగ్రెసు సభతో పాటు జరిగెడి వివిధసభలును, జాతీయ జవితమునందుగల ఏకత్వమును నిరారణజేయగలవు. తాత్కాలిక సాకార్యముకొరకు, రాజకీయ, సాంఘిక, ఆర్థికాది విభాగముల గావించుచున్నను, వేర్వేరు గదులక్రింద విని విభాగించుటకు సాధ్య పడదను సత్యము పరిస్థితు ము గాకమానదు. వివిధజాతి శాఖలును అన్యన్యశ్రయముల్లసి, డిల్లీ, కలకత్తా, బొంబాయినగరములందు జరిగిన ఐకమత్య సమావేశములే నిదర్శనములు. మతిమును రాజకీయ విషయములనుండి ఎంత వేరు జేసినను, మతిముతో రాజకీయవిషయములకు గల సంబంధమును త్రొవ్వవేయవలయునని అధునిక రాజకీయ వేత్తలెరియుద్దోషించినను, కాంగ్రెసుసభ మత సమన్వయగూడ తప్పక ఆలోచింపవలసినదై మున్నది. బాబూ భగవాన్సానుగారు జూపిన సంబంధమును జాత్రుగ నిరాకరింప వీలులేదు. మతిములన్నిటిని ఆధారభూతముగ నుండగ జేయుట గాంధీ మహాత్ముడు కనుగొనెను.

కేవల బుద్ధికుశలతచే గాక, అనుష్ఠానరూపమున మహాత్ముడు మతధర్మములను చాటుచుండుటచే, ప్రపంచమునకు క్రొత్త ఆశ్చర్యము లభించినది. ఏ యుద్ధముమునుండియు యీ మూతాధారమును తొలగింప వీలులేదని స్పష్టమగుచున్నది. కోపాటు నందు హిందువులకు గలిగిన నష్టము అపారము. అధికారులు జూపిన నిర్లక్ష్యము తుంతవ్యము గా జాలదు. మరల హిందూమహమ్మదీయ సంయోగ మేర్పడుటకు అధికారులపై నాధారపడుటకు వీలు లేదు. ఇండియా ప్రభుత్వప్రకటనము ఆశ్చర్యకరమిచ్చుటలేదు. ఇట్టిసితిలో మహమ్మదీయులే హిందువుల నాదిరించి, వారి కభయ మొసగి స్వగృహములకు గొంపోయి, అన్నదమ్ములవలె మెలగ

ఆంధ్రుల గాంధీ మహాత్ముని పూజానిధి

లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

చందాలు
ఇదివరకు 50698-6-8
కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులుగారికి చేసిన వసూళ్లు
ఇదివరకు 24653-9-8
కోశాధిపతివద్దను, ఇతరత్రను వసూలుమొత్తము
ఇదివరకు 24878-9-8
18.12.24

పూజానిధికి సామ్యునుబంపు చిరునామా:—కా.నాగేశ్వరరావు, నెం. 7, తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు.

వలయునని, మహాత్ముడు హెచ్చరించుచున్నాడు. మతాచరణకు ఫలితములేమి వెల్లివిరియుటయేగద. భిన్నత్వమునం దేకత్వమును కనుగొనుటయే గద. ఇట్టిసితిలో మతమునకును రాజకీయవిషయములకును సంబంధములేదనిసాహసించిచెప్పవీలగునా? ఇటులనే మూర్ఖి పేటయందు జరిగిన దుష్కృత్యమును మహాత్ముడు ఖండించుటకు, మతధర్మమే కారణముగద. దేశభక్తి పేరుతో జరిగెడి నేరములవలన, ప్రపంచమునకు వాటిల్లిన యనర్థములు మిక్కిటములు. పాశ్చాత్యప్రపంచమునం దివి పెచ్చు పెరిగినవి. దేశభక్తి ధర్మబద్ధముగ నుండవలయును. మత సహకారము లేనియెడల, దేశభక్తి హద్దులదాటి మానవప్రేమను నిర్మూలించ గలదు. ఏవిధమున జూచినను, మహాత్మునితో హిందూదేశమునకును, ప్రపంచమునకును మిగుల యవసరముగలదు. అట్టి యుత్సాహవకాశమును విడనాడక, కాంగ్రెసు సభ్యులు త్వరలో గమ్యస్థానము జేరెదగు గాక! మహాత్మునకు విజయము గలుగు గాక!

నేటాలు ఆర్డినెన్సు సంగీకరించుట

భారతీయ జన్మస్వత్యముల కుపద్రవకరముగు నేటాలు ఆర్డినెన్సును రాష్ట్రీయ శాసనసభవారంగీకరించినచారే దెలియగనే, దక్షిణాఫ్రికా గవర్నరుజనరలుగారు దానినామోదించెదరని తలచి యుంటిమి. తుదకలులనే జరిగెనని, నేటివార్తలుదెలుపుచున్నవి. ఇం దాశ్చర్యమేదియు లేదు. భారతీయుల కిదివరకున్న మ్యునిసిపలుహక్కులు ఊచించుటయ గాక, ఇకముం దెట్టిహక్కు లియబడవని, పోలకు గారు తెలుపుచున్నారు. కొంతకాల మగునప్పటికీ, మ్యునిసిపలుహక్కులుగల భారతీయులుండజాలరు. క్రీమతి సరోజినీదేవిగా రిటీవల దక్షిణాఫ్రికాకు వెడలి, ఆశలను పురిగొల్పియుండిరి. ఈమె ప్రసంగములబట్టి, తెల్ల వారల దృక్పథము మారినటుల దోచెను. కాని, సరోజినీదేవిగారు హిందూదేశము వంకకు మరలగనే, యిట్టి క్రూరచట్టము నిర్మింప బడెను. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి సమయమున తగిన చర్యల దీసికొనవలయునని, పోలకుగారు కోరుచున్నారు. కాని, వీరు జేయగల దేమియు లేదని తెలిసిన విషయమే దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వము వారు, వీరినితము నాలకించెదరని తలంపజాలము. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి విషయమున జోక్యము దీసికొందురని దోచదు. దక్షిణాఫ్రికా శ్వేతజాతులు ప్రత్యేకముగ క్రూరస్వభావులని మాయభిప్రాయముగాదు. హిందూదేశపు నిస్సహాయత

వారికి దెలియును. అందుచేత, భారతీయు లనిన వారికి అలనయినది. భారతీయులు ఇంబ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించినగాని, వెలుపల కారవమును బడయజాలరు. అధినివేశరాజ్య భారతీయసమన్వయసిక్కిరముగలకు, స్వరాజ్యసంపాదనము దప్ప వేరుమార్గము గనుపించదు. తక్షితర సాధన లిదివరకు పరిక్షింపబడినవి. నిస్సారములని దేలినవి.

లేబరుపక్షము: బెంగాలు ఆర్డినెన్సు
లేబరు పార్లమెంటరీ సంఘమువారు బెంగాలు ఆర్డినెన్సును ఖండించుచు తీర్మానము గావించినటుల, ప్రత్యేకవార్తయొకటి దెలుపుచున్నది. హైందవ శాసనసభవారి సమ్మతిలేకుండ, వ్యక్తి స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించి నిట్టి క్రూరశాసనమును నిర్మించుట పాడిగాదని, లేబరు పక్షమువారు దెలుపుచున్నారు. వెంటనే దీనిని ఉపసంహరించుకొనవలయుననియు, అరెస్టున వారిని విచారణజేయుటో లేక వారిని వదలివేయుటయో జరుగవలయుననియు, వీరు కోరుచున్నారు. బెంగాలునిర్బంధములను ఖండించినవారు, అవివేకులగు భారతీయు లొక్కడేగారు. బాధ్యతగల పార్లమెంటుసభ్యులుగూడ యిట్టియభిప్రాయమునే దెల్పుచున్నారు. రిడింగు లిట్లు ప్రభువుగార్లు ఇందుకేమని సమాధానము జెప్పెదరు? హిందూదేశమునం దన్నిపక్షములవారును, ఇంగ్లండులో గల ప్రజలును వట్టిమూఢులని ఎంచ వీలగునా?

స్వరాజ్యపత్రిక మానేజరు
స్వరాజ్యపత్రికకు మానేజరు వెంకట్రామను గారిని సింహాళపు పోలీసు వారు నిర్బంధించిన విషయమై కామన్సునభలో గూడ ప్రశ్నింపబడినటుల, మాకు జేరిన ప్రత్యేక తిండివార్త సూచించెను. కద్దరును ధరించుటయే యిందుకు కారణమును సంగతి నిజమేనాయని, స్కూరుగారు ప్రశ్నించిరి. వెంకట్రామనుగారికి ప్రభుత్వమువారు తుమాననిచ్చెదరా యని తెలిసికొనగోరి. కాలనీల కార్యదర్శియగు ఎమెరిగారు, తమ కీవిషయమై సమాచారము దెలియలేదనియు, సింహాళపు గవర్నరుగారి నీ విషయమై నడిగి తెలిసికొందుమనియు, ఒదులుజెప్పిరి. ఎమెరిగారి విచారణఫలిత మే మగునో చూడవలయును.

బొంబాయి వాణిజ్యసంఘము
నూతనఅధ్యక్షుడు
బొంబాయి, డిశంబరు 16:—బొంబాయి వాణిజ్యసంఘయొక్క అధ్యక్షుడయిరి వి. ఎ. గ్రంథంగారొక్కరె ఆశ్చర్యకరముగ నిల్చుటచే నీయన నాపదవికి ఎన్నుకొనబడెను.

విదేశ వార్తలు

బోలిషివిజం ఉపద్రవము

ఆంగ్లో ప్రెంచి ఒడంబడిక

లండన్, డిశంబరు 17:—జర్మనీలోను, ముస్లాము ప్రపంచమునందును బోలిషివిజం ఉపద్రవము లేకుండ జేయుటకు రోములో బ్రియండుగారితో ఆలోచించి ప్రెంచి ఆంగ్లో ఒడంబడిక నీరవియమై తేసికొనుట కేర్పాటు జేయవలెనని హెరియటుగారికి నూచించలేదని చాం: క్లెగ్గ గారు కామస్పసభలో కెన్వర్టీ గారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

పెరిషియా రాచకీయములు

లండన్, డిశంబరు 17:—సర్వశ్రమండి పెరిషియా ప్రధానామాత్యుడిట్లు తలంకింపుచున్నాడు. ఆరేబియాను సేనలకు ఫజిల్లాఖాన్ ను గవర్నరు జనరలుగ నియమించితిని. ఆరేబియాలో వర్తకము సురక్షితముగ జరుగుచున్నది. అందును బోనచ్చును. అల్లంతయు అణచబడెను. మెసపొటేనియాలోను పుణ్యక్షేత్రములకు బోవుచున్నాను. అధికారశక్తిగా నేను ఈక్షేత్రములకు బోవుటలేదు. కనిక్ ద్వారా పెరిషియాకు తిరిగివచ్చెను. 1,10,000 డోలరులను ఖర్చుపెట్టు విషయమై ఆమెకును నూచించినంగతిని ప్రభుత్వమువారిప్పుకొనిరి. ఈసామ్యము బ్యాంకులోనే దానిమీదవచ్చు వడ్డీతో పెరిషియాను విద్యార్థిని ఆమెరికాకు బంపెదరు.

నల్లమందునభ

లండన్, డిశంబరు 17:—నల్లమందును జైషధము, కాస్త్రావ్యవస్థలను విషయములకే వాడవలెనను అమెరికను సహాను నల్లమందు నత్తెత్తేయు దేశము తెల్వియు అంగీకరించలేదు. ఈప్రకార మేనిదేశమును సమర్పించెదరు. జనవరిలో అందజేయబడును. ఇతర ఉపసంఘములగుడ తమపనులను పూర్తిజేసినవి. ప్రతినిధులు వెడలుచున్నారు.

నల్లమందును తగ్గించు ఏర్పాటు

చీనావారి యభిప్రాయము

లండన్, డిశంబరు 17:—నల్లమందు ఉత్పత్తిని అడంచుటకు తమప్రభుత్వమువారు ఆలోచించును వారనియు మనాపలీని నెలకొల్పి సమకట్టలేదనియు చీనాప్రతినిధి రూటరుతో తెలియజేసెను.

జర్మన్ మంత్రివర్గపు విషమావస్థ

బర్లన్ అధ్యక్షుడు డాక్టరు ప్రీస్టెగ్ గారిని మంత్రివర్గము సేర్పాటు జేయవలెనని గాని సెంట్రుల పక్షమువారు ప్రతిహేతులగు నుండుటచే ప్రీస్టెగ్ గారు నిరాకరించిరి.

లీడ్స్ విశ్వవిద్యాలయపునభ

క్రతినిధులకు స్వాగతము

లండన్, డిశంబరు 17:—లీడ్స్ విశ్వవిద్యాలయోత్సవము వైభవముగ జరిగెను. అన్ని దేశములనుండి అభినందనల సంపిరి. భారతదేశ విశ్వవిద్యాలయమువారు గూడ అభినందనల సంపిరి.

ఇండియా బర్మా దూరప్రాచ్యదేశ విశ్వవిద్యాలయముల తరపున మాట్లాడుచు ఇండియాలో విద్యాభ్యాసము అతివిస్తారముగ విద్య సభ్యులించి పాండిత్యమును గడించవలెనను ఉద్దేశ్యముతోనే ప్రయత్నించెదరనియు ఇదియే ఉపద్రవమనియు అందుచేతనే సాత్వాగ్ని విధానములతో సంబంధముండుటచే ఈలోపములు నివారణ యగుననియు లాభకరముగ నుండుననియు రివకొందు డాక్టరు మకీచక్ గారు నుడివిరి.

ప్రెంచియును దీర్చుట

క్రొత్తసంవత్సరము ప్రారంభముగును

పారిస్, డిశంబరు 17:—తమ యుజుములను తీర్చుటకు గొప్పప్రయత్నములను జేయుచుంటినియు క్రొత్తసంవత్సరము నుండి అమలుజరుగుననియు ప్రెంచిఆర్థికమంత్రి తెలియజేసెను.

సామ్రాజ్య వర్తకవిధానము

డొమినియనులకు సాకర్యములు

ఆహారముమీద పన్ను వేయరు

లాయిడ్ జార్జిగారి ఆక్షేపణ

సార్వభౌముని యుపన్యాసమును

అధికసంఖ్యాకులు ఆమోదించుట

లండన్, డిశంబరు 17:—కామస్పసభలో సార్వభౌముని యుపన్యాసమును చర్చించుటకు మరల ప్రారంభించిరి. పనిలేనివారికుపాధిని గలుగజేయు విషయమును సార్వభౌముని యుపన్యాసమున నూచించక పోవుట విచారకరమనియు సుంకములను, ప్రిఫరెన్సును ప్రవేశపెట్టెదరనియు దానివలన పన్నులు పెచ్చి, ధరలు పెరిగి జీవనవ్యయము విస్తరించుననియు పరిశ్రమలకు అడ్డుగలుగనియు మరింత పనిలేకుండ జేయవలెననియు వెడ్జిఉడ్ బెక్ గారు లిబరలు సవరణను ప్రవేశపెట్టిరి.

సామ్రాజ్య ఆర్థికసంఘము

యొక్క ఏర్పాటులకు నిబంధనలకు ప్రభుత్వమువారు ప్రాముఖ్యము నిచ్చుచున్నారనియు అధినివేశములనుండి వచ్చు ఆహారపదార్థములను యునైటెడ్ కింగ్డం అంతటను వ్యాపింపజేయుటకు లాభకరమగు పద్ధతులను తయారుజేయుటకు డొమినియనులను ఆహ్వానించితిమనియు ఉత్పత్తి దారులను సహకులను కొనువారికిని లాభకరముగ నుండునటుల జేయుచున్నారమనియు విదేశములనుండి వచ్చు సరుకులకు బదులు అధినివేశపు సరుకులనే ఉపయోగించునటుల జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారమనియు ఇవివరలలో పన్నులను తగ్గించువిషయమై సామ్రాజ్య ఆర్థికసభలో జేసిన తీర్మానముల నన్నిటిని మరల సభవారికి తెలియజేసెదమనియు ఆహారముపై పన్ను విధించునటుల ప్రవేశపెట్టెననియు క్రొత్తసెంటులో ఇచ్చిన యుపన్యాసము ననుసరించెదననియు డొమినియనులలో వర్తకమును పెంపొంది జేయుటకు ప్రయత్నించెదననియు ఈ పనిక్రింద సంవత్సరమునకు 10,00,000 పౌనులను ఏర్పాటుజేసెదననియు బాల్బిన్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

వర్తకాభివృద్ధి

ఆర్థికసంఘమున బ్రిటిషు డొమినియను నిపుణులు నియమించబడెదరు. సామ్రాజ్య వర్తకమును వైసజేప్పినవిషయముల ననుసరించి పూర్తిగ క్రొత్తపద్ధతులనే పెంపొంది జేసెదము. ఇది డొమినియనులకు చాలలాభకరముగ నుండుననియు వెనుక ఆర్థికసంఘమువారు నూచించిన ఏ రెండుమాడు పన్నులతో విధించినదానికంటె ఇదియే ఎక్కువ లాభకరముగ నుండుననియు మొదట మాంసము, పండ్లమీద పన్నులను తొలగించెదరనియు ఆహారముమీద పన్నును విధించకుండగనే వర్తకము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకును, మన ప్రజలకును లాభముగ నుండునటుల ఒకవిధానము నాలోచించెదమనియు నుడివిరి. సామ్రాజ్య ఆశయములను గాపాడివండుటకు థామస్ గారిని కొనియాడిరి. పరిశ్రమ సంరక్షకచట్టము కేసవిలో ప్రవేశపెట్టబడుననిరి. న్యాయమగు విషయములకే వర్తింపజేసెదరు. ఈచట్టము ననుసరించి విధించబడు పన్ను సాధారణముగ నుండును. కొందరకు విధించి కొందరికి లేకుండజేయరనిరి. ఈపన్నులమీద ప్రత్యేకసాకర్యము (ప్రిఫరెన్సు) డొమినియనులకు జూపబడుననిరి. ఒక్కదేశమే అన్యాయముగ పోటీసల్పినను అన్నిదేశములపై సాధారణముగ పన్నులు విధించబడునని లాయిడ్ జార్జిగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

డొమినియనులకు ప్రతివిట 10,00,000 పౌనుల నిచ్చి సామ్రాజ్యమునంతను ఒకటిగ నుంచెదరని స్పీడను గారనిరి.

లాయిడ్ జార్జిగారి ఆక్షేపణ

ఆహారముమీద డొమినియనులకును, అధినివేశములకును పన్నులను వేయరని లాయిడ్ జార్జిగారు బాల్బిన్ గారి క్రొత్తపన్ను తీర్మానమును అర్థముజేసిరి. ప్రస్తుతముందున్న ప్రిఫరెన్సు ప్రస్తుతముందున్న పన్నులకే వర్తింపననియు క్రొత్తసాటికి వర్తించుననియు పరిశ్రమ సంరక్షకచట్టమును ప్రవేశపెట్టెదమని బ్రిటిషు ప్రధానామాత్యుడు జెప్పట బాగులేదనియు అయ్యది న్యాయమైనవార్తము గాదనియు ఆక్షేపించిరి.

సామ్రాజ్యవస్తువులనే యుపయోగించుట

ఆహారముమీద వేయకుండ సామ్రాజ్యవస్తువులమీద జేయుఖర్చు 1907 లో సామ్రాజ్యఆర్థికసభవారు నూచించినటులే యుండుననియు వ్యవసాయదారులకు అన్యాయము జరుగకుండ నుండుజేయుట చాల న్యాయమనియు చర్చిలుగా రనిరి.

లిబరలుసవరణ ఓడిపోయెను. 389 ప్రతిహేతులగున, 151 అనుకూలుగున యుండిరి. సార్వభౌముని యుపన్యాసము ఆంగీరించబడెను.

భారత దేశము

విల్లింగ్డన్ ప్రభుని సూచనలు

తక్షణము ఎక్కువ అధికారము నీయవలెను

లండన్, డిశంబరు 14:—ఇండియా కార్యాలయమువారు ఇండియా ప్రభుత్వమునకును, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వమువారికిని అధికారమును విస్తారముగా నీయవలెననియు ప్రస్తుతము కేంద్రప్రభుత్వమున మాట్టలను గలుగజేయ నవసరము లేదనియు రాష్ట్రీయందు తక్షణము ఎక్కువ బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము నీయవలెననియు విల్లింగ్డన్ ప్రభువు చేసిన సూచనలను అబ్బర్వయ పత్రిక హర్షించుచున్నది. ఈకొత్త పరిస్థితులందు బాధ్యతను నిర్ణయించుకుండగను, ఉన్నసంస్కరణములను తగ్గించుకుండగను భారతసంస్కరణములు చక్కగ కష్టములేకుండ పనిజేయుటకు విల్లింగ్డన్ ప్రభుని సలహాకంటె మంచిది ఇంకొకటి లేదనుచున్నది.

శేటాలు మునిసిపలు శాసనములు

గవర్నరు జనరలు ఆమోదించుట

దర్బన్, డిశంబరు 17:—సభాయుతులైన గవర్నరుజనరలు శేటాలుమునిసిపలు శాసనములను అంగీకరించెను. ప్రస్తుతము లెక్కలోనున్న భారతీయులను తొలగించు. ఇక క్రొత్తగా భారతీయులను చేర్చరు. దీనివలన ఇంకొక సంవత్సర భారతీయులే గనుపించరు. వారి కెట్టియధికార ముండదు.

ఇండియాలో యూరపియనులను ముట్టడించుట

16 గురు మాతులగుట - 25 గురు ముట్టడించబడుట

లండన్, డిశంబరు 17:—కామస్పసభలో తనకు తెలిసినంతవరకు ఇండియాలో 16 గురు యూరపియనులు జంపబడిరనియు, 25 గురిని ముట్టడించిననియు ఈలెక్కలు 1923 సంవత్సరమునుండి జేరినవనియు ఇందులో నాయవ్యసరిబద్ధులలో చనిపోయినవారిసంఖ్య గలదనిరి రైళ్లలో ముట్టడించబడినవారి సంఖ్యగూడ జేరినది. దోమకొనుటకు రైళ్లలో ముట్టడించిరి. కొన్ని రాజకీయనేరములకు సంబంధించినవి. మరికొన్ని సైనికులకు సంబంధించినవి. మరికొన్ని తేయాకు వాటికేళ్లకు లకు సంబంధించిన వనిరి.

సింగపూరు నౌకాశయము

ప్రభుత్వోద్దేశ్యము

సామ్యము-మిత్రవ్యయము

లీడ్స్, డిశంబరు 17:—సింగపూరు నౌకాశయమును మరల ఎత్తుకొనుటలో వ్యక్తభావ మెదియు లేదనియు దీనిని సంరక్షణార్థమే జేయుచున్నారమని అమెరికా జపాను రాచకీలు వేత్తలు గ్రహించ గల్గుదురనియు దీనివలన తక్కువ వ్యయము, సామర్థ్యము లభించు ననియు బ్రిటిషుగారు తెలియజేసిరి.

దూరదేశమునుండి మరమ్మతుకొరకు వచ్చుటచే నౌకలు చెడిపోవును గాన దగ్గరలో ఒకస్థానమున్న బలముగ నుండుననిరి.

దీనిలో ఒకరిపై కత్తిగట్టుచున్నారమని తలంచుటకు ఏమియు లేదు. అట్లు ఎన్నటికిని తలంచరాదు. మరమ్మతు నిమిత్తము ఎచ్చటనుండియో ఇంగ్లండుకు బంపుట కగు ఖర్చుకంటె దగ్గరలోనున్న తక్కువ ఖర్చుగను. ఈద్వందేశమునందు తక్కువ ఖర్చుతో సామర్థ్యముగ నౌకాశయము ఏర్పరుచు యుద్దేశ్యము తప్ప ఇంకొకటి లేదనిరి.

బంగారు గని

దేశీయ కార్మికులు మడయుట

ర్యాండుపోటీను బంగారు గనులలో పనిశేయు 80 దేశీయ కార్మికులు ఒక శ్రేణిగాను చనిపోయిరి. గనిలోనికి దిగుచున్న కెట్టిగడియ జారిపోవుటచే ఆఘాతములొకటి నీళ్ల లో బడిరి. వీరిని పైకిదీయుచున్నారు.

పోవు - రషియా

రోము, డిశంబరు 18:— రషియాపట్ల తమ వైఖరిని గూర్చి ప్రస్తావించుచు అధికారములో నున్నవారును కాంతిని కాంక్షించువారును, సుటుంబములను గాపాడువారును మానవుని గౌరవమును నిలబెట్టగోరువారును కమ్యూనిజం సోషలిజంవలన గలుగు ఉపద్రవములను తొలగించుటకు ప్రయత్నించవలెననియు కాని దీనివలన మనము కార్మికులయొక్కయు మరితర వీదజనుల యొక్కయు పరిస్థితులను బాగుజేసి వారికి సౌకర్యము నొస గూర్చుటకు మరవరాదనియు ఆందరును ఈవిషయమై ప్రజలందరకును ప్రబోధముగలిగి న్యాయమార్గమున దాక్షిణ్యభావ ముతో ప్రపత్తించుటకు ఆలోచకల్యాణము తోడ్పడుటకు ఆర్థిం చెదలెననియు పోవుగా నిట్లు తెలియజేసిరి.

శాంతిసమస్య

హెరియట్సుగారి విధానమునే

జర్మనీపట్ల అవలంబించెదము

ర్యాడికలు సోషలిస్టు సంఘమువారు

హ్యారిస్, డిశంబరు 18:—ర్యాడికలు సోషలిస్టు పక్ష మువారు సమావేశమై శాంతి స్థాపనార్థము బ్రిటిషు మంత్రివర్గ మువారే పరాకలతో ఆలోచించెదవ గాక యనియు, ఆంగ్లో ఈజిప్టుతగవులో ప్రాంసు జోక్యము గలుగజేసికొనలేదనియు కాని న హమ్బుర్గియ ప్రపంచమునకు సంబంధించిన దానియందు తమ కిష్టమేయనియు హెరియట్సుగారు నూచించిన విధాన మునే జర్మనీపట్ల అవలంబించెదమనియు తెలియజేసిరి.

బాల్వినుగారి అభయము

లండన్, డిశంబరు 15:—ఇంగ్లీషియులు (ఫిఫ్తెన్సు) విధానములో కొన్ని మార్పులు గలుగుననియు ఆహారపదార్థముల మీద పన్నును విధించగలరనియు బాల్వినుగారు ఎన్నికలసమయ మున ఇచ్చిన యుపన్యాసముల ననుసరించి ప్రవర్తించెదరనియు పూర్వము అనుకొన్న దానికంటె ఇంకొక పద్ధతిని కొన్ని పర కులకు ప్రీకరగాను ప్రవేశపెట్టెదమని దౌమినియనులకు తెలి యజేయుచున్నారనియు ఈక్రొత్త ఏర్పాటులను మంత్రివర్గము వారందరను అంగీకరించి రనియు బైమ్సుపత్రికా విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

బి టిపు కార్మికులు

పనిలేనివాని సంఖ్యతగ్గుట

లీఫ్ట్లు, డిశంబరు 17:—నిమిష సంవత్సరాంతము కం టె ఇపుడు 1,00,000 మంది తగ్గిరి.

ఇంగ్లండులో జీవనవ్యయము

నూటికి 1 పాను హెచ్చుట

లీఫ్ట్లు, డిశంబరు 17:—నవంబరులో జీవన వ్యయము నూటికి ఒక పాను హెచ్చెను 1914 జూలై కంటె డిశంబరు 1 తేదీని నూటికి 81 హెచ్చెను.

గొప్ప మోటారు ఓడ

ఇతివశిగాబోవు నౌక ఎప్పుడును లేదు

లీఫ్ట్లు, డిశంబరు 17:—న్యూజీలాండు ఆస్ట్రేలియాకు పోవుటకు ఇదివర కన్నడును లేని మోటారు ఓడను నిర్మించిరి. 28000 టన్నుల బరువును మోయును, మనుష్యులతో సంబంధ ములేకుండానే వీనిని నడిపింపవచ్చును.

గాంధీగారి ఆశక్తి

ఒప్పుకొనుట

లండన్, డిశంబరు 16:—గాంధీగారి విమమంధిని గూర్చి మాంచేస్టరుగార్డియను పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది.

గాంధీగారు ఆకాశంకలగుటయేగాక మౌనత శైలిరని కనుగొనిరి. దాసుగారికి బొంబిపోవుటచే ఆతనికి రాచకీసు ప్రతిపత్తి పోయినది. స్వతంత్ర రాచకీయప్రతిపత్తి పోయినది. ప్రతిష్టంభనలకు పూనుకొన్న స్వరాజ్యవాదులకు లోబడుట చే ఆతని ప్రతిపత్తి పోయెను. అసహాయోద్యమమునకు అంటి బెట్టుకొని పనిజేయుదానికంటె దాసుగారితో కలిసి పనిజేయు మ లిబరల్సుకు కోపమును గలుగజేయుచున్నారు.

బెల్గాంములో జరుగబోవు కాంగ్రెసు ఒక్కటే తనకు మిగిలియున్నదనియు దానితో ప్రజాసహితజీవనమున తన కంత యు పూర్తి అయినదనియు భారతీయులలో తనకు పలుకుబడి పోయెననియు ఇటీవల యిచ్చిన యుపన్యాసములో ఒప్పుకొనిరి. జనసామాన్యము అంతయు ప్రాణములనర్పించిన స్వరాజ్యము చేమారునకుటకంటె ఆవిధానము ఎద్దియో ఆయన తెలుపలేదు. కాని ముందు ఒక న్యారాజ్యసాధన విధానమును నూచించ దలచెటెను. ఇదేగతకు గాంధీగారి యభిప్రాయమగుచో దాసు గారును, స్వరాజ్యవాదులును దీనిలో జోక్యము గలుగజేసికొన రని గాంధీగారికే తెలియును. ఇంతగ తనపతనమునుగూర్చి ఇంకొక జాతీయనాయకు డెందును తెలియజేయ లేదు.

మరాఠో పరిస్థితులు

అనుకూల సమాచారము

అంతరాతీయచిక్కులు లేవు

లీఫ్ట్లు, డిశంబరు 17:—లండనులో మరాఠో సంగ తులను అతివాగ్రతతో కనిపెట్టి జూచుచున్నారు. పరిస్థితులు అనుకూలముగనే యున్నవని తెలియుచున్నది.

ఆర్థిసర్వ ఒడంబడికను సంతకము చేసినవారితో ఆలో చించ నవసరము లేదనియు పరిస్థితులుదురు తగ్గిననియు బైమ్సు పత్రిక తెలుపుచున్నది. ఈవిషయమునకు అంతర్జాతీయ రూపము గల్గదనుచున్నారు.

ఇంతవరకు హెరియట్సు చాంబర్లనుగార్లు మరాఠోను గూర్చి సంగ్రహముగ ప్రస్తావించిరి.

స్పెయిను దుస్థితి

హ్యారిస్, డిశంబరు 15:—మరాఠోలో స్పెయిను వైస్రము 120090 లున్నది. దినమునకు 600000 లేక 700000 'కెడిలాన్' ఖర్చు అగుచున్నది. (స్పెయిను నాణె ములు) స్పెయిను సేనలు వెనుకకుబోవుటచే 20000 మంది చనిపోయిరి. 7000 మంది ఆల్బర్ కరీముగారిచే జిక్కిరి. స్పెయినుతో రాజీతి ఒప్పుకొనుటకు కరీంగారు ఇష్టపడుట లేదు.

మరాఠో ప్రాంసు మాక్కులు

లండన్, డిశంబరు 15:—స్పెయిను ప్రభుత్వము భారీ శేయుచున్న మరాఠో ప్రదేశముగూర్చి స్పెయిను ప్రభుత్వము ఏమి దలచుకొన్నదని గతుగోవలెనని ఫ్రెంచిప్రభుత్వమువారు మ్యాడిడులోనున్న తమరాయబారి కు త్రువుజేసిరి. మరాఠో అంతటను 1904 ఒడంబడిక ప్రకారము ఫ్రెంచివారి కధికార ము గల్గెనట్లు. స్పెయిను ప్రదేశమునకు భంగమురాకుండ శేపె ద మను అభయముననుసరించి 1912 ఒడంబడిక జేయబడెను. ఇపుడా అభయమును స్పెయిను నెలవేర్చలేనిస్థితియందుంచుటచే ఈరాయబారము లిపుడు ప్రారంభమైనది. కాని స్పె యిను భారీజేసిన భాగములను పరాములు ఆక్రమించుకొను యాద్యేక్యము లేదని ఫ్రెంచివారు తెలుపుచున్నారు.

రిఫులజేకముపై ఫ్రెంచి వైస్రముసంపుట కంతమాత్రము ఫ్రెంచి పార్లమెంటు అంగీకరించదు.

నల్లమందు

చాంబర్లనుగారి ప్రకటనము

లండన్, డిశంబరు 17:—నల్లమందు వర్తకమును అదం ముటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు కత్తిరించనలేక జేయుటకు

అతురత బదులున్నారనియు కాని కార్యనిర్దిష్టగల కష్టములను గ్రహింపవలెననియు జనీవాసభలో ప్రవేశపెట్టిన సంగతుల నాలోచించుచున్నారనియు చాంబర్లనుగారు (టివిలికాగారికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. ఈవిషయమై బ్రిటను మాన్యును అందరకును జూపునని భాంసకాగారన జనీవాలో తమ ప్రతి నిధులతో మాట్లాడు అనుభావమున్న గాని ఏమియు అట్లు జెప్ప వీలులేదనియు ఈవిషయములో జాతిసమితి సహాయము నుపే డిందుటచే చాతకష్టమైనదనియు చాంబర్లనుగారు ప్రత్యుత్తర ము నిచ్చిరి.

నేటాలు శాసననిరసనము

భారతీయుల ప్రకటన

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతివార్త)

నేటాలులో ప్రత్యేకమాటముల శాసనమునకు గవ గ్గురుజనరలుగారు అనుమతికొనకుటచే ఆవుటనున్న భారతీ యులు ప్రతిహేలాంబోధన జరుపనంచి, ఆవసరమగుచో బెస్టు కేసును ప్రివీకౌన్సిలువరకుగూడ సాగించెదమని ప్రకటించినట్లు దర్బారువార్త తెలుపుచున్నది. చివరవరకు పోరుటయో లేక ఆదినే విడదిపెట్టుటయో అదియే భారతీయుల ఆదర్శకావ్య మని ఒక భారతీయముఖ్యుడు నడిచెను.

తంజావూరులో ఐరోపియనుని

దుండగము

మేజిస్ట్రేటుగారి తీర్పు

కామన్సుసభలో ప్రశ్నలు

తంజావూరులో ఒక ఐరోపియను వైద్యోద్యోగి భారతీ యుని అక్రమముగా కొట్టినందుకుగాను ఆయన ప్రతిహరము గోరుచు శేనుజేయుగా సబుడివిజనలు మేజిస్ట్రేటు కేసు రద్దు జేయుచు వ్రాసిన రిమూర్సులకు మిరామోడించెదరా యని అడిగిన ప్రశ్నకుపింటుకుటనుగారు, మేజిస్ట్రేటులు అధికారము ను దుర్వినియోగ మొనర్చినచో దఖలు పుచ్చుకొనుటకు కొంద రధికారులున్నారని ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

చెవుడుకు ఆమోఘమైన మందు

8 సంవత్సరములకు పూర్వము నా కుమారు నకు తైఫాయుడు జ్వరమువచ్చెను. అప్పటినుం డియు అతనికి చెవుడు సంభవించెను. తిరునల్వేలి జిల్లా, కృష్ణాపుర కాపురస్తులును, ప్రస్తుతము, చెన్నపురి, బార్బిటపురు, ఆర్మీనియకావిధి, 72 గృహమున, కాపురమున్న వండితన్వాయి శ్రీనివా సన్యోగార్లవారు అనేకవిధములైన వ్యాధులను కుదుర్చుచుండిరిని విని నేను నా కుమారునకు ఆయనవద్ద మందు నిప్పించితిని. ఇప్పుడు నా కుమారునకు చెవుడుపోయి యెప్పటివలెనే వినబడుచు న్నది. న్యాయుగారు, చెవుడు, గ్రుడ్డి, బోదకాళ్లు మున్నగు వ్యాధులను బాగుచేయుచుండగ నేను చూచితిని.

నేను, ఈ విధమైనవ్యాధులచే బాధకుడు ముందు వారి యుపయోగముకొరకు దీనిని ప్రక టించుచున్నాను.

జి. వి. గన్నముత్తు.

వి. పి. యల్. టి. హెడ్ హెడ్డురు,

కాకన హైస్కూలు రాయపేట 16.11.20

(ప్రకటన నెం 85)

చారి నల్లహాకట్నము రు 15-0-0

స్థానిక వార్తలు

మదరాసు శాసనసభ:— మదరాసు శాసనసభ 288 ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీ 11 XII మదరాసు ఫోటోగ్రాఫి సభామండలి సమావేశమగుట గుర్తుగా నిశ్చయించిరి.

సుగుణవిలాస సభ మృచ్ఛకటిక:— చెన్నపురి సుగుణవిలాససభ వారు విక్టోరియా పబ్లికేషన్ లో రేపు 20 వ తేదీని సాక్షంకాలము 6 గ మృచ్ఛకటిక నాటకమును సస్కృతిమన ప్రదర్శించెదరు.

జగన్నాథభక్త సభ ఎలరంబూరు:— 1924 డిసెంబరు 21 వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 4-15 గంటలకు ఎలరంబూరు హైకోర్టు, “వేదవిలాస” గృహమున సంగీతకచేరి, జరుగును. ముసీరి-సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్—పాట. మధుర-సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్—ఫీడేటు. అయిలియార్—నరేశ అయ్యర్—మృదంగం.

శ్రీలక్ష్మీపార్వతి ముగూర్చి ఉపన్యాసము:— రేపు సాయంకాలము 4 XII గోల్డేహాలులో చికాగో (అమెరికా) నుండి వచ్చిన మిను ఎడిత్ గ్రే దొరసానిగారు శ్రీలక్ష్మీపార్వతి ముగూర్చి ఉపన్యాసించెదరు. టి. సవాళియ్యరగారి సతి అధ్యక్షత వహించును. టి. వి. శేషగిరి అయ్యరు గారును, డా॥ మధులక్ష్మమ్మగారుగూడ ఉపన్యాసించెదరు. ఎల్లరు విచ్చేయవలయు.

కృష్ణగానసభ-ట్రీప్లి కేసు:— వైభవారి యాజమాన్యమున తిరువల్లిశ్రీనివాస కారదాహాలు, 81 పెద్దపిడిలో మిను రాజరత్నంగా (పాండిచ్చేరి) వత్సలాకాశాకా కాలక్షేపము జరిపెదరు. మిను రాజలక్ష్మీగారు మృదంగము. వికలరావుగారు, జోలకు కాలక్షేపము ఆదివారము 2-112-24 సాయంకాలము 5 గ జరుగును.

రాకపోకలు:— గా॥ సర్. ఆర్థు న్యాపు గారు శేషు తిరువనంతపురమునుండి మదరాసు వచ్చిరి.

గా॥ పి. సి. సీతమ్మ, ప్రియకాన్య సభ్యుడు, పెంట్రిలు బ్యాంకు డైరెక్టురు బోర్డు అధ్యక్షుడు, శేషు చెన్నపురి విచ్చేసెను.

రైల్వే పోలీసు నూపర్మెంటుగారు తిరువనాపల్లినుండి, పోలీసు నూపర్మెంటు వైటు మోరుక్లూగారు మూర్షిదాబాదునుండి శేషుదయము మదరాసు చేరిరి.

లైసెన్సు లేకుండు తుపాకిని వద్ద నుంచుకొనుట

శిశు రద్దు జేయబడెను

లైసెన్సు లేకుండా తుపాకిని తన వద్ద నుంచుకొనెనను శేరావోపగము క్రింద సనముచ అంచాలు అనునదికి రామ నాదు జిల్లామేజిస్ట్రేటు ఆరమ్మ అట్టు 19 (ఇ) సెక్షను క్రింద 50 ల జరిమానాను విధించి తుపాకిని పశేపయ్యకొనెను. ఆ తీర్పు మొదలయి హైకోర్టులో గావించుకొనిన అప్పీలు ఈ దినమున న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారిచే విచారించబడి పరిష్కరింపబడెను.

ముద్దాయి ఒక పెద్దమనిషియొద్ద నేవకుడు, ఆ పెద్దమనిషి లైసెన్సు ఒక తుపాకిని తనవద్ద నుంచుకొనెను. ఒక నాడు ముద్దాయి తనయజమానుని తుపాకిని మోసికొని వెళ్ళుచుండెను. అతనివద్ద, శిశువు తుపాకిని ఉంచుకొనెను. ఆ తీర్పు మొదలయి హైకోర్టులో గావించుకొనిన అప్పీలు ఈ దినమున న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారిచే విచారించబడి పరిష్కరింపబడెను.

న్యాయమూర్తి గారు ముద్దాయి తరపు న్యాయవాది వాద సంగీకరించి శిశువు తొలగించి ముద్దాయిని నిర్దోషిగా ప్రకటించి, తుపాకిని సాక్షుచారునకు తిరిగి ఇచ్చివేయవలసినదని యుక్తత వేసెను.

భారత వైద్యసంఘము

మదరాసు శాఖ యేర్పరుపబడుట

అఖిలభారత వైద్యసంఘమునకు మదరాసునందొక శాఖ నేర్పరుపబడుటగాను, ఖాన్ బహదరు ఉస్మాన్ సాహెబు ఖాన్ ద్వారా యధ్యక్షతక్రింద, నిన్న సాయంత్రము ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ కార్యాలయం దొక బహిరంగసభ జరిగెను. చాలమంది ఆయుర్వేద పండితులును, సిద్ధపండితులును, యువానివైద్యులును హాజరై ఉత్సాహముతో పాల్గొనిరి. హాజరైన ప్రముఖులలో, హాజీ హాకింసయ్యవస్తూం అమ్రాపు సాహెబు, హాకింసయ్యదు షా సుల్తాన్ మొహిద్దీను, హాకింసయ్యదు మొహిద్దీను అలీ హాకింసయ్యదు అహమదు, సయ్యదు సిఫత్తుల్లా హుస్సేని, హాకింసయ్యదు సాహెబు హాకిం ఎం. ఎస్. నవాజీన్ హుస్సేను, డా. ఆ. లక్ష్మీపతి, ఆ. భూ. ఎం. దొరస్వామి అయ్యంగారు, జి. శ్రీనివాసయ్యార్; య. తామసాధికాస్త్రి, ఆ. ఆ. మాధవ మినను, డా. రా. బ. ఎ. కృష్ణస్వామి అయ్యరు, డి. ఎస్. అవధాని, వై. ర. భరతాస్త్రి, డా. వి. వెంకటరత్నం, మాండలిక, వెంకటేశ్వరావు " ర్లు మొదలగువారు గలరు.

మొట్టమొదట భగవత్పాదములతో సభా కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. హాకిం ఎం. ఎస్. నవాజీన్ హుస్సేనుగారు యువాని వైద్యులపక్షమునను, భిష్మరాజు మాండలిక వెంకటేశ్వరరావుగారు ఆయుర్వేదము పక్షమునను, సి. వజ్రు గానంద స్వామిగారు సిద్ధవైద్యము పక్షమునను భగవత్పాదములను సల్పిరి.

భారత వైద్యసంఘమునకు మదరాసునందొక శాఖ నేర్పరుపబడెనను తీర్మానమును డా. లక్ష్మీపతిగారు పాఠించి గా సభవారిచే సంగ్రహముగ సంగీకరింప బడెను. నిబంధనలను సభవారింగీకరించిన పిమ్మట నీశాఖకు ఈక్రింది కార్యనిర్వహక పదవ మొన్నకొన బడెను. అధ్యక్షులు:— ఖాన్ బహదరు మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబు హుద్దరు. ఉపాధ్యక్షులు: ఆయుర్వేదభూషణ పండిత ఎం. దొరస్వామి అయ్యంగారు, (ఆయుర్వేద) సి. వజ్రుగానంద స్వామి (సిద్ధ) హాకిం హాజీసయ్యదు మస్తూం అమ్రాపు బహదరు (యువాని) గార్లు. కార్యదర్శి: డా. ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు. కోశాధికారి. రా. బ. ఎ. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు, ఉపసంఘముల సభ్యులు— ఆయుర్వేదము:— వైద్యరత్న ఆర్. భరతాస్త్రి, డా. డి. ఎస్. అవధాని, ఆయుర్వేద భూషణ కె. సుబ్రహ్మణ్య కాస్త్రిగార్లు, సిద్ధవైద్యము:— కె. వేలము పిల్లై, సి. టి. ఆర్. గంగం పిల్ల, సి. ఎస్. మురుగేశ మొదలియారు గార్లు, యువాని వైద్యమునకు:— మాలవీ హాకిం సయ్యదు షామజు వల్లా సాహెబు మదాని, హాకిం సయ్యదు నిమతుల్లా, హాకిం ఎం. ఎస్. నవాజీన్ హుస్సేనుగార్లు.

ఆయుర్వేద సిద్ధ యువాని శాఖల మాటికిని ఈక్రింద వారు వరుసగా కార్యదర్శులుగ నొన్నకొనబడిరి. 1. ఆ. భూ. భావైద్యర్ (2) హాకిం ఎ. ఎం. అబ్దుల్లా (3) జేలీది పండిత. ఎ. సి. కె. కన్నప్ప మొదలియారు గార్లు.

ఎన్నికల యనంతరము. అధ్యక్షుడు సభను ముగించుచు సభ్యులందు సహకార భావమును, అన్వేష్యమును నుండవలె నని యు, అవి లోపించుచుచేతనే దేశీయ వైద్యము ప్రస్తుత దుస్థితి కి వచ్చెననియు, అందఱగలసి అన్వేష్యముతో పనిని నిర్వహించినయెడల త్వరలోనే పూర్వపు దృష్టాంతికి వచ్చెదమని యు నుడివిరి అధ్యక్షునకు కృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించుటతో సభ ముగిసెను.

గాంధీ జాతీయవిద్యాలయము బెజవాడ

22.12.24 సోమవారము గోజున, ఏలూరు శ్రీ సీతా రామాంజనేయ నాటకసమాజమువారు బెజవాడలో మారుతీ మోలేహాలులో ప్రతాపరుద్రుడు నాటకమును ప్రదర్శించెదరు. దీనివలన వచ్చు ధనము బెజవాడలోని గాంధీ జాతీయ విద్యాలయమునకు యివ్వబడును. ముప్పవేలవరకును మ రా. శ్రీ మంజులారి కృష్ణారావు గారు యుగంధగని పాత్రను భరించెదరు అందఱు దయచేసి, జాతీయోద్యమముకు పాఠింపుడు.

నిర్దేశ, వెంకటేశ్వరయ్య, కార్యదర్శి, అయ్యదవర కాళేశ్వరరావు, స్థాపకుడు, ధన్వాడ రామచంద్రరావు, ప్రెసిడెంటు.

విశాఖపట్నం పూటింగు కేసు

ముద్దాయిల కొనగిన జామీనును రద్దు జేయుటకు ద ర ఖా స్తు

ఈదిన మదయమున, హైకోర్టునందు న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారియెదుట, పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు హాజరై, విశాఖపట్నము సబ్డివిజనులు ఆఫీసరు వెంకటరామను వి. సి. ఎస్. గారిని తుపాకితో కాల్చిరని నేర మారోపింప బడిన పోలీసు సబ్ ఇన్స్పెక్టరునకు మిగిలిన ముద్దాయిలకును నొసగిన జామీనును రద్దుజేయవలసిన దని గోరుచు దరఖాస్తు పెట్టెను. కొలిదిదినముల క్రిందటనే, హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారి, ముద్దాయిలను జామీను మీద విడుదలజేయుటకు తీర్పువేసియుండిరి. ఆ యుక్తతను నొసర్పు సమయమునకు తనకు తగినంత యవకాశ మొసగబడలేదనియు, ముద్దాయిలు ఆపాయకరమును మనుష్యులనియు, శేషు చాల ముఖ్యమైనదనియు, అందుచే తిరిగి ఈదరఖాస్తు వేయవలసినదనియు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు నుడివిరి. ముద్దాయిల తరపున కె. ఎస్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగారు హాజరై, ఒకమారు హైకోర్టు న్యాయమూర్తి యొసగిన జామీను యుక్తతను తిరిగి హైకోర్టువారు రద్దుజేయుట కధికారము లేదని నుడివిరి.

న్యాయమూర్తి గారి విషయమును నిర్ణయము చాల ముఖ్యమైనదనుటచే, ఇరువురు న్యాయమూర్తులయెదుట విచారించుట మంచిదని యెంచి, రేపటినుంచి పెలపులకుటచే నీదినము ననే మధ్యాహ్నము 8 XII 15 నిల లకు ప్రధాన న్యాయమూర్తియు, దానిను గలసి ఈవిషయమును విచారించుటకు ప్రత్యేకముగ నేర్పాటుజేసిరి.

ధోరాజునిర్బంధములు

వినితపత్రము నిరాకరించుట

గోండాలుసంపాదనపు దివానుగారితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు

గోండాలు సంస్థానాధీశుడు తామకు సాహెబుగారికి రాంచంద్రదాసు గాంధీగారు-బాంబాయి 29.11.24 న జరిగిన బహిరంగసభాభ్యుత్సాహం దంపిన తంతి వార్త:—

“పురజనులశేతులు హాజరయిన బహిరంగసభలో సభ్యులు మిగుతంతినిన నాకధికారమిచ్చియున్నారు. మిత్రభుక్త్యమునకును ధోరాజిపాదులకు అన్వేష్యతకుదురనతెనన్న మిమ్ము దర్శింపనున్న రాయబారులను వినితపత్రము సందర్శనగోరుచున్నాము. వీనాడు దర్శనమిచ్చునదియు తిరిగి తంతిమూలమున జరగాలను వేడుచున్నాము.

బాంబాయి } రామచంద్రదాసు హెచ్. గాంధీ 2.12.24 } అధ్యక్షుడు.

గోండాలుదివానుగారి జబాబు

గోండాలు దివానుగారు రామచంద్రదాసు గాంధీగారి కిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

“అయ్యా, 2వ తేదీ సంవత్సరంతి చేరినది. ఎవరోపారజాటుబడిన యవకులు కొందరు పత్రికలలో ఆందోళనజరుపుచు గ్నారనుటతప్ప గోండాలు సంస్థానాధికారులకును దోరాజభ్యుత్సాహంకట్టి నానప్పలగలవని గోండాలు గ్నానవారికి తెలియదు.”

“ఒకసంస్థానాధికారులకును అచ్చటి ప్రజలకుండు సంబంధములు మైన్ గువారికి తెలియవుగావున, వారు మధ్యబడుటవలన నెట్టిలాభ ముండదని మానమ్యము.”

ఇట్లు విశ్వసనీయులు, త్రికమలాలు, దివాను.

రామచంద్రదాసుగారి రెండవమనవి

అయ్యా, మీరు 5 వ తేదీన, మారాయవారమున నిరాకరించుచు దానిగొనివచ్చు సభ్యులను ‘హైవార్’ ని మించించుచు ప్రాసిన ప్రత్యుత్తరము జూచి విచారపడితిని. అందఱు గూడ కథియనాను సంస్థానములందేలో యొచాని భృత్యులమైయున్నాము. కావున కట్టెవారు సంస్థానమునందు ప్రతిపంహలకుని కని అతనిభృత్యులకు అన్వేష్యతయు ఉండవలెనని గోరుచుందుము.

ఇట్లుండుటచే మహారాజుగారు మరియొకసారి ఆలోచించుకొని రామచంద్రదాసు విసంగీకరించవలెనని గోరుచున్నాను.

ఇట్లు విశ్వసనీయుడు, రామచంద్రదాసు హెచ్, గాంధీ.

వాతావరణ నిర్ణయము

1924 సం॥ దశంబరు నెల 19-న తేది శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	అక్టోబరు 1-న తేదినుండి వర్షము	గత 24 గంటలలో సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాలపురం	76.8	57.6	...	24.88	44.95
విశాఖపట్టణము	79.2	65.0	...	15.44	87.09
కాకినాడ	78.5	68.8	...	21.87	89.09
మచిలీపట్టణము	80.9	64.9	...	12.04	41.59
కర్నూలు	85.4	8.56	26.01
బళ్లారి	86.9	59.5	...	2.45	20.51
కడప	85.0	61.8	...	7.20	81.28
నెల్లూరు	81.9	66.0	...	21.89	87.98
మద్రాసు	88.1	70.1	...	21.80	50.74
కడలూరు	84.0	71.8	...	27.15	52.94
నేలము	87.5	64.4	...	5.76	89.80
కోయంబతూరు	88.5	59.2	...	11.87	22.29
తిరుచనాపల్లి	87.5	68.8	...	9.58	88.18
నాగపట్టణము	80.9	71.5	0.04	24.98	54.98
మధుర	87.1	68.7	...	5.24	88.58
పాంబన్	82.2	74.1	...	15.62	87.00
తిరువల్వేలి	20.45	28.34
తిరువేండ్రము	83.9	71.1	...	14.56	64.51
కొచ్చిన్	89.8	70.7	...	15.81	114.51
కాలికట్టు	91.4	69.1	...	20.71	117.16
మంగళూరు	89.4	71.9	...	4.18	124.68
బెంగళూరు	79.8	55.8	...	2.92	85.87
మెర్కార	78.2	68.9	...	6.96	125.46
కొడైకనల్	56.6	48.2	...	13.48	64.18

గోపాలపురములోను విశాఖపట్టణములోను రాత్రివేడిమి 8 డి. తక్కువగానున్నది. కడపలో రాత్రివేడిమి 8½ డిగ్రీలు తక్కువగా నున్నది. కర్నూలు దేశమందు సమశతోష్ణస్థితిగల తూర్పు దక్షిణములందు కొలదిగా వర్షముపడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సామ్రాజ్య,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

బెజవాడ గాంధీమైదానము

పూలతోటయగుట

బెజవాడలో గాంధీమైదానము పేరు విననివారుండరు. పట్టణప్రముఖులుగాని ఇతరులుగాని చేయు గొప్పఉపన్యాసములన్నియు అయితారు సంవత్సరములనుండియు గాంధీమైదానమునందు తప్ప మరెచటను జరిగియుండలేదు. పట్టణమునకు మధ్యనుండుటచే అన్ని పేటలనుండియు ఉపన్యాసములను వినుటకై జనులు వేలకు మించి గుమిగూడుచుందురు. అనేకమంది మహాత్మాగల ఉపన్యాసములచే నీమైదానము పవిత్రస్థలముగ మార్చబడినది. ఇట్టిమైదానము ఇకముందు మహాసభలమూలమునకు ననియు కేవలము విలాసార్థము ఉపయోగపడు పూలతోటగ మార్చబడక మ్యానిసిపాలిటీవారు యత్నించుచున్నారనియు వ్రాయుటకు చింతించువాడు కాల్ గెనుపావ్తీవారు మ్యానిసిపాలిటీలో అధికారమునకు వచ్చినప్పుడు ఈమైదానమునందు మహాసభలను జరుపుటకై విశేష అవకాశములను కలగజేయుదురనియు, ఉపన్యాసమంటప మొందు నిర్మింపబడుననియు ఉచ్చిష్టపూరుచుంటిమి. కాని విలాసార్థము పూలతోట చేయబడునని ఎవ్వరును కోరంపరైరి. ప్రజల హక్కులకై చెరసాలకేగిన ధీరులు కాన్సిలులోనుండగ నీ గాంధీమైదానము కేవలము పూలతోటగ మార్చుట కడుకోచనీయము. ఇప్పటికప్పుడే రెండు వేలరూపాయలు ప్రజలసొమ్ము వినియోగించబడినది. ఇకముందు గోటను కట్టి మహాసభలకు ఉపయోగించు అవకాశమును తొలగించెదరని తెలియుచున్నది. ఇప్పటికైనను కాన్సిలర్లు తమ కర్తవ్యమును గుర్రెరింగి గాంధీమైదానములో ఉపన్యాసవేదికను కట్టించుదురనియు పూలతోటనుచేసి తలుపులు బిగింపకుండురనియు నమ్ముచున్నాను.

ఒక రేటుపేయరు,

వృత్తాంతలేఖలు

మదనపల్లి

(స్వకీయవిలేఖరి)

శిశురక్షణాలయ తృతీయవార్షికోత్సవము

శిశుసంరక్షణ శరణాలయ తృతీయ వార్షికోత్సవము 12-12-24 వ తేదీ సాయంత్రము 6 గం 30 ని॥ లకు శ్రీకృష్ణ విద్యాలయమునందు మదనపల్లి సబ్ కలెక్టర్ యల్. సి. హర్షిల్ ఐ. సి. హన్. గారి యధ్యక్షతక్రింద జయప్రదముగ జరుపబడెను. నాటిదినము దర్బారుదినమునట్లే సర్వవిధముల వార్షికోత్సవము ప్రాముఖ్యత మొందెను. పలువురు పుస్తకములు సభనందుండించిరి. అన్నివర్ణముల స్త్రీపురుషులతోను, విద్యార్థులతోను సభనిండియుండెను. ఆంధ్రాంగ్లముల నివేదికలుపంచిపెట్టి బడెను. ప్రథమమున కొచ్చికోదివాళులుగ నుండిన సెమలీ పట్టాభిరామరావుగారిమార్చై పద్మావతిమ్మగారు ఆంగ్లమున అనివార్య కారణములచే సభ సకాలమునకు ప్రారంభింపబడక ఆలస్యముగ ప్రారంభింపవలసినవనిచెప్పిందలకునున్న పంపలెనని సభికులను కోరిరి. శిశుశరణాధికారులలో గత 1,2, సంవత్సరములలో జరిగిన కొద్దిమార్పులనుచూచి, తత్సార్యవ్యవస్థలనుపునఃసమీక్షించి తార్కమనిర్వహించినవారలకు కృతిజ్ఞతాపూర్వకవందనములు సమర్పించి విరమించిరి. అధ్యక్షులంతట తమయోగ్యతాసమును చదివిరి. తమ కాపదవి నొసగినందులకు కృతజ్ఞత తెలుపుచు, అట్టి శుశంకృతాలయము లత్యవసరమనియు, చాలవట్టుకు నిమ్న జాతులవారికి తోడ్పడుచున్నందులకు తమ సంతసము ప్రకటించిరి. తదితరవర్ణములవారు విశేషముగ రక్షణాలయమున పాల్గొని ఉపయోగించినందులకు విచారముగ వేరబుచ్చిరి. ఆందరును కలసి తగుసహాయముచేసినవారలలో విశేషాభివృద్ధిగాంచగలదని సభికులనుకోరిరి. తరువాత, బోర్డువారికాపాతకాలబాలికలచే సత్యమే జయించునని రక్షణపుచేయుటకుగాను చక్కగ చిన్న నాటకమును ప్రదర్శించిరి. శ్రీయుత, బి. జయరంగరావుగారి కొమార్తె సేతుబాయిమ్మను బాలికచే తెలుగునందు మూడవసంవత్సరపు నివేదికను చదువబడెను. తరువాత, ము॥ రా॥ శ్రీ॥ సెమలీ పట్టాభిరామరావుగారు తెలుగున మాట్లాడుచు, ఆర్థిక నిత్యగుతులను వివరించి శిశుశరణాలయము నిమ్నజాత్యుద్ధరణకు మిక్కిలి తోడ్పడుచున్నందులకు మిక్కిలి సంతసించుచుంటిమనియు, అందరును తమచందావిరాళములిచ్చి తోడ్పడవలెననియు, అవ్వడవల్ల పెద్దవారువెళ్లి అచ్చులజరుగుచున్నవని చూడవలెననియు అపరిమందులగు నున్నవారికి పరిశుద్ధత్వము కలుగజేయవలెనయు, అట్లుచేయుట నుత ధర్మమనియు, నిమ్నజాతులలో భీతాలులున్నారనియు, అట్టివారు చాలమంది బయలుదేరగలరని నిమ్నజాత్యుద్ధరణముపట్ల తమకుగల గాఢాభిమానమును వెల్లెబ్బిరి. లోకల్ ఫండ్ ఆస్పత్రి డాక్టరు విజయమునాచుడుగారు తెల్లులు ఎట్లు పిల్లలను పెంచవలసినదియు, ఆహారనిద్రావిషయములందు ఎట్లు జాగ్రత్తగా నుండవలసినదియు, ప్రసవకాలమునందు ఎట్లు నడుచుకొనవలసినదియు, కండనొప్పి మున్నగువిషయములందు ఎట్లు తెల్లులు జాగ్రత్తపుచ్చుకొనవలసినదియు, అజాగ్రతవలన కలుగు ఇబ్బందులును వివరించుచు, తమ అనుభవమును, తాము గ్రంథములందు చూచినవిషయములను, చెప్పి కొన్ని నాకృతములుచూడచిదిరిరి. అజాగ్రతవలన కలుగు దుష్ఫలితములను కొన్ని పతముల చూపించిరి. డాక్టరు రామస్వామియాయుడుగారు కడుపుబ్బలయ్యుమిల నత్సాహసంతో విజయము నాయుడుగారు చెప్పినదానిని తమ అనుభవమును తెలుగున చెప్పిరి. బోర్డు పాఠశాల బాలికలచే రాజభక్తికీర్తన పాడబడెను. అధ్యక్షులవారు ఉపన్యాసముల చెప్పినదానిని ప్రశంసించుచు తమ అంతోర్వన్యాసమును గావించిరి. ప్రొఫెసర్ నరమూర్తి, యల్. పట్టాభిరామరావుగారు అధ్యక్షులకును, సభికులకును, శిశుశరణాలయ స్త్రీపురుషులకును వందనములు సమర్పించిరి. తరువాత తాంబూలము అంపరికిని పంచిపెట్టబడెను.

పాఠశాలలు

తత్వజ్ఞాన కళాశాల, ఏ. వి. ధర్మపాఠశాల మున్నగునవి 19 వ తేదీనుండి నెలవులకు గాను మూయబడును.

శరపత్రములు

కంబోడియా ప్రతి వైద్యపెట్టుటనుగుంచి ప్రభుత్వపు ట్టుత్తువునుగుంచి కొందరికి కలిగిన దురభిప్రాయమును తొల

గించుటకుగాను జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘకార్యదర్శి శ్రీమం. రాజగోపాలాచారిగారిచే ప్రకటించబడిన కరపత్రములు పంచిపెట్టబడుచున్నవి.

అగ్నిపెట్టెలు తయారుచేయుట

ఈ గ్రామమునకు 8 మైళ్లదూరమున నుండు చిన్నతిప్ప సముద్రమునందు అలూరు అంజనేయులుగారిచే అగ్నిపెట్టెలు విరివిగ తయారుచేయబడుచున్నవని తెలియుచున్నది. చూచినవారు నాజూరుగా నున్నవని చెప్పుచున్నారు. త్వగలోనే వ్యాపకము కాగలవు. ఈయనకుని ప్రయత్నమునకు దేశీయులందరు తోడ్పడి ప్రోత్సహింప గోరుచున్నాము. సరసముగనే దొరకగలవనికూడ తెలియుచున్నది.

వేటపాలెం (ఒకవిలేఖరి)

డిశంబరు 15:—గుంటూరుజిల్లా బాపట్లతాలూకా వేటపాలెముగ్రామమునకు దక్షిణభాగమున ఘమారు 40000-0-0 లు ఖర్చుచేసి కట్టించబడిన భవనములను రావుసాహెబు బండ్లరావయ్య శెట్టి గారు రు 8080-0-0 లకు కొని ఘమారు రు 2000-0-0 లు ఖర్చుపెట్టి మరమ్మత్తు చేయించిన బిల్డింగులను యీ గ్రామములో వైద్యాలయమును పెట్టెయెడల ధర్మార్థముగాయిచ్చెద మని రావుసాహెబుగారు వాగ్దత్తము చేయుటచే సదరు వైద్యాలయమును బాపట్ల తాలూకాబోర్డువారి ఖర్చులతో పెట్టించుటకు గవర్న మెంటువారివల్లనున్న బాపట్ల తాలూకాబోర్డువారి వల్లనున్నా శాంక్షను కాబడి, ఇందుకు పు ప బ ల ము గా గుంటూరు డిస్ట్రిక్టుబోర్డువారు రు 1250-0-0 లను వేటపాలెం యూనియన్ బోర్డువారు రు 200-0-0 లను కంట్రీబ్యూషన్ యిచ్చుటకు ఆంగీకరింపబడినందున 1924 సంవత్సరం నవంబరునెల 24-వ, తారీఖున ఉదయం ఘమారు 9 గంటలకు బాపట్ల తాలూకాబోర్డు వైస్ ప్రెసిడెంటుగారును బాపట్ల డిస్ట్రిక్టు మున్సిపల్ బోర్డు ప్రిజిడెం గారును అగు మ-రా-రా-శ్రీ, కొన వెంకట్రావు పంతులు గారిచే తెనుపబడి వారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరుపబడినది. ఆసభకు అనేకస్థలములనుండి డిస్ట్రిక్టుబోర్డు మెంబర్లును తాలూకాబోర్డు మెంబర్లును యూనియన్ బోర్డు మెంబర్లును మొదలగు అనేకమంది పెద్దమనుష్యులు దయచేసిరి. వారిలో శీరాల మున్సిపల్ ఛైర్మన్ గారును గుంటూరు డిస్ట్రిక్టుబోర్డు మెంబరుగారును బాపట్ల తాలూకాబోర్డు మెంబరుగారును అగు మ-రా-రా-శ్రీ, రావుసాహెబు రావుల నుబ్బారావుపంతులు గారు మొదలగువారు అధ్యక్షులును యీ వైద్యాలయమును గురించి గంభీరోపన్యాసముల నొసంగిరి. ఆసభకు దయచేసిన వారికెల్లరికి రావుసాహెబు బండ్ల రావయ్య శెట్టి గారు ఉదయం కాఫీ ఫలహారములతోను 11 గంటలకు వడ్డసోపేట్ భోజనములతోను 2 గంటలకు టీ ఫలహారములతోను ఆతిథ్య మొసగి సంతృప్తిపరచిరి. తదుపరి బాలుర వ్యాయామక్రీడావిహారములతో కాలముజరిపి సాయంత్రం 4 గంటలకు బాపట్లతాలూకా కారంచేతు నివాసులును గొప్ప భూస్వాములును మదరాసు శాసనసభాసభ్యులును అగు మ-రా-రా-శ్రీ, వాగర్లమాడి శుప్పస్వామి చౌదరిగారి అధ్యక్షతక్రింద రావుసాహెబు బండ్ల రావయ్య శెట్టిగారి వేటపాలెం హిందూ మిడిక్ స్కూలుయొక్క 18-వ వార్షికోత్సవము జయప్రదముగా జరుపబడినది. నాటి సభలో స్కూలు ట్రెజరీరి మ-రా-రా-శ్రీ, బండ్ల వీరాస్వామి శెట్టిగారు కార్యదర్శి నివేదికమును చదివిన అనంతరము స్కూలు బాలురచే సావిత్రినాటకమును మృగుమధుర వాల్ వైపుణ్య తతో ప్రదర్శించబడిన పిచ్చుట మ-రా-రా-శ్రీ, డోటుపూరి కోటిలింగం శ్రేష్ఠి గారును సదరు స్కూలు తెలుగుపండితులు నకు కట్టా అచ్చయ్యగారును ము॥రా॥రా వేమూరి వెంకటసుబ్బారావుగారును ము॥రా॥రా బండ్ల వెంకయ్యగారును ము॥రా॥రా తోట శేషాద్రి నాయుడుగారును అగ్రాసనాధిపతిగానును మృగుమధురవాక్యములతో గంభీరోపన్యాసముల నొసగిన పిచ్చుట సభ ముగింపబడెను. రావుసాహెబు బండ్ల రావయ్య శెట్టిగారు హాస్పిటల్ వుచయోగార్థము రు 10,000-0-0 లు ధన వ్యయముతో కొనబడిన వికాలముగ భవనములను వైద్యాలయముకు ధర్మముగానొసగి రోగులకు మిగులనుకూలమునగుల చేయుటచేతను స్కూలునకు రు 15,000-0-0 లు మూలధనమును ధర్మార్థముగానిచ్చుటచేతను సుమారు రు 25,000-0-0 లు ఖర్చుపెట్టి స్కూలు బిల్డింగు కట్టించుట మద్దుక్తులై యుండుటచేతను వీరి ధర్మములకు యీ గ్రామవాసులశ్రేయ, సమాధి గ్రామవాసులశ్రేయ యెంతయో పుష్కలముకలగి మిగుల ఆనందమును పొందుచున్నారు. వైద్యాలయము తెనుపబడినదానిగా

రోగులసంఖ్య దినదిన ప్రవర్ధమానముగా అభివృద్ధి జెందుచు యిప్పటికి 800 లకు పైగా హెచ్చి యీ గ్రామమున వైద్యాలయ ముండుట ముఖ్యవసరమని ధృవపరుచుచున్నది. ఈ వైద్యాలయమునకు అనుభవముగలవారును వైద్యములో నిపుణులును అగు డాక్టరు ము॥రా॥రా పుట్టి కొండయ్యనాయుడుగారు జన్మచైద్యనిపుణులవలె యీ వైద్యశాలములోనే రోగుల కెక్కుడుసదుపాయము కలుగుటచే రోగులసంఖ్య అధికమై డిస్పెన్సరీ ఫీలిలోవున్న యీ వైద్యాలయము హాస్పిటల్ గా మారగలదని యుద్విఘోషించుచున్నారము.

వార్తాపత్రికలు రాజమహేంద్రవరము (స్వకీయవిలేఖరి)

డిశంబరు 15:—మాపురమందు పత్రికా ప్రచురణాభిలాష చాల హెచ్చుగా నున్నది. సుమారు 8 సంవత్సరముల నుండి ప్రచురింపబడుచున్న “కాంగ్రెస్” వార్తాపత్రికయు, సుమారు 6 సంవత్సరమునుండి ప్రచురింపబడుచున్న “స్వతంత్ర” వార్తాపత్రికయు గాక ఒకవారమువినములకొందల “ప్రజ” యను నొక నూతన వార్తాపత్రిక బయలుదేరినది. ఈ పత్రిక 4 పుటలు గలిగి సగము యింగ్లీషు సగము తెలుగులో నున్నది. ఈపత్రికయందు స్థానిక స్వపరిపాలనాసంఘముల విషయములను అందు ముఖ్యముగా రాజమండ్రి పురపాలక సంఘ విషయములను మాత్రమే చర్చింపబడును. ఈపత్రికకు బోడపాటి రామలింగంగారు సంపాదకులు. వీరు సుమారు 6 సంవత్సరముల క్రిందల “ఆంధ్రపత్రికయు” (ఆంధ్రదేశభక్తుడు) అను ఆంగ్లపత్రికను నడిపించెడివాడు. అప్పుడు ఆపత్రిక హాంకంగులకొరకు దేశీంపబడినది. ఇప్పటిపత్రిక రాజకీయములలో పాల్గొనదని ప్రథమసంచికలో వ్రాయబడినది. ఈ “ప్రజ” గాక “రైతుసేవ” యను మరియొకపత్రిక యీపురము నుండియే ప్రచురింపబడునని కొద్దిమార్పులకొందల ప్రచురింపబడినది. కాని యది యింకను యెట్లుబచ్చునో తెలియదు. శ్రీ పాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారు వజ్రాయుధము రాబోవు జనవరినుండి ప్రచురింపనున్నారని ‘ఆంధ్రపత్రిక’ యే చాటినది.

మాసపత్రికలలో గూడ ఈపురమునుండి నాలుగుబయలు జేరుచున్నవి. “అదిక్షత్రయపత్రిక” పూర్వమునుండియు లుచ్చుటచే ప్రచురింపబడుచు ఈ మధ్యకాలములో కొంతకాలము విక్రాంతిగై కొని తిరిగి ప్రచురింపబడుచున్నది. “ఆంధ్రసరస్వతి” సుబ్రహ్మంధ్రయు నూతనముగ ఈనగరమునుండి వెలువడుచున్నది. వీనిలో రెండవది శ్రీపాద నుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారి యాజమాన్యమున చాలకాలమునుండి రాయవరమునుండి వెలువడి ప్రస్తుతము రాజమహేంద్రవరమునకు విచ్చేసినది. ఇది పూర్వముకన్న సెక్కుడు కోభగానున్నదని వ్రాయుటకు సంతసముగానున్నది. వైజానందును విషయవాహళ్యమునందునుగూడ ఈపత్రిక యభివృద్ధి నొందినది.

ఈ మధ్యకాలములో ఆంధ్రదేశములోని యితరప్రాంతములలోవలెనే ఈపురమునందుగూడ పత్రికాప్రచురణాసక్తి నిక్కువగుటకు కారణ మేమియని చూడగా నొక్కటియే దోచుచున్నది. సహాయనిరాకరణోద్వమ ప్రారంభదినములలో ప్రజాసామాన్యముయొక్క హృదయముల నుపన్యాసములతో కలిపివేసిన ప్రచారమును నాయకులను యిప్పుడు పత్రికలద్వారాదాక యిత్నించుచున్నారు. ఉపన్యాసవేదికల పసపోయి కలముపోలుల ప్రభావము హెచ్చుచున్నది. అసహాయ్యముయొక్క ప్రాబల్యము తగ్గినది గావున తమ సాంఘిక వాఙ్మయాదివిషయములగురించిన పత్రికలు దేశమందు వివిధప్రాంతములయందు కుప్పటివల్లుగా బయలుదేరుచున్నవి. ఈ నూతనవికాసము దేశమునకు మొత్తముమీద లాభకారిగా పరిణమించుగాక!

జయవళికరణి

మూలిక సంబంధమైన తొయతి. ధరించుకొన్న యెడల సర్వకార్యానుకూలము శత్రుజయము పరిశ్రమయందు జయము చేరువనుట ప్రాబల్యము మొదలైనవి ఏర్పడును. తొయతి 1.కి రు 2.0-0, 5.కి రు 7.8-0 స్వెనులుగా వలయు విషయములను, రక్ష తయారుచేసి పంపబడును. రు 50/- చార్జియవును. (గ్యారంటీ). ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిమాలయము, తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా.

నెల్లూరుజిల్లాకాంగ్రెసు సంఘము

నూలుచందాలు:—అమృతదావాద్ తీర్మానము ప్రకారము గాంధీజీతోపాటునే పంపవలసిన నూలుచందాలు దినదినమునకు వృద్ధియగుచున్నవి. ఆగస్టునెలలో 22 మంది 43791 కిలీ లున్నా సెప్టెంబరులో 57 మంది 1,19,216 కిలీ లున్నా అక్టోబరులో 89 మంది 1,58,340 కిలీ లున్నా నవంబరులో 96 మంది 1,75,243 కిలీ లున్నా డిశంబరులో 129 మంది 2,28,724 కిలీ లున్నా ఐడికి పంపియున్నారు. డిశంబరు నెలలో పంపిన నూలునుబట్టి చూడగా నెల్లూరుతాలూకాయందు 86 మందియు కోస్తూరుతాలూకాయందు 29 మందియు కావలి తాలూకాయందు 4 మందియు వెంకటగిరి తాలూకాయందు 10 మందియు పంపినారు. వీరిలో సభ్యులు 17 మందియు, సభ్యేతరులు 112 మందియు నున్నారు. పురుషులు 61 మంది, స్త్రీలు 68 మంది. జనవరినెలలో ఇంకను వృద్ధి కనుపించగలదు. జిల్లాలో కనుపూరు, చాటపాలెం, యల్లాయపాళెం, వెంకనపాలెం, వెంకటగిరి, నెల్లూరుబోకా శ్రీకృష్ణ దగియున్నవి. వీరిలో వీరలగువారికి సుమారు నాలుగైదు వీరేల యేకులు వడకుటకై ఉచితముగ యిచ్చుచున్నాము.

పూజానిధిసమూహ:—ఈసంవత్సరము జనవరి నుండి నేటివరకు వసూలైన పూజానిధి సుమారు 1528/-లెక్ ష్యరా జ్యునిధి రు 750/-నవంబరు మొదటి తేదీనుండి ప్రస్తుతము నెలకు రు 250/-లకు వించుండే ఖర్చు అగుచున్నది. ప్రతి నెల సరాసరి విందరూపాయలకు ప్రచారకులు వసూలు చేయుచున్నారు.

ప్రచారకులు:—అక్టోబరు 1 తేదీ నుండి ప్రచారకుల సంఖ్య తగ్గించబడినది. ప్రస్తుతము 11 మంది దేశారాధకులు మాత్రమే ప్రచారము సల్పుచున్నారు. ఒకరిద్దరు తప్ప, అందరూ చాలవట్టుకు ఖద్దరుపనినే జేయుచున్నారు. శ్రీయుతులు పోలవరపు గోవిందరావుగారు కనుపూరునకును, ఖజా మొహిద్దీన్ గారు ముత్తుకూరునకును, గుంటూరు వెంకట సుబ్బయ్యగారు కావలియందును, ఆక్కరాజు వెంకట్రామయ్యగారు నాగులకల్లూరునందును ఇంద్రకంటి సుబ్బాస్వామిగారు మైపాడునందును స్థావర మేర్పరచుకొని ఖాదీపనిని సర్వదా చేయుచున్నారు. శ్రీరాళ్లపల్లి రమణుబ్బయ్యగారు నెల్లూరునందు శ్రీకన్తూరిదేవి బాలికా పాఠశాలనియు బోకాలో శ్రీకృష్ణ గా నేర్పరచిన ఖద్దరువస్త్రాలయముననియు చూచుచున్నారు. శ్రీ తిలులూరు వెంకటసుబ్బయ్య స్వామి కృష్ణ రావుగారు తుంటూరు నాగుల వెల్లటూరులందు జాతీయపాఠశాలల ఉపాధ్యాయులుగానుండి కొలది ఖద్దరు పనియు చూచుకొనుచున్నారు. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు ఆఫీసులో రు 5/-లు మొదలు రు 80/-ల వరకు మాత్రమే గౌరవ భృతులు పొందుచు దేశారాధకులు దేశసేవ జేయుచున్నారు. వేతనములకింద ప్రతినెలకు రు 200/లను ఆఫీసు ఖర్చులకింద (ఇంటిబాడుగ సుమస్తా వస్త్రాలు) రు 50/లను ఖర్చు అగుచున్నది. కార్యదర్శి పూజానిధి, లిలక్ ఫండు వసూలు నందును తాలూకాబోర్డులు కాంగ్రెసు వశము చేసికొను ప్రయత్నములందును, నూలు చందాలు యేర్పాటుచేయు పనియందును నిమగ్నుడై యున్నాడు.

తాలూకాబోర్డులు మున్సిపాలిటీలు:—నెల్లూరు మున్సిపాలిటీకి ఈసంవత్సరము జరిగిన ఎన్నికలలో 6 కాగితల కాంగ్రెసువారు పోటీచేయగా ముగ్గురు కాంగ్రెసుప్రతినిధులు విజయమందిరి. మరొక్కరివిజయము కోర్టు తగాదాయందున్నది. మున్సిపాలిటీయందు కొన్ని ముఖ్యమైన మార్పులను కలుగజేయుటకు కాంగ్రెసుప్రతినిధులు ముఖ్యంగా పని ప్రారంభించినారు. వీరు మున్సిపాలిటీలో మరిముగ్గురిని కాంగ్రెసుపార్టీలోకి చేర్చుకొనగలిగిరి. మున్సిపాలిటీయొక్క సబ్ కమిటీలలో చాలమట్టుకు వీరు సభ్యులైయున్నారు. కొన్ని ముఖ్యతీర్మానములను రాబోవు సంవత్సరపుబడ్జెట్ కు పంపియు, మున్సిపల్ వ్యవహారములు తెలుగులో జరుపుటకు, మున్సిపాలిటీ కేంద్ర సామానులను కొనుగట్టు చేయుటకును, పురపారిశుధ్యమునకును స్వచ్ఛమైన ఆభరణాలు బుడ్డలను వ్యాధిగ్రస్తులకు నమృతముగను చొక్కెను దొరకుటకును, వీరు ప్రబలప్రయత్నములు సల్పుచున్నారు.

1925 వ సం. ఫిబ్రవరిలో జరగబోవు తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు ఆధిక్యమును, నెల్లూరు, కావలి, కోస్తూరు తాలూకాల నందు సరియైనవారిని నిర్ణయించుచు, ఎన్ని

కల పని ప్రారంభింపబడినది. భగవదనుగ్రహమువలన ఈపని చక్కగా జరుగగలదని నమ్ముచున్నాము.

ఖద్దరు:—కాంగ్రెసుకమిటీ తరఫున ప్రస్తుతము నెల్లూరునందు 8 మగ్గులును, నాగులకల్లూరునందు 5 మగ్గులును గండవరమునందు 2 మగ్గులును బుచ్చిరెడ్డిపాలెమనందు 8 మగ్గులును అల్లూరునందు 2 మగ్గులును, పనిచేయుచున్నవి. వీనిపై, జిల్లాకాంగ్రెసుకమిటీవారు లోగడ ప్రత్యేకించిన రు 900 లు పెట్టుబడిపెట్టి పనిసాగించుచున్నార. జిల్లాకాంగ్రెసు కమిటీతరఫున పొట్లపూడియందును, అల్లూరు, కావలి ముత్తుకూరులందు ఖద్దరుస్తోర్సులు చక్కగా పనిచేయుచున్నవి.

జిల్లాఖద్దరుబోర్డువారు కనుపూరునందు పెద్దఖద్దరుస్తోర్సునుపెట్టి దూది అగ్గకము, నూలు కొనుగోలు, నేతపనులు, వివిగాను జనుప్రదముగాను శ్రీపాలవరపు గోవిందరావుగారిద్వారా జరిపించుచున్నారు. ఇంతక రకు జిల్లాకాంగ్రెసుకమిటీ ఖద్దరుబోర్డుల తరఫున గత నాలుగైదుమాసములలో రు 5000 ల వరకు దూది అమ్మబడి నూలు కొనుగోలుచేయబడినది. ఇంతవరకు రెండుసంఘములతరఫున సుమారు 500 ల గడ్డ తయారు చేయబడి విక్రయింపబడినది. మగ్గుమును ఇటీవలనే ప్రారంభింపబడుటచేత నూలు సుమారు రు 8000 లవరకు ఖద్దరుబోర్డువారితరఫుననే నిలువవున్నది. త్వరలో ఖద్దరుబోర్డువారు యెక్కువగా మగ్గుమునుపెట్టించి నూలును ఖర్చుచేయగలరు.

శ్రద్ధంబరు నెలవరకు ఈజిల్లాలో ప్రెయిలేటువర్తకులు సుమారు రు 22000 ల ఖద్దరువస్త్రములను నేయించి విక్రయించినారు. సుమారు రు 7000 ల బట్ట కాంగ్రెసుసంఘముల ద్వారా విక్రయింపబడినది. ఇంతవరకు స్థాపింపబడిన దూదిస్తోర్సులన్నియు యథాప్రకారము పనిజేయుచున్నది.

దేశారాధకులపోషణ

నవంబరునందుండియు, జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘము తరఫున పనిచేయుచుండు దేశారాధకుల పోషణమును వీలయినంతవరకు ఖద్దరువలననే జరుపవలెనను ప్రయత్నమును కాంగ్రెసువారు ప్రారంభించినారు. ఈప్రయత్నమును కొనసాగించుటకై పైన కేటాన్వబడిన స్థలములలోపమర్థులగు ప్రచారకులను ఖద్దరుత్పత్తియందు నియమించియున్నారు. ఇప్పటికి కొంతవరకుమాత్రమయత్నములు సఫలమైనవి. జనవరినుండియు దేశారాధకులలో చాలమందిని ఖద్దరుమీదనే ఆధారపడునట్లు చేయవచ్చునని నమ్ముచున్నాను.

హిందీ:—సుమారు ఆయిదారుమాసములనుండి శ్రీయుత ఖట్టారం వెంకటసుబ్బయ్యగారు కాంగ్రెసు వారిసహాయము చేతను ప్రోత్సాహముచేతన నెల్లూరుపట్టణమునందు హిందీభాష నేర్పించుచున్నారు. వీరు బోకాలో ఆస్థలములందు సుమారు యెనుబదిమంది విద్యార్థులకు పాఠము జెప్పుచున్నారు. వీరుగాక శ్రీ ఓరుగంటి వెంకేశ్వర్లుగారు ఇరువదిమందికి హిందీనేర్పించుచున్నారు. వీరు చేయుపని శ్లాఘనీయును.

విరాళములు:—ఈసంవత్సరము ఆరంభములో చాలమంది ఉదారహృదయులు చందాలను, విరాళములను వాగ్దత్తుచుచేయున్నారు. వీనిలో చాలమట్టుకు వసూలుకాక నిలిచియున్నది. నవంబరునుండియు యేజిల్లాయందలి దేశారాధకులను ఆజిల్లాసంఘములే పోషింపవలసియున్నదిగాన పై విరాళములను వాగ్దానములనుచేసిన మహోదయులు తమచందాలను ఈ నెలాఖరు లోపుగా కాంగ్రెసువారి కందచేసినచో వారు ఈపయికమునంతయు ఖద్దరుపనియందే వినియోగపరచి దేశసేవచేయగలగుదురని విన్నవింపచున్నాను. జనవరినుండియు మాయద్వేశ్యములను అమలలోబెట్టుటకు గట్టి యత్నములు చేసెదము. మండలియులు మాకు సంపూర్ణమైన సహాయమును చేయగలరనినమ్ముచున్నాను. ఇంతకన్నివివరములు కోరదలచినవారు కాంగ్రెసుఆఫీసునందు యెప్పుడైనను బడయగలరు.

వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య

నెల్లూరు జిల్లాకాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి.

ELECTRO GOLD PLATE WRIST WATCHES.

The very newest style. The design and durable finish will satisfy the most critical. Very charming appearance. Fitted with excellent Swiss mechanism.

Guaranteed for three years.

PRICE Rs. 7-0-0 with strap or Bracelet, World renowned "B" Timepiece Rs. 2-8-0

Write to: **V. S. WATCH Coy.**
P. B. 105, MADRAS.

చెన్నపురి బజారుధరలు

దీపావళి 19-వ తేది శుక్రవారము

(1) ధాన్యములు

దినియూలు బా 1-కి రు 80.0-0 మొదలు 42.0-0	నలుగు
దియ్యము బస్తాలు మొదలు వరకు	
కుబ్బును తెనాలివి ,, 48 కలవి రు 14.0-0	14.8-0
నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 15.8-0	16.0-0
డిటీవి ,, డిటా ,, 16.4 0	16.8-0
రాగులు రా. 164 బస్తా 1-కి ,, 8.12-0	9.0-0
నవ్వులు ,, ,, 20.0-0	24.0-0

(2) వస్త్రధాన్యములు

కందులు బస్తా 1-కి రు 205 రు 11.0-0	12.0-0
నెనగలు ,, డిటా ,, 10.8-0	11.8-0
నెసలు ,, డిటా ,, 11.8-0	12.4-0
వినుములు ,, డిటా ,, 18.0-0	16.0-0
ఉలము ర 164 ,, ,, 9.4-0	11.4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి రు 160.0-0	165.0-0
నయ్యి మ 1-కి ,, 14.0-0	28.0-0
కొండాపురం శేరునెనగవస్త్రబా 1-కి ,, 55.0-0	60.0-0
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 50.0-0	58.0-0
శేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 180 వి.వి. నూ.నె 120	
అముదము బా 1-కి రు 150.0 0	

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు బా 1-కి రు 170.0-0	175.0-0
మారపసుపు ,, రు 145.0-0	150.0-0
మిరపకాయలు(గుంటూరు) బా 1-కి రు 129.0-0	140.0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమండ వాణుగు 1-కి రు 50,55	
కాళవా పిపాయకట్టు ,, రు 70, 75	
బెల్లము బా 1-కి రు 85.0-0	60.0-0
చింతపండు బా 1-కి రు 80.0-0	49.0-0

(5) ఇనుము

కట్ట రకం బా 1-కి రు 82.0-0	88.0-0
చదరం ,, 82.0-0	85.0-0
రవుండు ,, 82.0-0	85.0 0

(6) లోహములు

నెండి 100 కులంకె రు 74.8-0	75.0-0
బంగారము, తెలుము 1-కి రు 22.8-0	28.0-0
సోరణ 1-కి ,, 14.7-8	
ఇత్తడి బా 1-కి రు 260.0-0	265.0-0
రంగి డిటా రు 800.0-0	810.0-0
ఆస్కాచక్కిర బా 1-కి రు 84.4-0	84-12.0

(7) రంగులు అలిజరై ను

ఆవుకృష్ణము 20 డిగ్రీలు రు 78.0-0	
కోట్టికృష్ణము డిటా	72.0-0
సింహం డిటా	,,
గుర్రం డిటా	,,

(8) దూది

బోండా జెన్సుబారక 1-కి రు 820.0-0	
----------------------------------	--

(9) నూలు

కోయంబుత్తూరు నెం 10½ పెట్టె 1-కి రు 9.0-0	
మధుర నెం 12½ పెట్టె 1-కి రు 8.0-0	
పుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి రు 8.12-0	
అమామదాబాదు నెం 12½ పెట్టె 1-కి రు 9.0-0	
డిటా నెం 14 డిటా రు 9.12-0	
నూళయేనుగ నెం 20 రు 11.4-0	
జపాన్ నెం 20 రు 11.12.0	
,, ,, 40 ఏ శేరిలి అయినను రు 14.4-0	
గోకాన నెం 12½ రు 9.4-0	
వడ్వాక్ నెం 24½ రు 11.12-0	
14½ క్విలకా పక్షి రు 9.2 0	

దంతశుల్క పాం

నెల సీసా 1-కి 0.8-0. వి. పి. సహా 0.14-0
దంతశుల్కలకు శ్రేయము, రసపట్టు, పుష్పిపన్నులు, శిక్షణ, దెలిసిన దంతములు మొదలగునవి కారణములు. నోప్పల చోరములను మందులలో కడిగి పెట్టిన నోప్పి నుంటునే పోవును. అమ్మకాంజనము డిపో, మధురాగుణ - బొంబాయి

ప్రతిపరిశోధన పరిశ్రమలయం

భారతీయ కేంద్రసంఘమువారిచే స్థాపితమైన భారతీయ కేంద్రప్రతిపరిశోధనసంఘమువారు వి. ధర్మకర్మల ప్రకటనలో నేటి ఎక్కువ లాభమునుగను, వడకుట గురువు గను, పండించు వారికి ఎక్కువ లాభమునిచ్చును బాగుగ చెల్లు బడియగుచుండునో పరిశోధించి చూచుటకై ఒక పరిశోధక పరిశ్రమలయమును మాతుంగాలో (జాంబాయి) నిర్మించిరి. దానిని కైప్రామిగారు డిశంబరు 25వ తేదీన తెరచిరి. ఈనాటి న పరిశోధనలయమును గూర్చి వివిధవిషయములను దెంపుచు శ్రుప్రకమును ప్రచురించిరి. అందు ప్రతినిగూర్చియు, దాని యభివృద్ధిగూర్చియు ప్రస్తుతము జరుగుచున్న యత్నములు పేర్కొనబడినవి.

ఇండియాలో ప్రతిపంట, చెల్లుబడి, ఎగుమతి, వడకుట మున్నగువిషయము లన్నిటినిగూర్చి బాగుగ చర్చించి ప్రతి పరిశ్రమవిషయమున వివిధరాష్ట్రముల ప్రభుత్వములకు, కేంద్ర ప్రభుత్వమునకు నివేదిక చెల్లుపుటకై 1928 మార్చిలో ఇండియా కేంద్ర ప్రతిపరిశోధనసంఘము, అన్నిప్రాంతముల ప్రతినిధులు కూడియుండిన సంఘము స్థాపింపబడినది. ఈసంఘమువారు అన్నివిషయములను బాగుగవివరించి యిదివరకే నివేదించియుండెడి. కానన సభ వారు గింజలు తీసి తేల్చు కట్టుకాల్లాకాలలో నెట్టిలోపములు లేకుండవ జేయుటకై కాసనముగావించి దీనివల్లను ప్రతిఎగుమతుల చట్టము (1928) వల్లను ప్రతిపరిశ్రమలో కొంతవరకు యభివృద్ధిగలిగినది.

మార్కెటులో ఎక్కువ చెల్లుబడియగునట్టియు వడుకుటకు వీలుగానుండి ఎక్కువగా చెల్లిపోయి పండించినందుకు తగినఫలిత మిచ్చునట్టి మంచికము ప్రతిపంట విస్తరింపజేయుటయే యీసంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము. పండించుండి ప్రపంచమంతటిలో ప్రతిపంట చెడిపోయి ధరలుఅస్థిరముగనున్నది. యుద్ధానంతరము ఆమెరికాలో పంటపొడయినది. అందువలన ప్రపంచమంతటను కరవుపెట్టినది. ఇండియాదేశము ఎక్కువప్రతి పండించువిషయమున ప్రపంచమంతటిలో రెండవ స్థానములకరించినను ఉపయోగకరముగు మంచికమును పండించుటలేదు. మార్కెటులో ఎక్కువగాకాకయుండు రకము యిచ్చుటపడలేదు. కావున ప్రతి వ్యవసాయదారులకు లాభమునుచ్చుటలేదు.

ఈకారణములచే బాగుగపరిశోధించి ఏరకము ప్రత్తిమంచిననో లాభముకరముగ నుండునో దానిని అధికవ్యాప్తిలోనికి తెచ్చుపద్ధతులను తెలిసికొనుటకై సంఘమువారు కొంతకృషిపలుపలనిర్వహించెను. దానికై ఎక్కువధన మవసరము. కావున 1928 సం॥ ఇండియను కాలను సెనుచట్టముక్రింద సీసంఘము స్థిరస్థాపనము గావించబడినది. ప్రత్తివ్యాపారదారులు మిక్కిలి సానుభూతి జూపుటచే ఎక్కువధనముచిక్కినది. దేశీయసంస్థానములుగూడ సెక్యువ సహాయమొనర్చుటచే ఇండియలో వ్యవసాయ పరిశోధనాసంస్థ స్థాపింపబడినది.

ఈపరిశోధనలయకార్యకర్తలముగా నప్పటి 400,000 వేళ్లపంట అధికమువచ్చెను. నూతనరకము ప్రత్తుల పండించుచున్నవారికి నూటికి 25 చొప్పున అధికలాభమువచ్చెను. ఇంకను మరికొన్ని అభివృద్ధిమార్గముల ననుసరించినచో నుమారు 5 కోట్లలాభము రావచ్చును. కాని ప్రతిపంట పరిమితిని గణములను నిర్ణయించుటకు జ్ఞానము సంపూర్ణము లేదు. కావున ప్రత్తిపరిశోధన జరుగవలసియున్నది.

ప్రత్తియొక్క మంచిచెడ్డులు తెలియవలెనన్న దానిని నూలుగావార్చుటకు జేయవలసిన అన్నిమార్పులుజేసి చూచినగాని తెలియదు. నూతనరకము మంచిదానో కాదో తెలియనిది దానిని సెక్యువగా పండించినచో కెల్లగ నవ్వుచువచ్చును. కావున దానినియుండుగా నూలుజేయు యంత్రములగుండా పరిశ్రమగావించి మంచిచెడ్డులు తెలిసికొనవలెనని ప్రత్తి వ్యవసాయాధికారమునందుండుదేశ్యగుల కీ విషయమున ఎంతయో సహాయ ముత్తరసహాయముండుటచే కేంద్రసంఘమువారు ప్రత్తి పరిశోధన పరిశ్రమలయమును (Techyololical Research Laboratory) స్థాపించిరి. దీనియందు నూలుతీయు యంత్రములగుండా నూతనరకముల ప్రత్తిని పరిశ్రమజేసి ఉపయోగకరముగా నుండునో తేటో తెలిపెదరు.

ఇందు రెండుశాఖలుగలవు. ఒకటి నూలుతీయు పరిశ్రమలయము, రెండవది పరిశోధనలయము. యంత్రములగుండా పరిశోధన పరిశోధనకేయుటకు చాలకాలము ధనవ్యయము

కోటిపత్రిపూజ - విరాపురం

దేశక్షేమార్థమై యనాదినిర్దేశనస్థాన మగు పీఠికాపురమున లోకసంరక్షణార్థమై పాంగయాక్షేత్రమున కేంచేసియున్న శ్రీమహావైష్ణవస్వామివారి ఆలయమున కోటిపత్రిపూజ యను మహాద్రవ్యము చేయుటకై పెద్దలు నిశ్చయించిరి. కాన వారియాజ్ఞాపూర్వకవిజ్ఞప్తి ననుసరించి ఈమహాయాగ మీ క్రిందిరీతిని యీసంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధపాడ్యమి మొదలు కొని కావించబడుచున్నది. దీనిని తలపెట్టిన మహాపురుషులు కొంతుడురు గ్రామవాస్తవ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ గరిమెళ్ల విశ్వనాథంగారు. ఈపునకార్యమునకు విరాపురము నందలి పెద్దతెల్లరు దోడగుటయేగాక మన యాంధ్రదేశము నందలి పలుతావులగుల పూజ్యులగు శిల్పగుల తోడగుచున్నారు. వారు వీరను నెన్నికలేక చాతుర్వర్ణ్యముల వారును దీనినిగొనసాగించి దేశోద్ధరణ మొనరింప సదా పాటపడుచున్నారు. ఇది నూరు దినములు జరుగు మహాయాగము. చదువరుల యుపయోగార్థమై యందు ప్రతిదినముకు జరుగు పూజాకార్యముల వివర మీక్రింద నీయబడుచున్నది.

కార్యక్రమము

అతిశ్రద్ధ సంజ్ఞిత మహాస్వామిసంపదకారక సహితముగా కార్యక్రమమున రుద్రాభిషేకములును, అమృతానికి లక్షకుంకుమ పూజలున్ను శ్రీ స్వామివారికి లక్ష పత్రిపూజలున్ను, ప్రతిదినము సాంతముగా వేదపారాయణ యున్ను, ప్రతిదినము లక్షపంచాక్షరీ సహాయంత్ర జపమున్ను, తారకచక్ర మంత్రజపమున్ను, అష్టాక్షరీ జపమున్ను, గాఢత్రీ జపమున్ను, నవగ్రహజపమున్ను, సప్తశతీమహావిద్యలు పారాయణమున్ను, పార్థవలింగపూజలున్ను, సహస్ర లింగార్చనమున్ను, సుందరకాండ సాంతముగా ప్రతిదిన పారాయణ యున్ను, ఈజపముకు కార్యక్రమముగా తర్పణములు, హోమములున్ను, శివవిష్ణునామార్చనమున్ను, శ్రీశీతా సహస్రనామార్చనమున్ను, శ్రీమంతీ మాధవ స్వామివారికి, అమృతానికి సహస్రనామార్చనము, భోగములున్ను, ప్రతిదినము 5, 1 వందలకు సమారాధనయున్ను వీలవ కన్నదానమున్ను కావించబడుచున్నది.

పైన నుదహరింపబడిన వేదశాస్త్రోక్త కర్మజాల మంతయును వేదవేదాంగ వేదలగు వడలి లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రులు వారిచే సరిగ నడిపింపబడుచున్నది.

ఈమహాకార్యముల జయప్రథముగా కొనసాగించుటకై యొక కార్యనిర్వాహకసంఘ మేర్పాటు చేయబడియున్నది. అందు నడవనుటి సీతారామయ్యగారు అధ్యక్షుడు. జరుగు మిల్లి వెంకట రమణయ్యగారు సహాయాధ్యక్షులు, పైందా వెంకట రసింహంగారు కోశాధికారి, అద్దంకి మాధవశాస్త్రిగారు కార్యదర్శి, కొత్త నూకరాజు కేదారిశెట్టి జగన్మయ్యగారు సామగ్ధ్యకారాధ్యక్షులు. కాచంబరి గోపాలమూర్తిగారు, దర్బావెంకయ్యగారు, పాకులూరి అప్పన్న దీక్షితులుగారు, పేరిపేరయ్య శాస్త్రిగారు, వంగల తిరపతిశాస్త్రిగారు, పెండ్యాల మహాదేవుడుగారు, సత్రైపల్లి సోమయాజులుగారు, మాడుగుల వెంకన్నగారు, వింజయూరి వెంకట పార్వతీశంగారు, మల్లాల నూరయ్యగారు, రాయవరపు లక్ష్మీరాజుగారు, కొత్త నూకరాజుగారు, కేదార శెట్టి జగన్మయ్యగారు, బాదం నూర్యంగారు—వీరుసభ్యులు:—

అప్పటికప్పుడు లెక్కలు సరిగ న్నాయబడుచున్నవి. వానిని విమర్శించుటకై పరీక్షకు లేర్పాటు చేయబడుచుండిరి. ఈయన్వయములతో జాతుర్వర్ణ్యముల వారును జేరియుండిరి.

గురుగావున వేదోపనిషదులుగా ప్రత్తిగుణమును తెలిసికొనుటకై మత్తుములు ఇండ్లందులోను ఆమెరికాలోను జరిగినవి. ప్రత్తికాయన బట్టి దాని మంచిచెడ్డులు తెలిసికొనుటకు మాతనపద్ధతులు కనిపెట్టబడు చున్నవి. దీనివలన ప్రత్తి వ్యవ్యవసాయదారుడు ఏప్రత్తి పండించిన లాభించునో మరల ప్రత్తిగా తీసికొని దానినే అధికముగ పండించును. ఈ పరిశోధనలయమునందు నూతనరకములతో బాటు ఇండియాలోని రకములు ప్రత్తియే యెదును పరిక్షింపబడుచుండును. వాటిపంటలు యేరిగిగా అభివృద్ధి చెందుచున్నది. ప్రత్తియే యెదునికేడింపబడుచుండును. దీనివలన ప్రత్తి వ్యాపారములకు చాల యుపయోగము గలదు. ముడిప్రత్తి యభివృద్ధిమార్గములను తెలిసికొని కృషిజేయుటయందు ప్రపంచ మంతటితో యటువంటి పరిశోధనలయము జేరొందులేదని కేంద్రసంఘము వారు భావించుచున్నారు. దీనికి ఎ. జె. లర్నరు ఎం. ఎ. బి. ఎస్. సి. గారు దైర్ఘ్యముగా నున్నారు.

కాని యొక్కకులమువారో యొక్కజాతివారో జేరియుండలేదు. నిత్యమును జరుగు కార్యక్రమము పరిశీలించి చూడ వృద్ధానందము కలుగుచున్నది. ఈవిషయమైన లెక్కలందఱును చూడవచ్చును. ఈమహాయాగ సంకల్పమున గావించబడు వీధిలయన్న దానమునకై శ్రీ శ్రీ శ్రీ పీఠికాపుర మహారాజావారు రెండువందల దూప్యముల నొసంగిరి.

కాలక్షేపములు

1. ప్రతిదినమును పూజాదికమే కాక పవిత్ర కాలక్షేపములకూడ జరుగుచున్నవి. తుని చాస్తవ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ ప్రశ్ని నూర్యనారాయణశాస్త్రి భాగవతులవారు, శ్రీమద్భాగవతమును పాఠికధగా దినమువదిచి, దినము చెప్పుచున్నారు. వీరిగాన మతిమనోహరము. కథచెప్పమార్గ మతిప్రాధమ్యమున్నది. భాగవతములోని యంశములేమియు తప్పిపోవడం సరసముగ చెప్పుచున్నారు.

2. ఒకవైశ్య శిశుమణి ధనుర్విద్యావైభవమును జూపుచుండు.

3. ఒక శాస్త్రులవారు ప్రతిదినమును సాయంకాలమున 2 1/2 మొదలు 4 1/2 వరకు శ్రీమద్రామాయణమును బుర్రాణముగా చదివి విల్లలకు కూడ బోధపడునట్లు బాగుగ నర్థముచెప్పుచున్నారు. సాయంకాల మేడుగంటల వేళవేదవేదలచే ఘనస్వస్తి చెప్పబడుచున్నది. ఇంకనువీణాదినోదములజరుగ నైయున్నవి. ఈపావనకార్యదీక్ష దినదినాభివృద్ధిచెందుచున్నది. ఈసత్సంకల్పము 100 దినములు నిర్విఘ్నముగా జరుగుటకు దేశమునందలి భక్తులు మంత్రతోడ్పడి స్వయంతీర్థ, పరాంతీర్థయతి యనుధర్మమునుజట్టి తాము తరించి యితరులను దరింపజేయుదురుగాక! శ్రీమాధవశుక్లశ్రీశ్రీ స్వామిలవారు దీనికి జయము కలిగించుగాక! ఈసత్సాధనమున సంకల్పించిన శ్రీగరిమెళ్ల విశ్వనాథంగారు చాల దైవభక్తులును దేశభక్తులు నైయున్నారు. వీరు సదా దేశోపకార కార్యములకై ప్రయత్నించుచుండురు. వీరిదివరకు కొంతుడురు గ్రామములో వేదపాఠశాల నొకదానిని స్థాపించిరి. చాలయత్నములు, సాధునితయు పాపభీతియుగలవారు. వీరి యీపావనోద్యమమును పరమేశ్వరుడు జయప్రథముగా కొనసాగించుగాక.

కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రి.

కర్నూలుమండల గ్రామోద్యోగస్థులకు

ఒక విజ్ఞాపన

కర్నూలుజిల్లాలో మాతనముగ క్లబ్బింగుకల్ల అనేక గ్రామములలో రెడ్లను కరణములను, అనేకమంది తలార్లను గూడా తీశివేసిన విషయము అంగరీసి విశదమే. ఆవిధముగ చేయుటవలన గ్రామములలోని రెడ్ల కరణములను వారి విధులను నిర్వర్తించుటయందు గలగు కష్టములు మహాదుర్భరమని విశదముగ తెలిసి వుండిన్ని నివారణోపాయములను గవర్నమెంటు వారు గమనింపక యున్నారు. ఇంతకు పూర్వము గవర్నమెంటు, ప్రత్యేక యంత్రోగని యీ విషయమై విచారించి రిపోర్టు చేయుటకుగాను నియమించివారనియు, దీనివలన నేమైన కొంతవరకు కష్టనివారణ కలుగుననియు, మద్రాసు శాసనసభువువారు ఈవిషయమై బోక్సము వుచ్చుకొని మనకష్టముల నివారణచేయుటలో తోడ్పడగలరని ఆశతో యింతవరకు నిరీక్షించుచుంటిమి. కాని మన దుర్భద్యమువల్ల యింతవరకు మనకష్టముల కీడ్చు మహాభూతుకు ఒక్కరైనను కన్పించలేదు. కనుక యిప్పుడైనా ఒకరు సహాయముచేసెదరను ఆశను వదిలిపెట్టి, మనమే శ్రద్ధవహించి ఈ మండలమునందలి ప్రతి తాలూకాయందు ఒక సంఘమేర్పరచి అందు ఆయాతాలూకాలలోని గ్రామములందఱు అనగా ప్రస్తుతము పనిలోవుండు వారును క్లబ్బింగులలో తీసివేయబడినవారును వారివారి కష్టముల విషయమై చర్చలు జరిపి ఆసంఘములయండి జిల్లాసంఘమునకు కొందరు ప్రతినిధులనంపి జిల్లాసంఘములో ఈవిషయమై పూర్తిగా చర్చించి తదుపరి కొంతమంది ప్రతినిధులను మన జిల్లాతరపున గవర్నమెంటువారివద్దకు వెళ్లి మన గ్రామోద్యోగముల కష్టములను వెల్లడిపరచి పూర్వపు పరిస్థితులను పునరుద్ధరింప జేయుటకై పంపించగలందులకు మనము తగుప్రయత్నములను త్వరలో పలుపవలెనని విన్నవించుచున్నాడను. తగు ప్రయత్నములను శ్రద్ధతో చేసినయెడల కార్యము సెలవేరగలదని నానమ్మిక.

పి. బజారు రెడ్డి.

ప్రతికొండ

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము డి.హి. బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి వద్ద రావు.

37500- స్థిరాస్తి-గొప్పలాటరి

గవర్న మెంటువారికి తెలియపర్చినమీదట టిక్కెట్టు 1-కి రు 5 లు. 7500 టిక్కెట్టు లాటరి వేయబడును. గుంటూరు మునిసిపల్ కరిపార్టులలో పల జూటుమిల్లు వద్దను నాతాలూకు రి యకరముల స్థలమును అందులో అమర్చబడియున్న బిల్డింగులు టానరితో సహా టిక్కెట్టు 1-కి రు 5 లు-వలె 7500 టిక్కెట్టు పూర్తి అయివెంటనే తెనాలి లో కొంతమంది పబ్లిక్ ఆఫీసర్లయెదుట లాటరి కలుపబడును. వసూలు అయినసామ్యులో యేజంట్లవగయిరా కమిషను ఖర్చు లుపోను మిగతాసామ్యు గుంటూరుడిస్ట్రిక్టు కోఆపరేటివుయూ నియన్ బాంకింగు లిమిటెడ్ తెనాలిలో నిలువచేయబడును. లాటరి టిక్కెట్టు పూర్తి అయినవెంటనే లాటరి కలుపబడు తేది యున్నప్పులమున్ను ఆఫీసర్ల వేర్లన్ను ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వ లో తెలియపర్చి లాటరి అయివెంటనే లాటరి ఫలితమును పై పత్రికలలో ప్రకటింపబడును. లాటరి కలుపు తేదీకి టిక్కెట్టు కొనువారు అందరు రావచ్చును. లాటరిలో ఫలితమును జొందు వారు తమస్వంతఖర్చులతో కమమైన దస్తావేజులు వగయిరాలు (నాయింతుకొని రిజిస్టరుచేయించుకొనవలయును. ఇంకా వివ రములు తెలియగోరువారు ఈదిగువ ఆడ్రెసుకు వ్రాసిన తెలుప బడును. టిక్కెట్టు మా యేజంట్లద్వారాగాని మాకు రు 5 లు మనియార్డరుచేసిగాని టిక్కెట్టు పొందవచ్చును. కనుక ఆంధ్ర సోదరు లందరును టిక్కెట్టుకొని లాటరి త్వరలో పూర్తి చేయించవలెనని వాప్తార్స.

మిక్కిలి నేని గుండారాయు

గుంటూరుజిల్లా, తెనాలి. లేక దుర్గాబండుకో, (విక్టర్ మర్రియట్టు) తెనాలి.

ఎలక్ట్రిక్ పాకెట్టు దీపము

సాధారణముగా ప్రతిదీపము బాటరి, బల్బుతో సహా ధర 1 కి రు 2-8-0. పైన తెలుపబడినది పెద్దలెస్సుగలది 1 కి ధర రు 8-0-0. స్పాల్ట్ దీపము (తెల్లని, ఎత్తని, ఆకుపచ్చ లెస్సుగలది) 1 కి ధర రు 8-8-0. టైకో దీపము 1 కి ధర రు 5-0-0. కేలిలాండ్ర 1 కి ధర రు 5-0-0. ప్రత్యేకముగా బ్యాటరీ వెల 1 కి రు 0-12-0, బల్బు 1 కి ధర రు 0-8-0. ఆటోమాటిక్ సిగరెట్టైట్ ధర 1 కి రు 2-0-0. సాదా సిగరెట్టైట్ 1 కి ధర రు 0-12-0. వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము. లక్ష్మీవిలాస వర్తకశాల, తపాలవెట్టె నెం. 85, మద్రాసు.

కఫ చింతావ. ణి

వాత, పిత్త, శ్లేష్మ, ఉబ్బసములు, దీర్ఘస్వలు, శ్మయ, రక్తశ్మయ, శ్వాసకోశము, గొంతుకనగు కళ్ళెక్తై ధన్యు, ఆయాసము, ఒగిర్పు, శరీరము శుష్కించుట, పిల్లమధికరించి నోట నీరుగుట అడ్డెత్తు, ఆరుచి ఎన్నివిధముల, గుంజుకొన్నను కఫము బయటపడకుండుట మేధురంజని మెదలగు కఠిన బాధలకు అమోఘముగా బనిజేసి జీతము సుఖ ప్రసముగా జేయును. గ్యారంటీగా వెలకు సరిపడుమందు రు 4-0-0. పక్షమునకు రు. 2-0-0. వారమునకు రు. 1-0-0. వి. పి. ఖర్చులువేరు. మూడు 100 యోగ్యతాపత్రికలు గల కేట్లగు నీనాం. యం. సుబ్బారెడ్డి, ప్రాప్రయిటరు, రెడ్డి అండుకో గోపాలపురం, గొత్తపేట.

వాదీకరణవటి:—రతిమన్యులవలె హంపత్వ సౌఖ్యమిచ్చును. ప్రాచీన ఋషులకామమునండి ధాతువృద్ధికి జయధేరి మోగినది. ఆంగ్లాయుర్వేద ఓషధులు గల సిద్ధౌషధము. ఒక మోతాదునకే గుణమిచ్చునది. అశేకులువాడి పరీక్షించినది. ఎంతవలచని వీర్యమునైనను గట్టిపర్చి స్వస్థములోను మాత్రము లోనపొయెడి శుక్లవర్ణముమాన్యును. ముసలితనమును నశింపకత్తెమును పాలదోలి సంసారసౌఖ్యమును, సంతానభాగ్యమును ఇచ్చి పురుషులకు శత్రువునును స్త్రీలకు ప్రేమనుగలిగించును. స్త్రీలలోతడవగునీరసము, కాశ్యూలగుట బోనదచి చక్కని నరపటుత్వమిచ్చును. 15 దినములలో అతిమాత్రమును, మధుమాత్రమును నివారించి మాత్రపేమాణమును తగ్గించి మాత్రమును నిర్మలముచేయును. రెండువీ సాలమందు శతస్పృహనైనను యావనకలగచేయును. బలహీనులగు స్త్రీపురుషులకు మిగుల రక్షింపబడియును. మీ పుత్రతరములు రహస్యముగానుంచుదును 40. మాత్రము రు 2-0-0 పోస్టేజీవేరు. ఆయుర్వేద రత్న డాక్టరు ఆచార్యులు, ఆయుర్వేద రసాయనశాల, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

1925 ఆగస్టు వారి 1925

ఆఫీస్ క్యాలండర్ ౧-కి వెల 0-6-0 డయరి ౧-కి వెల 0-6-0

కక్కు అందుకో తపాలవెట్టె నెం 245, మద్రాస్

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు			
సత్యవత్సవాఖ్యానము-మధ్యకావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు ఈ గ్రంథమును. జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య	1	0	0
మేని వదల మడి జనింపదు.			
తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా! సత్యవా	...	2	4
రామణాశ్రమ విరచితము)			
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు	...	0	6
కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)			
హిందీమొదటివాచకము డిటా	...	0	6
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1—0—0 సంగీత శమంతకమణి	...	వెల 0—8—0	
రాష్ట్రభాషా హిందీప్రథమ పుస్తకము (రామానందశర్మ విరచితము)		వెల 0	3
పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు.			